

Vsebina

IV *Informacije*

INFORMACIJE INSTITUCIJ, ORGANOV, URADOV IN AGENCIJ EVROPSKE UNIJE

Evropska komisija

2014/C 204/01

Smernice Evropske unije o državni pomoči v kmetijskem in gozdarskem sektorju ter na podeželju za obdobje od 2014 do 2020

1

IV

(Informacije)

INFORMACIJE INSTITUCIJ, ORGANOV, URADOV IN AGENCIJ EVROPSKE
UNIJE

EVROPSKA KOMISIJA

**Smernice Evropske unije o državni pomoči v kmetijskem in gozdarskem sektorju ter na
podeželju za obdobje od 2014 do 2020**

(2014/C 204/01)

VSEBINA

	<i>Stran</i>
DEL I. SKUPNE DOLOČBE	4
Poglavje 1. Uvod	4
Poglavje 2. Področje uporabe in opredelitev pojmov	7
2.1. Učinek SKP in politike razvoja podeželja na področje uporabe	7
2.2. Področje uporabe	8
2.3. Horizontalna pravila in instrumenti pomoči, ki se uporabljajo za kmetijski in gozdarski sektor ter podeželska območja	10
2.4. Opredelitev pojmov	11
2.5. Pomoč, ki jo je treba priglasiti	17
Poglavje 3. Skupna načela ocenjevanja	18
3.1. Prispevek k skupnemu cilju	19
3.2. Potreba po posredovanju države	20
3.3. Ustreznost pomoči	21
3.4. Spodbujevalni učinek in potreba po pomoči	22
3.5. Sorazmernost pomoči	24
3.6. Izogibanje neprimernim negativnim učinkom na konkurenco in trgovino	27
3.7. Preglednost	29
DEL II. KATEGORIJE POMOČI	30
Poglavje 1. Pomoč v korist podjetij, ki so dejavna v primarni proizvodnji, predelavi in trženju kmetijskih proizvodov	30
1.1. Ukrepi za razvoj podeželja	30
1.1.1. Pomoč za naložbe	30
1.1.1.1. Pomoč za naložbe v opredmetena in neopredmetena sredstva na kmetijskih gospodarstvih, povezanih s primarno kmetijsko proizvodnjo	30
1.1.1.2. Pomoč za naložbe v ohranjanje kulturne in naravne dediščine na kmetijskih gospodarstvih	35
1.1.1.3. Pomoč za naložbe v zvezi s premestitvijo kmetijskih poslopij	35
1.1.1.4. Pomoč za naložbe v zvezi s predelavo in trženjem kmetijskih proizvodov	36

1.1.2.	Pomoč za zagon za mlade kmete in razvoj malih kmetij	37
1.1.3.	Pomoč za prenos kmetijskih gospodarstev	38
1.1.4.	Pomoč za zagon za skupine in organizacije proizvajalcev v kmetijskem sektorju	39
1.1.5.	Pomoč za kmetijsko-okoljske in kmetijsko-podnebne obveznosti ter obveznosti na področju dobrobiti živali	40
1.1.5.1.	Pomoč za kmetijsko-okoljske in kmetijsko-podnebne obveznosti	40
1.1.5.2.	Pomoč za obveznosti na področju dobrobiti živali	42
1.1.6.	Pomoč za omejitve, povezane z območji Natura 2000 in okvirno direktivo o vodah	43
1.1.7.	Pomoč za območja z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami	44
1.1.8.	Pomoč za ekološko kmetijstvo	46
1.1.9.	Pomoč za sodelovanje proizvajalcev kmetijskih proizvodov v shemah kakovosti	47
1.1.10.	Pomoč za zagotavljanje tehnične podpore v kmetijskem sektorju	48
1.1.10.1.	Pomoč za ukrepe za prenos znanja in informiranje	48
1.1.10.2.	Pomoč za storitve svetovanja	49
1.1.10.3.	Pomoč za storitve nadomeščanja na kmetijskem gospodarstvu	50
1.1.11.	Pomoč za sodelovanje v kmetijskem sektorju	51
1.2.	Obvladovanje tveganj in kriz	52
1.2.1.	Pomoč za nadomestilo škode na kmetijski proizvodnji ali sredstvih za kmetijsko proizvodnjo ter za preprečevanje škode	53
1.2.1.1.	Pomoč za odpravo škode, ki so jo povzročile naravne nesreče ali izjemni dogodki	53
1.2.1.2.	Pomoč za nadomestilo škode zaradi slabih vremenskih razmer, ki jih je mogoče enačiti z naravnimi nesrečami	55
1.2.1.3.	Pomoč za stroške preprečevanja, nadzora in izkoreninjenja bolezni živali in škodljivih organizmov na rastlinah ter pomoč za odpravo škode zaradi bolezni živali in škodljivih organizmov na rastlinah	56
1.2.1.4.	Pomoč za poginule živali	58
1.2.1.5.	Pomoč za nadomestilo škode, ki jo povzročijo zaščitene živali	59
1.2.1.6.	Pomoč za plačilo zavarovalnih premij	60
1.2.1.7.	Pomoč za finančne prispevke v vzajemne sklade	61
1.2.2.	Pomoč za zaprtje proizvodnih zmogljivosti	62
1.2.2.1.	Zaprtje zmogljivosti zaradi zdravja živali, rastlin ali ljudi, sanitarnih, etičnih ali okoljskih razlogov	62
1.2.2.2.	Zaprtje zmogljivosti zaradi drugih razlogov	63
1.3.	Druge vrste pomoči v kmetijskem sektorju	64
1.3.1.	Pomoč za živinorejski sektor	64
1.3.2.	Pomoč za promocijske ukrepe za kmetijske proizvode	65
1.3.3.	Pomoč za najbolj oddaljene regije in manjše egejske otoke	67
1.3.4.	Pomoč za komasacijo kmetijskih zemljišč	68
1.3.5.	Pomoč za reševanje in prestrukturiranje podjetij v težavah	68
1.3.6.	Pomoč za raziskave in razvoj v kmetijskem sektorju	69

Poglavje 2	Pomoč za gozdarski sektor, ki je sofinancirana v okviru EKSRP, dodeljena kot dodatno nacionalno financiranje takih sofinanciranih ukrepov ali kot izključno državna pomoč	70
2.1.	Naložbe v razvoj gozdnih območij in izboljšanje sposobnosti gozdov za preživetje	71
2.1.1.	Pomoč za pogozdovanje in ustvarjanje gozdnega območja	72
2.1.2.	Pomoč za vzpostavitev kmetijsko-gozdarskih sistemov	73
2.1.3.	Pomoč za preprečevanje in odpravo škode v gozdovih zaradi gozdnih požarov, naravnih nesreč, slabih vremenskih razmer, ki jih je mogoče enačiti z naravnimi nesrečami, drugih slabih vremenskih razmer, škodljivih organizmov na rastlinah in katastrofalnih dogodkov	74
2.1.4.	Pomoč za naložbe v povečanje odpornosti in okoljske vrednosti gozdnih ekosistemov	75
2.1.5.	Pomoč za naložbe v gozdarsko tehnologijo ter predelavo, prevoz in trženje gozdarskih proizvodov	75
2.1.6.	Pomoč za naložbe v infrastrukturo, povezano z razvojem, modernizacijo ali prilagajanjem gozdarstva	76
2.2.	Pomoč za omejitve v zvezi z gozdnimi območji Natura 2000	77
2.3.	Pomoč za gozdarsko-okoljske in podnebne storitve ter ohranjanje gozdov	77
2.4.	Pomoč za ukrepe prenosa znanja in informiranja v gozdarskem sektorju	79
2.5.	Pomoč za storitve svetovanja v gozdarskem sektorju	79
2.6.	Pomoč za sodelovanje v gozdarskem sektorju	79
2.7.	Pomoč za zagon za skupine in organizacije proizvajalcev v gozdarskem sektorju	80
2.8.	Druga pomoč za gozdarski sektor z ekološkimi, zaščitnimi in rekreacijskimi cilji	81
2.8.1.	Pomoč za posebne ukrepe in intervencije v gozdarstvu, katerih glavni cilj je prispevati k vzdrževanju ali obnovi gozdnega ekosistema in biotske raznovrstnosti ali tradicionalne pokrajine	81
2.8.2.	Pomoč za vzdrževanje in izboljševanje kakovosti tal ter zagotavljanje uravnotežene in zdrave rasti dreves v gozdarskem sektorju	81
2.8.3.	Obnova in vzdrževanje naravnih poti, elementov in značilnosti krajine ter naravnega habitata za živali v gozdarskem sektorju	82
2.8.4.	Pomoč za vzdrževanje cest zaradi preprečevanja gozdnih požarov	82
2.8.5.	Pomoč za odpravo škode, ki jo v gozdovih povzročijo živali, s katerimi se upravlja skladno z zakonodajo	82
2.8.6.	Pomoč za pripravo načrtov za gospodarjenje z gozdovi	83
2.9.	Pomoč za gozdarski sektor v skladu z ukrepi za pomoč v kmetijstvu	83
2.9.1.	Pomoč za raziskave in razvoj v gozdarskem sektorju	84
2.9.2.	Pomoč za komasacijo gozdnih zemljišč	85
Poglavje 3	Pomoč na podeželskih območjih, ki je sofinancirana v okviru EKSRP ali dodeljena kot dodatno nacionalno financiranje k takim sofinanciranim ukrepom	85
3.1.	Pomoč za naložbe, ki zadevajo predelavo kmetijskih proizvodov v nezemeljske proizvode, proizvodnjo bombaža ali naložbe za vzpostavitev in razvoj nezemeljskih dejavnosti	86
3.2.	Pomoč za osnovne storitve in obnovo vasi na podeželskih območjih	87
3.3.	Pomoč za zagon podjetja za nezemeljske dejavnosti na podeželju	88
3.4.	Pomoč za kmetijsko-okoljske in kmetijsko-podnebne obveznosti za druge upravljavce zemljišč in podjetja na podeželskih območjih, ki niso dejavna v kmetijskem sektorju	89

3.5.	Pomoč za omejitve, povezane z območji Natura 2000, za druge upravljavce zemljišč	89
3.6.	Pomoč za dejavnosti prenosa znanja in informiranja na podeželskih območjih	90
3.7.	Pomoč za storitve svetovanja na podeželskih območjih	90
3.8.	Pomoč za novo sodelovanje aktivnih kmetov v shemah kakovosti za bombaž in živila	91
3.9.	Pomoč za dejavnosti informiranja in promocijske dejavnosti v zvezi z bombažem in živila, ki jih zajemajo sheme kakovosti	92
3.10.	Pomoč za sodelovanje na podeželskih območjih	92
3.11.	Pomoč za ustanovitev vzajemnih skladov	94
DEL III.	POSTOPKOVNA VPRAŠANJA	95
1.	Trajanje shem pomoči in ocenjevanje	95
2.	Revizijska klavzula	96
3.	Poročanje in spremljanje	96
4.	Uporaba teh smernic	96
5.	Predlogi ustreznih ukrepov	97
6.	Prenehanje veljavnosti	97

DEL I SKUPNE DOLOČBE

Poglavje 1 Uvod

- (1) Člen 107(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: Pogodba) določa: „Razen če pogodbi ne določata drugače, je vsaka pomoč, ki jo dodeli država članica, ali kakršna koli vrsta pomoči iz državnih sredstev, ki izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco z dajanjem prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga, nezdržljiva z notranjim trgov, kolikor prizadene trgovino med državami članicami“.
- (2) Vendar je lahko kljub tej splošni prepovedi državna pomoč potrebna kot odziv na nedelovanje trga za zagotovitev dobro delujočega in pravičnega gospodarstva. Pogodba zato omogoča dodelitev državne pomoči glede na več ciljev politike. Prvič, glede na poseben pomen za kmetijski sektor in gozdarstvo mora biti v skladu s členom 107(2)(b) Pogodbe pomoč za odpravo škode zaradi naravnih nesreč ali izjemnih dogodkov združljiva z notranjim trgov. Drugič, na podlagi člena 107(3)(c) Pogodbe lahko Komisija za združljivo z notranjim trgov šteje državno pomoč za spodbujanje gospodarskega razvoja kmetijskega in gozdarskega sektorja ter podeželskih območij, če takšna pomoč ne spreminja pogojev trgovanja.
- (3) Poleg tega zaradi specifičnosti kmetijskega sektorja člen 42 Pogodbe zagotavlja, da se pravila o konkurenci uporabljajo za proizvodnjo kmetijskih proizvodov in trgovino s kmetijskimi proizvodi le v obsegu, ki ga določita Evropski parlament in Svet.
- (4) Komisija v teh smernicah določa pogoje in merila, v skladu s katerimi se bo pomoč za kmetijski in gozdarski sektor ter podeželska območja štela za združljivo z notranjim trgov, ter merila za opredelitev območij, ki izpolnjujejo pogoje iz člena 107(3) Pogodbe. V zvezi s pomočjo, dodeljeno v skladu s členom 107(2)(b), Komisija določa pogoje, ki bodo preverjeni za ugotovitev, ali je ukrep, ki pomeni pomoč za odpravo škode zaradi naravnih nesreč ali izjemnih dogodkov, dejansko zajet z navedenim členom.

- (5) Državna pomoč za spodbujanje gospodarskega razvoja kmetijskega in gozdarskega sektorja ter podeželskih območij je vključena v širšo skupno kmetijsko politiko (v nadaljnjem besedilu: SKP). Unija v okviru SKP zagotavlja finančno podporo za kmetijski in gozdarski sektor ter podeželska območja. Ker so gospodarski učinki državne pomoči enaki ne glede na to, ali jo (čeprav delno) financira Unija ali v celoti država članica, Komisija meni, da bi morala biti njena politika v zvezi z nadzorom državne pomoči načeloma dosledna in skladna s podporo, dodeljeno na podlagi skupne kmetijske politike Unije. Posledično je uporaba državne pomoči upravičena le, če je v skladu s cilji te politike in zlasti z osnovnimi cilji reforme SKP proti letu 2020⁽¹⁾. Zato Komisija ob uporabi in tolmačenju pravil iz teh smernic za določene sheme pomoči upošteva pravila in politike SKP.
- (6) Za obravnavanje državne pomoči, povezane s SKP, so posebej pomembni naslednji evropski instrumenti:
- (a) Uredba Sveta (ES) št. 3/2008 z dne 17. decembra 2007 o ukrepih za informiranje o kmetijskih proizvodih in njihovo promocijo na notranjem trgu in v tretjih državah⁽²⁾ ali katera koli uredba, ki jo nadomešča, ki ureja ukrepe, ki se na notranjem trgu ali v tretjih državah izvajajo za informiranje in promocijo kmetijskih proizvodov in metode njihove proizvodnje kakor tudi živil, ki izvirajo iz kmetijskih proizvodov;
- (b) Uredba (EU) št. 228/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. Marca 2013 o posebnih ukrepih za kmetijstvo v najbolj oddaljenih regijah Unije in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 247/2006⁽³⁾ in Uredba (EU) št. 229/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. marca 2013 o posebnih ukrepih za kmetijstvo v korist manjših egejskih otokov in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1405/2006⁽⁴⁾. Na podlagi navedenih uredb se programi podpore lahko vzpostavijo ob upoštevanju geografskih in gospodarskih ovir zadevnih regij;
- (c) Uredba (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006⁽⁵⁾;
- (d) Uredba (EU) št. 1305/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1698/2005⁽⁶⁾, katere cilj je pospeševanje trajnostnega razvoja podeželja na celotnem območju Unije z dopolnjevanjem drugih instrumentov SKP, kot so neposredna plačila in tržni ukrepi. Prispeva k razvoju prostorsko in okoljsko bolj uravnoteženega, podnebju prijaznega in na podnebne spremembe odpornega, konkurenčnega in inovativnega kmetijskega sektorja Unije, pa tudi k razvoju podeželskih območij;
- (e) Uredba (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o financiranju, upravljanju in spremljanju skupne kmetijske politike in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 352/78, (ES) št. 165/94, (ES) št. 2799/98, (EC) No 814/2000, (ES) št. 1290/2005 in (ES) št. 485/2008⁽⁷⁾;
- (f) Uredba (EU) št. 1307/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o pravilih za neposredna plačila kmetom na podlagi shem podpore v okviru skupne kmetijske politike ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 637/2008 in Uredbe Sveta (ES) št. 73/2009⁽⁸⁾, ki določa pravila o neposrednih plačilih, dodeljenih neposredno kmetom v obliki osnovne dohodkovne podpore v okviru določenih shem podpore;

⁽¹⁾ Več o reformi SKP je na voljo na: http://ec.europa.eu/agriculture/cap-post-2013/index_en.htm

⁽²⁾ UL L 3, 5.1.2008, str. 1.

⁽³⁾ UL L 78, 20.3.2013, str. 23.

⁽⁴⁾ UL L 78, 20.3.2013, str. 41.

⁽⁵⁾ UL L 347, 20.12.2013, str. 320.

⁽⁶⁾ UL L 347, 20.12.2013, str. 487.

⁽⁷⁾ UL L 347, 20.12.2013, str. 549.

⁽⁸⁾ UL L 347, 20.12.2013, str. 608.

- (g) Uredba (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 922/72, (EGS) št. 234/79, (ES) št. 1037/2001 in (ES) št. 1234/2007⁽⁹⁾, ki določa skupna pravila za kmetijske trge. Navedena pravila se nanašajo predvsem na javno intervencijo na trgih, sheme kvot in pomoči, standarde trženja in proizvodnje ter trgovanje s tretjimi državami;
- (7) SKP temelji na dveh stebrih: prvi steber sestavljajo instrumenti, povezani z delovanjem kmetijskih trgov in živilske verige (Uredba (EU) št. 1308/2013, Uredba (ES) št. 3/2008, Uredba (EU) št. 228/2013 in Uredba (EU) št. 229/2013) ter neposrednimi plačili (Uredba (EU) št. 1307/2013), ki so odvisni od z zakonom predpisanih zahtev o upravljanju ter dobrih kmetijskih in okoljskih pogojev. Navedeni ukrepi skupaj zagotavljajo temeljno plast podpore za kmete v Uniji in vzpostavljajo osnovo za vzdrževanje trajnostnega kmetovanja po vsej Uniji. Ukrepi prvega stebra so za države članice obvezni in niso sofinancirani, razen nekaj izjem. To zagotavlja uporabo skupne politike na notranjem trgu. Drugi steber SKP je politika razvoja podeželja, ki jo ureja Uredba (EU) št. 1305/2013 in katere cilj je izboljšanje konkurenčnosti kmetijstva, trajnostno gospodarjenje z naravnimi viri in ukrepi na področju podnebnih sprememb ter uravnotežen teritorialni razvoj podeželskih območij. Večina ukrepov za razvoj podeželja je prostovoljnih, pogodbenih, sofinanciranih in pripravljenih znotraj strateškega okvira ter izvedenih prek programov razvoja podeželja, ki so v skladu s prednostnimi nalogami Unije za razvoj podeželja na nacionalni, regionalni in lokalni ravni.
- (8) V skladu s členom 39(1) Pogodbe so cilji SKP povečati kmetijsko produktivnost, zagotoviti primerno življenjsko raven kmetijske skupnosti in stabilizirati trge, da bi zagotovili, da je preskrba potrošnikom dostopna po primernih cenah. V skladu s členom 39(2) Pogodbe je treba pri oblikovanju SKP in posebnih metod za njeno izvajanje upoštevati posebno naravo kmetijske dejavnosti, ki je posledica socialne strukture kmetijstva ter strukturnih in naravnih neskladij med različnimi kmetijskimi regijami, potrebo po postopnem izvajanju ustreznih prilagoditev, ter dejstvo, da je kmetijstvo sektor, ki je tesno povezan s celotnim gospodarstvom.
- (9) Kmetijstvo se mora prilagoditi novim pogojem in se soočiti z izzivi glede prehranske varnosti, okolja, podnebnih sprememb in ohranjanja podeželskega gospodarstva. Komisija je z namenom obravnave navedenih glavnih izzivov v sporočilu Skupna kmetijska politika proti letu 2020⁽¹⁰⁾ navedla naslednje cilje za SKP 2014–2020: (1) vitalna proizvodnja hrane; (2) trajnostno upravljanje naravnih virov in ukrepi na področju podnebnih sprememb in (3) uravnotežen teritorialni razvoj.
- (10) Politika razvoja podeželja 2014–2020 bo kot neločljivi del SKP prispevala k doseganju naslednjih ciljev: (1) pospeševanje konkurenčnosti kmetijstva; (2) zagotavljanje trajnostnega upravljanja z naravnimi viri in ukrepi na področju podnebnih sprememb; in (3) doseganje uravnoteženega teritorialnega razvoja podeželskih gospodarstev in skupnosti, vključno z ustvarjanjem in ohranjanjem delovnih mest. Doseganje teh ciljev razvoja podeželja bo potekalo prek naslednjih prednostnih nalog Unije za razvoj podeželja: (1) spodbujanje prenosa znanja in inovacij v kmetijstvu, gozdarstvu in na podeželskih območjih; (2) krepitev sposobnosti preživetja kmetij in konkurenčnosti vseh vrst kmetijstva v vseh regijah ter spodbujanje inovativnih tehnologij za kmetije in trajnostnega upravljanja gozdov; (3) spodbujanje organiziranja živilske verige, vključno s predelavo in trženjem kmetijskih proizvodov, dobrobitjo živali in obvladovanjem tveganja v kmetijstvu; (4) obnova, ohranjanje in izboljševanje ekosistemov, odvisnih od kmetijstva in gozdarstva; (5) spodbujanje učinkovite rabe virov ter podpiranje kmetijskega, živilskega in gozdarskega sektorja pri prehodu na nizkoogljično gospodarstvo, odporno na podnebne spremembe ter (6) spodbujanje socialne vključenosti, zmanjševanja revščine in gospodarskega razvoja podeželskih območij⁽¹¹⁾.

⁽⁹⁾ UL L 347, 20.12.2013, str. 671.

⁽¹⁰⁾ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z dne 18. novembra 2010. Skupna kmetijska politika proti letu 2020: odziv na prihodnje izzive, povezane s hrano, naravnimi viri in ozemljem (COM(2010) 672 final).

⁽¹¹⁾ V skladu z opredelitvami iz člena 4 in 5 Uredbe (ES) št. 1305/2013.

- (11) Cilji SKP prav tako spadajo v obseg ciljev iz sporočila Komisije z dne 3. marca 2010 „Evropa 2020 – Strategija za pametno, trajnostno in vključujočo rast“⁽¹²⁾ in njene vodilne pobude za Evropo, gospodarno z viri⁽¹³⁾, ki določa cilje na področjih, kot so konkurenčnost, podnebje, energija in biotska raznovrstnost.
- (12) V splošno pobudo Komisije za posodobitev področja državnih pomoči je treba vključiti tudi politiko državne pomoči v kmetijskem in gozdarskem sektorju ter na podeželskih območjih. V sporočilu o posodobitvi področja državnih pomoči⁽¹⁴⁾ je Komisija napovedala tri cilje posodobitve nadzora državnih pomoči: (1) spodbujati trajnostno, pametno in vključujočo rast na konkurenčnem notranjem trgu; (2) osredotočiti predhodno preverjanje, ki ga izvaja Komisija, na primere pomoči z največjim vplivom na notranji trg, hkrati pa krepiti sodelovanje z državami članicami pri izvajanju pravil o državni pomoči; in (3) racionalizirati pravila in zagotoviti hitrejšo sprejemanje odločitev. Komisija je v sporočilu zlasti pozvala k skupnemu pristopu pri reviziji različnih smernic in okvirov, da bi se okreplil notranji trg, spodbujanju večje učinkovitosti javne porabe s pomočjo večjega prispevka državne pomoči k ciljem skupnega interesa, večjemu preverjanju spodbujevalnega učinka, omejitvi pomoči na najmanjšo potrebno in izogibanju možnim negativnim učinkom pomoči na konkurenco in trgovino. Pogoji združljivosti, določeni v smernicah, temeljijo na navedenih skupnih načelih ocenjevanja in se uporabljajo za sheme pomoči, ki jih je treba priglasi, in individualno pomoč.

Poglavje 2 Področje uporabe in opredelitev pojmov

2.1 Učinek SKP in politike razvoja podeželja na področje uporabe

- (13) V skladu s členom 42 Pogodbe se za kmetijske proizvode iz Priloge I k Pogodbi pravila o državni pomoči, določena v členih 107 do 109 Pogodbe, uporabljajo le v obsegu, ki ga določita Evropski parlament in Svet.
- (14) Kot splošno pravilo se v skladu s členom 211(1) Uredbe (EU) št. 1308/2013 pravila o državni pomoči uporabljajo za proizvodnjo kmetijskih proizvodov in trgovino z njimi. Vendar obstaja več odstopanj od tega splošnega načela, ki so med drugim določena v členu 211(2) Uredbe (EU) št. 1308/2013, členu 13 Uredbe (EU) št. 1307/2013, členu 13(6) Uredbe (ES) št. 3/2008, členu 23 Uredbe (EU) št. 228/2013 in členu 17 Uredbe (EU) št. 229/2013.
- (15) Glede podpore za razvoj podeželja je splošno načelo uporabe pravil državne pomoči v tem smislu določeno v členu 81(1) Uredbe (EU) št. 1305/2013. Člen 81(2) in člen 82 navedene uredbe določata, da se pravila o državni pomoči ne uporabljajo za plačila, ki jih države članice izvedejo na podlagi Uredbe (EU) št. 1305/2013 in v skladu z njo, niti za dodatno nacionalno financiranje v okviru področja uporabe člena 42 Pogodbe.
- (16) Zato se pravila o državni pomoči ne uporabljajo za sofinanciranje podpore za razvoj podeželja (tako dela EKSRP kakor tudi nacionalnega dela) in za dodatno nacionalno financiranje poleg te podpore, če se zadevni ukrep nanaša na kmetijsko dejavnost, ki spada v okvir področja uporabe člena 42 Pogodbe in predstavlja del programa razvoja podeželja.
- (17) Pravila o državni pomoči pa se v celoti uporabljajo za vse ukrepe sofinanciranja (tako za del EKSRP kakor tudi za nacionalni del) in za dodatno nacionalno financiranje teh ukrepov, ki ne spadajo na področje uporabe člena 42 Pogodbe, določeno v Uredbi (EU) št. 1305/2013, in sicer v naslednjih primerih: (a) ukrepi za podporo dejavnosti na podeželskih območjih in (b) ukrepi za gozdarstvo.
- (18) Če država članica namerava ukrep, ki je večinoma zasnovan v skladu s pogoji danega ukrepa za razvoj podeželja („ukrep, podoben ukrepu za razvoj podeželja“), financirati izključno iz nacionalnih sredstev (tj. brez sofinanciranja EKSRP), se v celoti uporabljajo pravila o državni pomoči, ne glede na to, ali ukrep spada v področje uporabe člena 42 Pogodbe ali ne.

⁽¹²⁾ COM(2010) 2020 final.

⁽¹³⁾ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij (COM(2011) 21 final).

⁽¹⁴⁾ COM(2012) 209 z dne 8. maja 2012.

2.2 Področje uporabe

- (19) Komisija bo te smernice uporabila za sheme pomoči in individualno pomoč.
- (20) Te smernice se uporabljajo za državno pomoč za primarno kmetijsko proizvodnjo, predelavo kmetijskih proizvodov, iz katerih nastane drug kmetijski proizvod, in trženje kmetijskih proizvodov.
- (21) Na podlagi splošnih načel, opisanih v oddelku 2.1 dela I teh smernic, je za zagotovitev skladnosti s politiko razvoja podeželja ter za doseganje poenostavitve skladnosti s pravili o državni pomoči, primerno, da se v te smernice vključi tudi nekatere ukrepe za razvoj podeželja, ki ne spadajo na področje uporabe člena 42 Pogodbe in jih sofinancira EKSRP ali se sofinancirajo z dodatnim nacionalnim financiranjem, in ukrepe, podobne ukrepom za razvoj podeželja, ki se financirajo izključno iz nacionalnih skladov. Zato poleg kmetijskega sektorja te smernice določajo merila združljivosti za državno pomoč za gozdarski sektor in pomoč podjetjem, dejavnim na podeželju, ki ne spadajo v področje uporabe člena 42 Pogodbe.
- (22) Pri analizi državne pomoči in njene združljivosti s splošnimi načeli o državni pomoči bo Komisija v največji možni meri upoštevala pogoje, določene v Uredbi (EU) št. 1305/2013 ter njenih izvedbenih določbah in delegiranih aktih.
- (23) Glede na navedeno te smernice zajemajo naslednje kategorije pomoči:
- (a) ukrepe v kmetijskem sektorju, financirane izključno iz nacionalnih sredstev, ki zajemajo:
- (i) ukrepe, podobne ukrepom za razvoj podeželja, ki niso zajeti v okviru programa za razvoj podeželja (oddelek 1.1 dela II teh smernic);
 - (ii) ukrepe, ki niso ukrepi iz točke (i) in ne spadajo na področje uporabe Uredbe (EU) št. 1305/2013, kot so nekateri ukrepi za obvladovanje tveganja in kriz, pomoč za živinorejski sektor in nekateri promocijski ukrepi (oddelka 1.2 in 1.3 dela II teh smernic);
- (b) pomoč za gozdarski sektor, ki:
- (i) je lahko dodeljena kot del programa za razvoj podeželja ali dodatno nacionalno financiranje za takšen ukrep za razvoj podeželja (oddelki 2.1 do 2.7 dela II teh smernic);
 - (ii) je lahko financirana izključno iz nacionalnih virov, v obliki:
 - gozdarskega ukrepa, podobnega ukrepom za razvoj podeželja, določenega z Uredbo (EU) št. 1305/2013 in dodeljenega v skladu s pogoji teh smernic (oddelki 2.1 do 2.7 dela II teh smernic),
 - druge pomoči v gozdarskem sektorju z ekološkimi, zaščitnimi in rekreacijskimi cilji (oddelek 2.8 dela II teh smernic),
 - pomoči v gozdarskem sektorju, usklajene s kmetijskimi ukrepi pomoči (oddelek 2.9 dela II teh smernic);
- (c) pomoč za podjetja, dejavna na podeželskih območjih, ki se jo lahko dodeli kot:
- (i) ukrep pomoči, vključen v program razvoja podeželja, ki ga sofinancira EKSRP na podlagi Uredbe (EU) št. 1305/2013 in v skladu z njo, če je ukrep državne pomoči, ki ga je treba priglasiti, enak ukrepu v programu razvoja podeželja (poglavje 3 dela II teh smernic); ali

- (iii) dodatno nacionalno financiranje, povezano z ukrepom v okviru programa za razvoj podeželja (poglavje 3 dela II teh smernic);
- (24) Pomoč za lokalni razvoj v okviru pristopa LEADER iz člena 35 Uredbe (EU) št. 1303/2013 ter členov 42 do 45 Uredbe (EU) št. 1305/2013, ki vključuje individualne projekte, ki jih načrtujejo in izvršujejo lokalna partnerstva za obravnavanje posebnih lokalnih vprašanj, je lahko vključena v področje uporabe teh smernic, če izpolnjuje pogoje povezanih ukrepov za razvoj podeželja v skladu z določbami teh smernic.
- (25) Te smernice se načeloma uporabljajo za pomoč malim in srednjim podjetjem (MSP) ter velikim podjetjem. Nedelovanje trga pogosto manj prizadene velika podjetja kot MSP. Poleg tega so velika podjetja v kmetijskem in gozdarskem sektorju in na podeželskih območjih bolj verjetno pomembni udeleženci na trgu, zato lahko pomoč, dodeljena velikim podjetjem, v določenih primerih posebej izkrivlja konkurenco in trgovino na notranjem trgu. Ker bi lahko pomoč velikim podjetjem v kmetijskem in gozdarskem sektorju in na podeželskih območjih ter ostalim velikim podjetjem povzročila podobno izkrivljanje konkurence, bi morala biti pravila o državni pomoči velikim podjetjem v teh smernicah usklajena s splošnimi pravili o državni pomoči, zanje pa bi morala veljati skupna načela ocenjevanja, kot so določena v poglavju 3 dela I teh smernic. Ne glede na navedena skupna načela ocenjevanja bi bilo treba zaradi doslednosti in skladnosti s politiko razvoja podeželja pravila o državni pomoči za velika podjetja v zvezi z ukrepi za razvoj podeželja uskladiti z ustreznimi pravili Uredbe (EU) št. 1305/2013. Glede ukrepov pomoči za živilno-rejski sektor, ki ne spadajo na področje uporabe Uredbe (EU) št. 1305/2013, Komisija ohranja svojo prejšnjo politiko, v skladu s katero bi morala biti velika podjetja sposobna samostojno financirati stroške teh ukrepov. Zato bi morala biti pomoč za živilno-rejski sektor omejena na MSP.
- (26) Podjetja v težavah⁽¹⁵⁾ so načeloma izključena s področja uporabe teh smernic. Komisija meni, da podjetja v finančnih težavah, glede na to, da je ogrožen njegov obstoj, ni mogoče obravnavati kot ustreznega nosilca za spodbujanje drugih ciljev javne politike, dokler ni zagotovljena njegova sposobnost preživetja. Če je upravičenec do pomoči v finančnih težavah v smislu točke (35)15, se bo pomoč ocenila v skladu s smernicami Skupnosti o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje podjetij v težavah⁽¹⁶⁾, kakor so bile spremenjene ali nadomeščene. To načelo se ne uporablja za pomoč za nadomestilo škode, ki so jo povzročile naravne nesreče in izjemni dogodki iz oddelkov 1.2.1.1 in 2.1.3 dela II teh smernic, ki je vedno združljiva z notranjim trgovom v skladu s členom 107(2)(b) Pogodbe. Če je podjetje, ki je dejavno v kmetijskem in gozdarskem sektorju, v finančnih težavah zaradi tveganega dogodka iz oddelkov 1.2.1.2, 1.2.1.3, 1.2.1.5, 2.1.3 ali 2.8.5 dela II teh smernic, je pomoč za nadomestilo ali popravilo izgub ali škode, ki so jo povzročili takšni tvegani dogodki in za kritje stroškov izkoreninjenja škodljivih organizmov na rastlinah, lahko dodeljena v skladu temi smernicami in še vedno lahko velja za združljivo z notranjim trgovom v skladu s členom 107(3)(c) Pogodbe. Poleg tega se zaradi varovanja javnega zdravja in ob upoštevanju izrednih razmer v določenih pogojih ne bi smelo razlikovati med gospodarskim položajem podjetja za pomoč za uničenje in odstranitev poginulih živali iz oddelka 1.2.1.4 in za pomoč za ukrepe izkoreninjenja v primeru bolezni živali iz točke (375)(c) oddelka 1.2.1.3.
- (27) Pri oceni pomoči, dodeljene podjetju, ki je predmet neporavnane naloga za izterjavo, izdanega po predhodnem sklepu Komisije, ki je pomoč razglasil za nezakonito in nezdružljivo z notranjim trgovom, bo Komisija upoštevala znesek pomoči, ki ga je še treba izterjati⁽¹⁷⁾. Navedeno se ne uporablja za pomoč za odpravo škode, ki so jo povzročile naravne nesreče, v skladu s členom 107(2)(b) Pogodbe.

⁽¹⁵⁾ Za opredelitev podjetja v težavah glej točko (35)15.

⁽¹⁶⁾ UL C 244, 1.10.2004, str. 2. Kot so bile podaljšane z UL C 156, 9.7.2009, str. 3, in UL C 296, 2.10.2012, str. 3.

⁽¹⁷⁾ V zvezi s tem glej združeni zadevi T-244/93 in T-486/93, TWD Textilwerke Deggendorf GmbH proti Komisiji, Recueil, str. II-02265.

- (28) Komisija ne bo odobrila pomoči za izvozne dejavnosti v tretje države ali v države članice, ki bi bile neposredno povezane z izvoženimi količinami, pomoči, ki je pogojena s prednostno uporabo domačega blaga pred uvoženim, ali pomoči za vzpostavitev in delovanje distribucijskega omrežja ali za druge izdatke, povezane z izvoznimi dejavnostmi. Pomoč za kritje stroškov sodelovanja na sejnih, raziskav ali svetovalnih storitev, potrebnih za uvajanje novega ali obstoječega proizvoda na novem trgu, načeloma ne pomeni izvozne pomoči.
- (29) Države članice morajo upoštevati, da je treba sistem financiranja, npr. s parafiskalnimi dajatvami, priglasiti, če je sistem sestavni del ukrepa pomoči (glej zadevo T-275/11, točke od 41 do 44)⁽¹⁸⁾.
- (30) Komisija bo vse ukrepe pomoči, ki niso vključeni v te smernice ali v druga zadevna pravila o državni pomoči, ocenila za vsak primer posebej na podlagi člena 107(3) Pogodbe, pri čemer bo upoštevala pravila iz členov 107, 108 in 109 Pogodbe ter SKP in smiselno tudi te smernice, če bo to mogoče. Države članice, ki priglasijo pomoč, ki ni vključena v področje uporabe teh smernic, bodo morale dokazati, da zadevna pomoč izpolnjuje skupna načela ocenjevanja, določena v poglavju 3 dela I teh smernic. Komisija bo takšne ukrepe odobrila le, če pozitivni prispevek k razvoju sektorja jasno prevlada nad tveganji za izkrivljanje konkurence na notranjem trgu in vplivanje na trgovino med državami članicami.

2.3 Horizontalna pravila in instrumenti pomoči, ki se uporabljajo za kmetijski in gozdarski sektor ter podeželska območja

- (31) Načeloma se za poenostavitev pravil o državni pomoči in zaradi podobnosti med podjetji, ki so dejavna v kmetijskem in gozdarskem sektorju ter na podeželskih območjih, in drugimi podjetji splošni instrumenti državne pomoči, ki določajo merila za združljivost pomoči, uporabljajo za sektorje, ki so zajeti v te smernice. To zlasti zadeva Smernice Skupnosti o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje podjetij v težavah, Okvir za državno pomoč za raziskave, razvoj in inovacije⁽¹⁹⁾, kot je bil spremenjen ali nadomeščen, Smernice o državni pomoči za varstvo okolja in energijo za obdobje 2014-2020⁽²⁰⁾, kot so bile spremenjene ali nadomeščene, Smernice EU za uporabo pravil o državni pomoči v zvezi s hitro postavitvijo širokopasovnih omrežij⁽²¹⁾, kot so bile spremenjene ali nadomeščene, Smernice o državni pomoči za spodbujanje naložb tveganega financiranja⁽²²⁾, kot so bile spremenjene ali nadomeščene, Sporočilo Komisije – Merila za analizo združljivosti državne pomoči za usposabljanje, za katero velja posamična priglasitev⁽²³⁾, kot je bilo spremenjeno ali nadomeščeno, Sporočilo Komisije – Merila za analizo združljivosti državne pomoči za zaposlovanje prikrajšanih delavcev in invalidov, za katero velja posamična priglasitev⁽²⁴⁾, kot je bilo spremenjeno ali nadomeščeno, in instrumente, povezane s storitvami splošnega gospodarskega pomena⁽²⁵⁾.

⁽¹⁸⁾ Sodba v zadevi *Télévision Française 1 (TF 1) proti Komisiji* (T-275/11 ZOdl., 2013). Glej med drugim sodbo v zadevi *Streekgewest Westelijk Noord-Brabant* (C-174/02, ZOdl., str. I-85); sodbo v zadevi *Laboratoires Boiron* (C-526/04, ZOdl., str. I-7529); sodbo v združenih zadevah *Compagnie commerciale de l'Ouest proti Receveur principal des douanes de La Pallice-Port* (C-78/90, C-79/90, C-80/90, C-81/90, C-82/90 in C-83/90, ZOdl., str. I-1847); sodbo v zadevi *Niels Nygård proti Svineafgiftsfonden, ob udeležbi Ministeriet for Fødevarer* (C-234/99, ZOdl., str. I-3657).

⁽¹⁹⁾ UL C 198, 27.6.2014, str. 1.

⁽²⁰⁾ Besedilo, kot je bilo sprejeto 9. aprila 2014, je na voljo na: http://ec.europa.eu/competition/sectors/energy/legislation_en.html

⁽²¹⁾ UL C 25, 26.1.2013, str. 1.

⁽²²⁾ UL C 19, 22.1.2014, str. 4.

⁽²³⁾ UL C 188, 11.8.2009, str. 1.

⁽²⁴⁾ UL C 188, 11.8.2009, str. 6.

⁽²⁵⁾ Glej Sklep Komisije z dne 20. decembra 2011 o uporabi člena 106(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije za državno pomoč v obliki nadomestila za javne storitve, dodeljenega nekaterim podjetjem, pooblaščenim za opravljanje storitev splošnega gospodarskega pomena, UL L 7, 11.1.2012, str. 3), in Sporočilo Komisije – Okvir Evropske unije za državno pomoč v obliki nadomestila za javne storitve (UL C 8, 11.1.2012, str. 15).

- (32) Zgoraj navedeni horizontalni instrumenti se uporabljajo za proizvodnjo, predelavo in trženje kmetijskih proizvodov, razen če so v teh smernicah določena posebna pravila. Te smernice zagotavljajo posebne ukrepe okoljske pomoči, kot so pomoč za kmetijsko-okoljske in kmetijsko-podnebne obveznosti ter obveznosti na področju dobrobiti živali (oddelek 1.1.5 dela II), pomoč za omejitve, povezane z območji Natura 2000 in okvirno direktivo o vodah⁽²⁶⁾ (oddelek 1.1.6 dela II), ter pomoč za ekološko kmetovanje (oddelek 1.1.8 dela II). Pomoči za naložbe z okoljskimi cilji na področju primarne kmetijske proizvodnje je ovrednotena v skladu s pravili, določenimi v oddelku 1.1.1.1 dela II teh smernic. Pomoč za varstvo okolja v korist podjetjem, dejavnim na področju predelave in trženja kmetijskih proizvodov, se bo štela za združljivo z notranjim trgov v skladu s členom 107(3)(c) Pogodbe, če izpolnjuje pogoje iz Smernic o državni pomoči za varstvo okolja in energijo za obdobje 2014–2020. Pomoč za naložbe v varčevanje z energijo in obnovljive vire energije je izključena iz področja uporabe poglavij 2 in 3 dela II teh smernic, saj mora biti takšna pomoč v skladu z Uredbo o splošnih skupinskih izjemah ali Smernicami Skupnosti o državni pomoči za varstvo okolja in energijo za obdobje 2014–2020. Vendar pa pomoč za naložbe, povezane s primarno kmetijsko proizvodnjo v zvezi s proizvodnjo energije iz obnovljivih virov energije ali proizvodnjo biogoriv na kmetijskih gospodarstvih, spada na področje uporabe teh smernic, pod pogojem, da ta proizvodnja ne presega povprečne letne porabe goriv ali energije zadevnega kmetijskega gospodarstva (oddelek 1.1.1.1).
- (33) Smernice o regionalni državni pomoči za obdobje 2014–2020⁽²⁷⁾ se zaradi posebnosti sektorja ne uporabljajo za pomoč za proizvodnjo primarnih proizvodov. Vendar pa se v obsegu, ki ga določajo te smernice, uporabljajo za predelavo in trženje kmetijskih proizvodov.
- (34) Splošna pravila o državni pomoči kakor tudi bolj specifične določbe iz teh smernic lahko zadevajo podjetja, dejavna v gozdarskem sektorju ali na podeželskih območjih. Kjer je primerno, se pomoč podjetjem, dejavnim v gozdarskem sektorju ali na podeželskih območjih, lahko šteje za združljivo pod pogoji in v skladu s splošnimi pravili Unije o državni pomoči (zlasti s smernicami o državni regionalni pomoči za obdobje 2014–2020, okvirom za državno pomoč za raziskave, razvoj in inovacije in smernicami o državni pomoči za varstvo okolja in energijo za obdobje 2014–2020).

2.4 Opredelitev pojmov

(35) V teh smernicah:

1. „pomoč“ pomeni vsak ukrep, ki izpolnjuje vse pogoje iz člena 107(1) Pogodbe;
2. „kmetijski sektor“ pomeni vsa podjetja, ki so dejavna v primarni proizvodnji, predelavi in trženju kmetijskih proizvodov;
3. „kmetijski proizvod“ pomeni proizvode s seznama v Prilogi I k Pogodbi, razen ribiških proizvodov in proizvodov iz ribogojstva s seznama v Prilogi I k Uredbi (EU) št. 1379/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁽²⁸⁾;
4. „shema pomoči“ pomeni vsak akt, na podlagi katerega je mogoče brez nadaljnjih izvedbenih ukrepov dodeliti individualno pomoč podjetjem, opredeljenim v aktu na splošen in abstrakten način, ter vsak akt, na podlagi katerega je mogoče enemu ali več podjetjem dodeliti pomoč, ki ni povezana z določenim projektom, za nedoločen čas in/ali v nedoločenem znesku;

⁽²⁶⁾ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike (okvirna direktiva o vodah), (UL L 327, 22.12.2000, str. 1).

⁽²⁷⁾ UL C 209, 23.7.2013, str. 1.

⁽²⁸⁾ Uredba (EU) št. 1379/2013 Evropskega parlamenta in Sveta o skupni ureditvi trgov za ribiške proizvode in proizvode iz ribogojstva in o spremembi uredb Sveta (ES) št. 1184/2006 in (ES) št. 1224/2009 ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 104/2000 (UL L 354, 28.12.2013, str. 1).

5. „najbolj oddaljene regije“ pomenijo regije iz prvega odstavka člena 349 Pogodbe;
6. „manjši egejski otoki“ pomenijo manjše otoke iz člena 1(2) Uredbe (EU) št. 229/2013⁽²⁹⁾;
7. „program razvoja podeželja“ pomeni program razvoja podeželja, kot je določen v členu 6(1) Uredbe št. 1305/2013;
8. „kmetijska dejavnost“ pomeni proizvodnjo, predelavo in trženje kmetijskih proizvodov;
9. „gozd“ pomeni zemljišče, katerega površina presega 0,5 hektara, z drevesi, ki so višja od 5 metrov, in zastrtostjo, večjo od 10 %, ali drevesi, ki lahko dosežejo ta pragova in situ, in ne vključuje zemljišč, ki so pretežno v kmetijski ali urbani rabi. Država članica ali regija lahko uporablja drugo opredelitev gozda v skladu z veljavno nacionalno zakonodajo ali sistemom za popis. Države članice ali regije morajo takšno opredelitev zagotoviti v prigrisatvi, če se nanaša na ukrep za razvoj podeželja, pa bi morala biti zagotovljena v programu razvoja podeželja;
10. „primarna kmetijska proizvodnja“ pomeni proizvodnjo rastlinskih in živalorejskih proizvodov s seznama v Prilogi I k Pogodbi brez kakršnih koli nadaljnjih postopkov, ki bi spremenili naravo takih proizvodov;
11. „predelava kmetijskih proizvodov“ pomeni vsak postopek na kmetijskem proizvodu, po katerem proizvod ostane kmetijski proizvod, razen dejavnosti na kmetiji, potrebnih za pripravo živalskega ali rastlinskega proizvoda za prvo prodajo;
12. „trženje kmetijskih proizvodov“ pomeni imeti na zalogi ali razstavljati z namenom prodaje, ponujati za prodajo, dobavljati ali na kateri koli drug način dajati na trg, razen prve prodaje primarnega proizvajalca prodajnemu posredniku ali predelovalcu ter vse dejavnosti, s katerimi se proizvod pripravi za tako prvo prodajo; prodaja, ki jo opravi primarni proizvajalec končnemu potrošniku, se šteje za trženje kmetijskih proizvodov, če se opravlja v ločenih, za to namenjenih prostorih;
13. „MSP“ ali „mikro, mala in srednja podjetja“ pomenijo podjetja, ki izpolnjujejo merila iz Priloge I k Uredbi Komisije (EU) št. 702/2014⁽³⁰⁾;
14. „velika podjetja“ pomenijo podjetja, ki ne izpolnjujejo pogojev iz Priloge I k Uredbi (EU) št. 702/2014;
15. „podjetje v težavah“ pomeni podjetje, za katerega velja vsaj ena od naslednjih okoliščin:
 - (a) če je v primeru družbe z omejeno odgovornostjo (razen MSP, ki obstaja manj kot tri leta) zaradi nakopičenih izgub izginila več kot polovica vpisanega osnovnega kapitala. To je v primeru, ko nakopičene izgube, ki se odštejejo od rezerv (in vseh drugih elementov, ki se na splošno štejejo kot del lastnih sredstev družbe), povzročijo negativen kumulativni znesek, ki presega polovico vpisanega osnovnega kapitala. Za namene te določbe se „družba z omejeno odgovornostjo“ nanaša predvsem na vrste podjetij iz Priloge I Direktive 2013/34/EU Evropskega parlamenta in Sveta⁽³¹⁾, „osnovni kapital“ pa vključuje po potrebi vse vplačane presežke kapitala;
 - (b) če je v primeru družbe, kjer vsaj nekaj članov nosi neomejeno odgovornost za dolg družbe (razen MSP, ki obstaja manj kot tri leta), zaradi nakopičenih izgub izginila več kot polovica njene kapitala, kot prikazujejo računovodski izkazi družbe. Za namene te določbe se „družba, kjer vsaj nekaj članov nosi neomejeno odgovornost za dolg družbe“ nanaša predvsem na vrste podjetij iz Priloge II Direktive 2013/34/EU;

⁽²⁹⁾ Uredba (EU) št. 229/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. marca 2013 o posebnih ukrepih za kmetijstvo v korist manjših egejskih otokov in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1405/2006 (UL L 78, 20.3.2013, str. 41).

⁽³⁰⁾ Uredba Komisije (EU) št. 702/2014 z dne 25. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči v kmetijskem in gozdarskem sektorju ter na podeželju za združljive z notranjim trgovom z uporabo členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije ter razveljavitvi Uredbe Komisije (ES) št. 1857/2006 (UL L 193, 1.7.2014, str. 1).

⁽³¹⁾ Direktiva 2013/34/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o letnih računovodskih izkazih, konsolidiranih računovodskih izkazih in povezanih poročilih nekaterih vrst podjetij, spremembi Direktive 2006/43/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi direktiv Sveta 78/660/EGS in 83/349/EGS (UL L 182, 29.6.2013, str. 19).

- (c) če je podjetje v kolektivnem postopku zaradi insolventnosti ali če v skladu z nacionalno zakonodajo izpolnjuje merila za uvedbo kolektivnega postopka zaradi insolventnosti na zahtevo njegovih upnikov;
- (d) če je podjetje prejelo pomoč za reševanje in posojila še ni vrnilo ali prekinilo jamstva ali če je podjetje prejelo pomoč za reševanje in je še vedno predmet načrta prestrukturiranja;
- (e) če je v primeru podjetja, ki ni MSP, v zadnjih dveh letih:
- (i) knjigovodsko razmerje med dolgovi in lastnim kapitalom večje od 7,5 in
 - (ii) razmerje med dobičkom podjetja pred obrestmi, davki in amortizacijo (EBITDA) ter kritjem obresti nižje od 1,0;
16. „kmetijsko gospodarstvo“ pomeni enoto, ki obsega zemljišče, prostore ter objekte in naprave, ki se uporabljajo za primarno kmetijsko proizvodnjo;
17. „intenzivnost pomoči“ pomeni bruto znesek pomoči, izražen kot odstotek upravičenih stroškov pred odbitkom davkov ali drugih dajatev;
18. „individualna pomoč“ pomeni *ad hoc* pomoč in pomoč, ki je dodeljena posameznim upravičencem na podlagi sheme pomoči;
19. „*ad hoc* pomoč“ pomeni pomoč, ki ni dodeljena na podlagi sheme pomoči;
20. „bruto ekvivalent nepovratnih sredstev“ pomeni znesek pomoči, če je bila upravičencu dodeljena v obliki nepovratnih sredstev, pred kakršnim koli odbitkom davkov ali drugih dajatev;
21. „datum dodelitve pomoči“ pomeni datum, ko se pravica do prejema pomoči prenese na upravičenca na podlagi veljavnega nacionalnega pravnega režima;
22. „skupina in organizacija proizvajalcev“ pomeni skupino ali organizacijo, ki je ustanovljena za:
- (a) prilagajanje proizvodnje in obsega proizvodnje proizvajalcev, ki so člani tovrstnih skupin ali organizacij proizvajalcev, zahtevam trga, ali
 - (b) skupno trženje blaga, vključno s pripravo za prodajo, centralizacijo prodaje in dobavo grosistom; ali
 - (c) oblikovanje skupnih pravil o informacijah o proizvodnji, predvsem glede spravila pridelka in razpoložljivosti; ali
 - (d) druge dejavnosti, ki jih lahko izvajajo skupine ali organizacije proizvajalcev, na primer pridobivanje poslovnega znanja in izkušenj ter znanja in izkušenj na področju trženja ter organizacijo in olajšanje inovacijskih postopkov;
23. „vračljivo predplačilo“ pomeni posojilo za projekt, ki se izplača v enem ali več obrokih, pogoji za njegovo vračilo pa so odvisni od rezultata projekta;
24. „škodljivi organizmi na rastlinah“ pomenijo škodljive organizme, kot je opredeljeno v točki (e) člena 2(1) Direktive Sveta 2000/29/ES⁽³²⁾;
25. „začetek izvajanja projekta ali dejavnosti“ pomeni bodisi začetek dejavnosti ali gradbenih del, povezanih z naložbo, bodisi prvo pravno zavezujočo zavezo za naročilo opreme ali uporabo storitev ali vsako drugo zavezo, zaradi katere projekta ali dejavnosti ni več mogoče preklicati, kar nastopi prej; nakup zemljišč in pripravljala dela, kot je pridobivanje dovoljenj in opravljanje študij izvedljivosti, se ne štejejo za začetek izvajanja projekta ali dejavnosti. Če so upravičeni stroški za nakup zemlje enaki 100 % upravičenih stroškov naložbe, se nakup zemlje iz točke (144)(a) drugega stavka, točke (502)(a) drugega stavka in iz točke (635)(a) šteje za začetek izvajanja projekta ali dejavnosti.
26. „naslednica davčne sheme“ pomeni shemo v obliki davčnih ugodnosti, ki je spremenjena različica predhodno obstoječe sheme v obliki davčnih ugodnosti in ki jo nadomešča;

⁽³²⁾ Direktiva Sveta 2000/29/ES z dne 8. maja 2000 o varstvenih ukrepih proti vnosu organizmov, škodljivih za rastline ali rastlinske proizvode, v Skupnost in proti njihovemu širjenju v Skupnosti (UL L 169, 10.7.2000, str. 1).

27. „poginule živali“ pomenijo živali z določeno diagnozo ali brez nje, ki so bile usmrčene z evtanazijo ali so poginile, vključno z mrtvorojenimi in nerojenimi živalmi, na kmetiji ali v kakršnem koli drugem prostoru ali med prevozom, vendar niso bile zaklane za prehrano ljudi;
28. „zaščitena žival“ pomeni katero koli žival, ki je zaščitena z zakonodajo Unije ali nacionalno zakonodajo;
29. „mladi kmet“ pomeni osebo, ki na dan predložitve vloge za pomoč ni stara več kot 40 let, ima ustrezno poklicno znanje in kompetence ter prvič vzpostavlja kmetijsko gospodarstvo kot nosilec tega gospodarstva;
30. „velik naložbeni projekt“ pomeni naložbo na podeželskih območjih, kakor je navedeno v poglavju 3 dela II teh smernic, z upravičenimi stroški nad 50 milijonov EUR, izračunanimi na osnovi cen in menjalnih tečajev na dan dodelitve pomoči;
31. „prilagojeni znesek pomoči“ pomeni najvišji dovoljeni znesek pomoči za velik naložbeni projekt, ki se izračuna po naslednji enačbi: najvišji znesek pomoči = $R \times (50 + 0,50 \times B + 0,34 \times C)$, pri čemer je R največja dovoljena intenzivnost pomoči na zadevnem območju, razen povečane intenzivnosti pomoči za MSP, B so upravičeni stroški med 50 milijoni EUR in 100 milijoni EUR, C pa upravičeni stroški nad 100 milijoni EUR;
32. „opredmetena sredstva“ pomenijo sredstva, ki jih sestavljajo zemljišča, stavbe in obrati, stroji in oprema;
33. „neopredmetena sredstva“ pomenijo sredstva, ki nimajo fizične ali finančne oblike, kot so patenti, licence, strokovno znanje ali druga intelektualna lastnina;
34. „slabe vremenske razmere, ki jih je mogoče enačiti z naravnimi nesrečami“ pomenijo neugodne vremenske razmere, na primer zmrzal, nevihte in toča, led, močan dež ali huda suša, ki uničijo več kot 30 % povprečja proizvodnje, ki se izračuna na podlagi predhodnega triletnega obdobja ali triletnega povprečja v predhodnem petletnem obdobju, brez najvišjih in najnižjih vnosov;
35. „druge slabe vremenske razmere“ pomenijo neugodne vremenske razmere, ki ne izpolnjujejo pogojev iz točke (35)³⁴ teh smernic;
36. „okoljska nesreča“ pomeni specifično onesnaženje, kontaminacijo ali poslabšanje kakovosti okolja, ki je povezano z določenim dogodkom in je geografsko omejeno ter ki uniči več kot 30 % povprečne letne proizvodnje podjetja, ki deluje v kmetijskem sektorju, v predhodnem triletnem obdobju ali triletnega povprečja v predhodnem petletnem obdobju, brez najvišjih in najnižjih vnosov. Ne zajema splošnih okoljskih tveganj, ki niso povezana z določenim dogodkom, kot so podnebne spremembe ali onesnaženje zraka;
37. „katastrofalni dogodek“ pomeni nepredviden dogodek biotske ali abiotske narave, ki je posledica človekove dejavnosti ter povzroči znatne motnje v gozdnih strukturah, zaradi česar lahko nastane znatna gospodarska škoda za gozdarski sektor;
38. „standard Unije“ pomeni obvezen standard, predpisan z zakonodajo EU, ki določa raven, ki jo morajo doseči posamezna podjetja, zlasti glede okolja, higiene in dobrobiti živali; zato se standardi ali cilji, določeni na ravni Unije, ki so zavezujoči za države članice, ne pa tudi za posamezna podjetja, ne štejejo za „standarde Unije“.
39. „neproizvodna naložba“ pomeni naložbo, ki ne povzroči znatnega povečanja vrednosti ali donosnosti kmetijskega gospodarstva;
40. „naložbe za skladnost s standardom Unije“ pomenijo naložbe, ki se izvedejo za doseganje skladnosti s standardom EU po zaključku prehodnega obdobja, določenega z zakonodajo Unije;
41. „svetovanje“ pomeni celotno svetovanje v okviru ene in iste pogodbe;
42. „rodovniška knjiga“ pomeni vsako knjigo, register, datoteko ali podatkovni medij:
 - (a) ki jo vodi organizacija ali združenje rejcev, uradno priznana v državi članici, v kateri je bila ustanovljena ta organizacija ali združenje rejcev, in
 - (b) v katero so vnesene ali registrirane čistopasemske plemenite živali dane pasme z navedbo njihovih prednikov;
43. „aktivni kmet“ pomeni aktivnega kmeta v smislu člena 9 Uredbe (EU) št. 1307/2013;

44. „manj razvite regije“ pomenijo regije, kjer je bruto domači proizvod (BDP) na prebivalca nižji od 75 % povprečnega BDP v EU-27;
45. „EU-25“ pomeni 25 držav članic Unije, ki so bile članice Unije maja 2005;
46. „EU-27“ pomeni 27 držav članic Unije, ki so bile članice Unije januarja 2007;
47. „investicijska dela“ pomenijo dela, ki jih opravijo kmet osebno ali kmetovi delavci, da ustvarijo sredstva;
48. „mala infrastruktura“ pomeni infrastrukturo, pri kateri so upravičeni stroški omejeni na 2 milijona EUR;
49. „biogorivo na osnovi hrane“ pomeni biogorivo, proizvedeno iz žitaric in drugih poljščin z visoko vsebnostjo škroba, rastlin za pridelavo sladkorja in oljnic, kot je opredeljeno v predlogu Komisije za Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive 98/70/ES o kakovosti motornega bencina in dizelskega goriva ter spremembi Direktive 2009/28/ES o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov⁽³³⁾;
50. „kmetijska površina“ pomeni katero koli površino, ki se uporablja kot orno zemljišče, trajno travinje ali trajni nasad, kot je opredeljeno v členu 4 Uredbe (EU) št. 1307/2013;
51. „drugi upravljavec zemljišč“ pomeni podjetje, ki upravlja zemljišče in ni dejavno v kmetijskem sektorju;
52. „transakcijski stroški“ pomenijo dodatne stroške, ki so povezani z izpolnjevanjem obveznosti, vendar jih ni mogoče neposredno pripisati izvajanju teh obveznosti ali vključiti v neposredno povrnjene stroške ali neposredno povrnjen izpad dohodka in ki se lahko izračunajo na podlagi standardnih stroškov;
53. za ohranjanje genskih virov v kmetijstvu in gozdarstvu:
 - (a) „ohranjanje in situ“ v kmetijstvu pomeni ohranjanje genskega materiala v ekosistemih in naravnih habitatih ter ohranjanje in obnavljanje za preživetje sposobnih populacij vrst ali divjih pasem v njihovem naravnem okolju, v primeru udomačenih živalskih pasem ali gojenih rastlinskih vrst pa v okolju kmetije, kjer so razvile svoje razločevalne značilnosti;
 - (b) „ohranjanje in situ“ v gozdarstvu pomeni ohranjanje genskega materiala v ekosistemih in naravnih habitatih ter ohranjanje in obnavljanje za preživetje sposobnih populacijskih vrst v njihovem naravnem okolju;
 - (c) „ohranjanje na kmetijskem ali gozdarskem gospodarstvu“ pomeni ohranjanje in situ in razvoj na ravni kmetijskega ali gozdarskega gospodarstva;
 - (d) „ohranjanje ex situ“ pomeni ohranjanje genskega materiala za kmetijstvo ali gozdarstvo zunaj njegovega naravnega habitata;
 - (e) „zbiranje ex situ“ pomeni zbiranje genskega materiala za kmetijstvo ali gozdarstvo, ki se ohranja zunaj njegovega naravnega habitata;
54. „živila“ pomenijo živila, ki niso kmetijski proizvodi in so navedena v Prilogi I k Uredbi (EU) št. 1151/2012 Evropskega parlamenta in Sveta⁽³⁴⁾.
55. „stalni stroški, ki nastanejo zaradi sodelovanja v shemi kakovosti“ pomenijo stroške, ki nastanejo zaradi vključitve v shemo kakovosti, in letni prispevek za sodelovanje v njej, po potrebi pa tudi odhodke za preglede, ki so potrebni za ugotavljanje skladnosti s specifikacijami sheme kakovosti;
56. „kratka dobavna veriga“ pomeni dobavno verigo, ki vključuje omejeno število gospodarskih subjektov, zavezanih sodelovanju, lokalnemu gospodarskemu razvoju ter tesnim geografskim in socialnim odnosom med proizvajalci, predelovalci in potrošniki;

⁽³³⁾ COM(2012) 595, 17.10.2012.

⁽³⁴⁾ Uredba (EU) št. 1151/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. novembra 2012 o shemah kakovosti kmetijskih proizvodov in živil (UL L 343, 14.12.2012, str. 1).

57. „član kmetijskega gospodinjstva“ pomeni fizično ali pravno osebo ali skupino fizičnih ali pravnih oseb, ne glede na pravni status skupine in njenih članov v skladu z nacionalno zakonodajo, razen delavcev na kmetiji; če se pravna oseba ali skupina pravnih oseb šteje za člana kmetijskega gospodinjstva, mora ta član v času vložitve vloge za pomoč opravljati kmetijsko dejavnost na kmetiji;
58. „grozd“ pomeni združenje neodvisnih podjetij, tudi novih podjetij, malih, srednjih in velikih podjetij, pa tudi svetovalnih organov in/ali raziskovalnih organizacij, ki je namenjeno pospeševanju gospodarske/inovativne dejavnosti s spodbujanjem intenzivnega sodelovanja, skupno uporabo objektov in naprav, izmenjavo znanja in izkušenj ter z učinkovitim prispevanjem k prenosu znanja, mrežnemu povezovanju in razširjanju informacij med podjetji, ki grozd sestavljajo;
59. „mali izvajalec“ pomeni mikro podjetje, kakor je opredeljeno v Priporočilu Komisije 2003/361⁽³⁵⁾, ali fizično osebo, ki se ne ukvarja z gospodarsko dejavnostjo v trenutku vloge za pomoč;
60. „lokalni trgi“ pomenijo:
- (a) trge v radiju 75 km od kmetije porekla proizvoda, v katerem se morajo izvajati dejavnosti predelave in prodaje končnemu potrošniku; ali
 - (b) trge, za katere je v zadevnem programu razvoja podeželja določen radij v kilometrih od kmetije porekla proizvoda, v katerem se morajo izvajati dejavnosti predelave in prodaje končnemu potrošniku; ali
 - (c) trge, za katere je v zadevnem programu razvoja podeželja določena prepričljiva alternativna opredelitev;
61. „stroški za teste na transmisivno spongiformno encefalopatijo (TSE) in govejo spongiformno encefalopatijo (BSE)“ pomenijo vse stroške, vključno s stroški za pribor za testiranje ter stroški za odvzem, prevoz, testiranje, shranjevanje in uničenje vzorcev, ki so potrebni za vzorčenje in laboratorijsko opravljanje testov skladno s poglavjem C Priloge X k Uredbi (ES) št. 999/2001 Evropskega parlamenta in Sveta⁽³⁶⁾;
62. „organizacija za raziskave in razširjanje znanja“ pomeni subjekt (kot so univerze ali raziskovalni inštituti, agencije za prenos tehnologije, posredniki za inovacije, v raziskave usmerjeni fizični in/ali virtualni skupni subjekti), ne glede na njegov pravni status (organiziran po javnem ali zasebnem pravu) ali način financiranja, katerega glavni cilj je neodvisna izvedba temeljnih raziskav, industrijskih raziskav ali eksperimentalnega razvoja, kot je določeno v Okviru za državno pomoč za raziskave in razvoj ter inovacije, ali obsežno razširjanje rezultatov teh dejavnosti prek poučevanja, objav ali prenosa znanja. Kadar tak subjekt opravlja tudi gospodarske dejavnosti, je treba financiranje, stroške in prihodke gospodarskih dejavnosti knjižiti ločeno. Podjetja, ki imajo lahko vpliv na takšen subjekt, npr. v vlogi delničarjev ali članov, ne smejo imeti prednostnega dostopa do raziskovalnih zmogljivosti takšnega subjekta ali do njegovih rezultatov;
63. „običajni tržni pogoji“ pomeni, da se pogoji transakcij med pogodbenicami ne razlikujejo od tistih, ki bi bili določeni med neodvisnimi podjetji, in ne vsebujejo nobenega elementa nedovoljenega dogovaranja. Vsaka transakcija, ki je rezultat odprtega, preglednega in nediskriminatornega postopka, izpolnjuje načelo običajnih tržnih pogojev;
64. „trajnostno gospodarjenje z gozdovi“ pomeni rabo gozdov in gozdnih območij na način in v obsegu, ki ohranjata njihovo biotsko raznovrstnost, produktivnost, sposobnost obnavljanja, vitalnost in sposobnost, da v sedanosti in prihodnosti izpolnjujejo ustrezne ekološke, gospodarske in socialne funkcije na lokalni, nacionalni in svetovni ravni, brez povzročanja škode na drugih ekosistemih;
65. „kmetijsko-gozdarski sistemi“ pomenijo sisteme rabe zemljišč, na katerih na istem zemljišču rastejo drevesa in se izvaja kmetijstvo;

⁽³⁵⁾ Priporočilo Komisije z dne 6. maja 2003 o opredelitvi mikro, malih in srednje velikih podjetij (UL L 124, 20.5.2003, str. 36).

⁽³⁶⁾ Uredba (ES) št. 999/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2001 o določitvi predpisov za preprečevanje, nadzor in izkoreninjenje nekaterih transmisivnih spongiformnih encefalopatij (UL L 147, 31.5.2001, str. 1).

66. „hitro rastoča drevesa“ pomenijo hitro rastoči gozd, v katerem je obdobje do začetka sečnje najmanj 8 let in največ 20 let;
67. „panjevci s kratko obhodnjo“ pomenijo drevesne sorte z oznako KN 0602 90 41, ki jih določijo države članice in vključujejo olesenele rastline, trajnice, pri katerih korenike ali ostanki stebel po žetvi ostanejo v tleh, s poganjki, ki se pojavijo naslednjo sezono in z najdaljšimi obhodnjami, ki jih določijo države članice v skladu s členom 4(1)(k) Uredbe (EU) št. 1307/2013;
68. „redko poseljena območja“ pomenijo območja, ki jih je Komisija potrdila kot taka v posameznih sklepih o kartah regionalne pomoči za obdobje od 1. julija 2014 do 31. decembra 2020;
69. „območja „a““ pomenijo območja, določena v karti regionalne pomoči, odobreni za obdobje od 1. julija 2014 do 31. decembra 2020 ob uporabi določb iz člena 107(3)(a) Pogodbe;
70. „območja „c““ pomenijo območja, določena v karti regionalne pomoči, odobreni za obdobje od 1. julija 2014 do 31. decembra 2020 ob uporabi določb iz člena 107(3)(c) Pogodbe;
71. „območja NUTS 3“ pomenijo območja, določena na ravni 3 po skupni klasifikaciji statističnih teritorialnih enot v skladu z Uredbo (ES) št. 1059/2003 Evropskega parlamenta in Sveta⁽³⁷⁾;
72. „območja „c“ ki niso predhodno opredeljena“ pomenijo območja, ki jih države članice po lastni presoji določijo kot območja „c“, pod pogojem, da dokažejo, da ta območja izpolnjujejo nekatera socialno-ekonomska merila in da so določena v odobreni karti regionalne pomoči za obdobje od 1. julija 2014 do 31. decembra 2020 ob uporabi določb člena 107(3)(c) Pogodbe;
73. „nekdanja območja „a““ pomenijo tista območja, ki so kot območja „a“ določena v karti regionalne pomoči, odobreni za obdobje od 1. januarja 2011 do 30. junija 2014;
74. „karta regionalne pomoči“ pomeni seznam območij, ki jih je država članica določila v skladu s pogoji iz Smernic o regionalni državni pomoči za obdobje 2014–2020 in ki jih je odobrila Komisija;
75. „predelava kmetijskih proizvodov v nekmetijske proizvode“ pomeni vsak postopek na kmetijskem proizvodu, po katerem pridobljeni proizvod ni kmetijski proizvod;
76. „načrt ocenjevanja“ pomeni dokument, ki vsebuje vsaj naslednje minimalne elemente: cilje sheme pomoči, ki se ocenjuje; vprašanja pri ocenjevanju; kazalnike rezultatov; predvideno metodologijo za izvedbo ocenjevanja; zahteve za zbiranje podatkov; predlagani časovni okvir ocenjevanja, vključno z datumom predložitve končnega ocenjevalnega poročila; opis neodvisnega organa, ki izvaja ocenjevanje, ali meril, ki se bodo uporabila za njegovo izbiro, ter načine za zagotavljanje obveščanja javnosti o ocenjevanju.

2.5 Pomoč, ki jo je treba priglasiti

- (36) Če so izpolnjeni pogoji člena 107(1) Pogodbe, morajo države članice Komisiji priglasiti pomoč v kmetijskem in gozdarskem sektorju ter na podeželskih območjih v skladu s členom 108(3) Pogodbe in predlaganega ukrepa ne smejo začeti izvajati do sprejema končne odločitve v tem postopku, z izjemo ukrepov, ki izpolnjujejo pogoje iz uredbe o skupinskih izjemah.
- (37) Za individualno pomoč, dodeljeno na podlagi sheme pomoči, še naprej velja obveznost priglasitve v skladu s členom 108(3) Pogodbe, če pomoč presega naslednje pragove za priglasitev:
 - (a) za individualno pomoč za naložbe za predelavo kmetijskih proizvodov in njihovo trženje iz oddelka 1.1.1.4 dela II teh smernic: upravičeni stroški presega 25 milijonov EUR ali skupna bruto protivrednost presega 12 milijonov EUR;

⁽³⁷⁾ Uredba (ES) št. 1059/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. maja 2003 o oblikovanju skupne klasifikacije statističnih teritorialnih enot (NUTS) (UL L 154, 21.6.2003, str. 1).

- (b) pomoč za promocijske kampanje iz oddelka 1.3.2 dela II teh smernic: promocijske kampanje z letnim proračunom, ki presega 5 milijonov EUR;
- (c) za individualno pomoč za naložbe, dodeljeno na podlagi oddelkov 3.1, 3.2, 3.6 in 3.10 poglavja 3 dela II teh smernic:

Intenzivnost pomoči	Prag za priglasitev
10 %	7,5 milijona EUR
15 %	11,25 milijona EUR
25 %	18,75 milijona EUR
35 %	26,25 milijona EUR
50 % in več	37,5 milijona EUR

Poglavje 3 Skupna načela ocenjevanja

- (38) Za oceno, ali se ukrep pomoči lahko šteje za združljivega z notranjim trgom v skladu s členom 107(3) Pogodbe, Komisija na splošno analizira, ali zasnova ukrepa pomoči zagotavlja, da pozitiven učinek pomoči pri doseganju cilja skupnega interesa presega morebitne negativne učinke na trgovino in konkurenco.
- (39) Sporočilo o posodobitvi področja državnih pomoči je pozvalo k opredelitvi in določitvi skupnih načel, ki se uporabljajo za oceno združljivosti vseh ukrepov pomoči, ki jih izvaja Komisija. V ta namen bo Komisija štela, da je ukrep pomoči združljiv s Pogodbo samo, če izpolnjuje vsa naslednja merila:
- (a) prispevek k natančno opredeljenemu cilju skupnega interesa: ukrep državne pomoči mora biti usmerjen v cilj skupnega interesa v skladu s členom 107(3) Pogodbe;
- (b) potreba po posredovanju države: ukrep državne pomoči mora biti usmerjen v primere, ko pomoč lahko privede do pomembnih izboljšav, ki jih trg sam ne more doseči, na primer z odpravo dobro opredeljenega nedelovanja trga;
- (c) ustreznost ukrepa pomoči: predlagani ukrep pomoči mora biti ustrezen instrument politike, ki obravnava cilj skupnega interesa;
- (d) spodbujevalni učinek: pomoč mora spremeniti ravnanje zadevnih podjetij tako, da se začnejo ukvarjati z dodatno dejavnostjo, ki je ne bi izvajala brez pomoči oziroma bi jo izvajala na omejen ali drugačen način;
- (e) sorazmernost pomoči (pomoč, omejena na najmanjšo potrebno pomoč): znesek pomoči mora biti omejen na najmanjši znesek, potreben za spodbuditev dejavnosti v zadevnem sektorju;
- (f) izogibanje večjim neprimernim negativnim učinkom na konkurenco in trgovino med državami članicami: negativni učinki pomoči morajo biti dovolj omejeni, da je skupno ravnovesje ukrepa pozitivno;
- (g) preglednost pomoči: države članice, Komisija, gospodarski subjekti in javnost morajo imeti preprost dostop do vseh zadevnih aktov in relevantnih informacij o pomoči, ki se dodeli v skladu z njimi.
- (40) Nadalje se lahko zahteva naknadna ocena skupnega učinka za nekatere kategorije shem, kakor je določeno v točkah (720) do (723). V teh primerih lahko Komisija omeji trajanje shem (običajno na štiri leta ali manj) z možnostjo naknadne ponovne priglasitve njihovega podaljšanja.

- (41) Če ukrep državne pomoči ali pogoji, ki zanj veljajo (vključno z načinom financiranja, kadar je ta njegov sestavni del), neizogibno povzročajo kršitev prava Unije, pomoči ni mogoče razglasiti za združljivo z notranjim trgovom⁽³⁸⁾. Za pomoč, ki neizogibno povzroča kršitev prava EU, se šteje predvsem naslednja pomoč:
- (a) pomoč, katere dodelitev je pogojena z obveznostjo upravičenca, da ima svoj sedež v zadevni državi članici ali da ima tam večino poslovnih enot;
 - (b) pomoč, katere dodelitev je pogojena z obveznostjo, da upravičenec uporabi doma proizvedeno blago ali storitve;
 - (c) pomoč, ki upravičencem omejuje možnost za izkoriščanje rezultatov raziskav, razvoja in inovacij v drugih državah članicah.
- (42) Skupna načela ocenjevanja je treba upoštevati v posebnem smislu SKP. Zato se ta splošna obravnava politike konkurence uporablja za vso pomoč v okviru teh smernic, razen če so v oddelkih 3.1 do 3.7 dela I teh smernic določena odstopanja zaradi posebne obravnave, ki se uporablja v kmetijskem sektorju.

3.1. Prispevek k skupnemu cilju

- (43) Cilji pomoči v kmetijskem in gozdarskem sektorju in na podeželskih območjih so zagotoviti vitalno proizvodnjo hrane in spodbujanje učinkovite in trajnostne rabe virov za doseganje pametne in trajnostne rasti.
- (44) Pomoč v kmetijskem in gozdarskem sektorju ter na podeželskih območjih bi morala biti tesno povezana s SKP, bi morala biti skladna s cilji razvoja podeželja iz točke (10) teh smernic in združljiva s pravili o skupni ureditvi trgov za kmetijske proizvode.

Cilji razvoja podeželja

- (45) Cilji razvoja podeželja bodo skupaj s splošnimi načeli državne pomoči upoštevani pri oceni združljivosti pomoči.
- (46) Komisija meni, da so ukrepi, ki se izvajajo na podlagi Uredbe (EU) št. 1305/2013 in v skladu z njo ter njenimi izvedbenimi in delegiranimi akti ali kot dodatno nacionalno financiranje v okviru programa razvoja podeželja, *per se* skladni s cilji razvoja podeželja.
- (47) Glede ukrepov, podobnih ukrepom za razvoj podeželja, ki se financirajo izključno iz nacionalnih sredstev, bi morale države članice za zagotovitev skladnosti z ukrepi za razvoj podeželja, ki jih sofinancira EKSRP v okviru programov razvoja podeželja, dokazati, kako se zadevni ukrep državne pomoči ujema z ustreznimi programi razvoja podeželja in kako je skladen z njimi. Navedeno dokumentacijo je treba priložiti k vsaki priglasitvi.
- (48) Komisija meni, da je načelo prispevanja k ciljem razvoja podeželja izpolnjeno glede ukrepov pomoči v oddelkih 1.2 in 1.3, 2.8 in 2.9 dela II teh smernic, ki ne spadajo na področje uporabe razvoja podeželja, saj je Komisija pridobila dovolj izkušenj glede prispevka navedenih ukrepov k ciljem razvoja podeželja.

Dodatni pogoji za pomoč, ki jo je treba priglasiti posamično na podlagi sheme

- (49) Ob dodelitvi pomoči za naložbene projekte, ki jih je treba priglasiti posamično na podlagi sheme, mora organ, ki dodeli pomoč, dokazati, da bo izbrani projekt prispeval k cilju sheme in s tem k ciljem pomoči v kmetijskem in gozdarskem sektorju in na podeželskih območjih. V ta namen se država članica lahko zanaša na podatke, ki jih zagotovi vložnik, ki zaprosi za pomoč, in morajo opisati pozitivne učinke naložbe.

⁽³⁸⁾ Glej na primer sodbo v zadevi Nemčija proti Komisiji (C-156/98, Recueil, str. I-6857, točka 78), in sodbo v zadevi Régie Networks proti Rhone Alpes Bourgogne (C-333/07, ZOdl., str. I-10807, točke od 94 do 116).

Pravila o skupni ureditvi trgov kmetijskih proizvodov

- (50) Kljub temu, da se zaradi specifičnosti kmetijskega sektorja⁽³⁹⁾ zanj načeloma uporabljajo pravila o državni pomoči, za njihovo uporabo veljajo določbe iz uredb prvega stebra SKP. To pomeni, da uporaba ukrepov državne pomoči s strani držav članic ne more imeti prednosti pred Uredbo (EU) št. 1308/2013⁽⁴⁰⁾. Zato Komisija ne bo odobrila državne pomoči, ki ni združljiva z določbami o skupni ureditvi trga ali ki bi ovirala pravilno delovanje skupne ureditve.
- (51) Nadaljnji posebni pogoji glede skladnosti z načeli skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov so določeni v oddelku 1.1.1.1 o pomoči za naložbe na kmetijskih gospodarstvih, povezanih s primarno kmetijsko proizvodnjo, oddelku 1.1.4 o pomoči za zagon za skupine in organizacije proizvajalcev ter oddelku 1.2.2 o pomoči za zaprtje proizvodnih zmogljivosti dela II teh smernic.

Okoljski cilji

- (52) Člen 11 Pogodbe določa: „Zahteve varstva okolja je treba vključevati v opredelitve in izvajanje politik in dejavnosti Unije, zlasti zaradi spodbujanja trajnostnega razvoja“. Pravna podlaga za bistvene okoljske ukrepe iz 1. in 2. stebra SKP je člen 11 Pogodbe. V skladu s to zahtevo bi si bilo za prednostne naloge Unije za razvoj podeželja treba prizadevati v okviru trajnostnega razvoja. Spodbujanje cilja varovanja okolja s strani Unije, kot določa člen 11 Pogodbe, prav tako upošteva načelo onesnaževalec plača⁽⁴¹⁾. V prihodnjih prijavah državne pomoči bi bilo treba zato posebno pozornost usmeriti na okoljska vprašanja. V prihodnje bi morale vse prijavitelje državne pomoči vsebovati oceno, ali se pričakuje, da bo dejavnost, za katero se zagotavlja pomoč, kakor koli vplivala na okolje, ali ne. V primerih obstoja vpliva na okolje bi morale prijavitelje državne pomoči vsebovati informacije, ki dokazujejo, da ukrep pomoči ne bo povzročil kršitve veljavne zakonodaje Unije o varstvu okolja. V primeru sheme pomoči za naložbe, ki so namenjene povečanju proizvodnje in zajemajo povečano rabo redkih virov ali povečanje onesnaževanja, bo treba na primer dokazati, da shema ne bo povzročila kršitve veljavne zakonodaje Unije, vključno z zakonodajo o varstvu okolja⁽⁴²⁾, ter dobrih kmetijskih in okoljskih pogojev (GAEC) navzkrižne skladnosti iz Uredbe (EU) št. 1307/2013. V primeru prijavitelje državne pomoči, ki je sestavni del programa razvoja podeželja, bi morala biti okoljska zahteva za ta ukrep državne pomoči enaka okoljski zahtevi ukrepa za razvoj podeželja.

3.2 Potreba po posredovanju države

- (53) Da bi se ocenilo, ali je državna pomoč potrebna, da bi se dosegel cilj skupnega interesa, je najprej treba opredeliti težavo, ki zahteva obravnavo. Državna pomoč mora biti usmerjena v primere, pri katerih lahko prispeva pomembne izboljšave, ki jih trg sam ne more doseči.
- (54) Ukrepi državne pomoči lahko pod nekaterimi pogoji dejansko odpravijo tržne pomanjkljivosti in s tem prispevajo k učinkovitemu delovanju trgov ter izboljšanju konkurenčnosti. Poleg tega se lahko državna pomoč v primerih, ko trgi zagotavljajo učinkovite rezultate, vendar se ti štejejo za nezadostne z vidika enakosti ali kohezije, uporabi za zagotovitev bolj zaželenih in pravičnih tržnih rezultatov.

⁽³⁹⁾ Glej točki (13) in (14) teh smernic.

⁽⁴⁰⁾ Sodba Sodišča Evropske unije v zadevi Pigs and Bacon Commission proti McCarrenu (177/78, Recueil 2161, točka 11).

⁽⁴¹⁾ Glej uvodno izjavo 5 Uredbe (EU) št. 1305/2013.

⁽⁴²⁾ V zvezi z okoljsko zakonodajo Unije: Direktiva 2009/147/ES (UL L 20, 26.1.2010, str. 7) (direktiva o pticah); Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992, (UL L 206, 22.7.1992, str. 7) (direktiva o habitatih); Direktiva Sveta 91/676/EGS (UL L 375, 31.12.1991, str. 1) (direktiva o nitratih); okvirna direktiva o vodah; Direktiva 2006/118/ES (UL L 372, 27.12.2006, str. 19) (direktiva o podzemni vodi); Direktiva 2009/128/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti za doseganje trajnostne rabe pesticidov (UL L 309, 24.11.2009, str. 71) (direktiva o trajnostni rabi pesticidov); Uredba (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o dajanju fitofarmaceutskih sredstev v promet in razveljavitvi direktiv Sveta 79/117/EGS in 91/414/EGS, UL L 309, 24.11.2009, str. 1); Direktiva 2011/92/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o oceni določenih javnih in zasebnih projektih o okolju (UL L 26 28.1.2012, str.1) (direktiva o presoji vplivov na okolje), in po potrebi Direktiva 2001/42/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. junija 2001 o presoji vplivov nekaterih načrtov in programov na okolje (UL L 197, 21.7.2001, str. 30) (direktiva o strateški okoljski presoji).

- (55) Komisija za namene teh smernic meni, da trg ne izpolnjuje pričakovanih ciljev brez posredovanja države v zvezi z ukrepi pomoči, ki izpolnjujejo posebne pogoje, določene v delu II teh smernic. Zato bi morala takšna pomoč veljati za potrebno za doseganje ciljev skupnega interesa, določenih v oddelku 3.1 dela I teh smernic.

3.3 Ustreznost pomoči

- (56) Predlagani ukrep pomoči mora biti ustrezen instrument politike, ki obravnava zadevni cilj politike. Ukrep pomoči se ne šteje za združljivega, če je enak pozitiven prispevek k ciljem SKP in zlasti regionalnega razvoja mogoče doseči z drugimi, manj izkrivljajočimi instrumenti politik ali drugimi, manj izkrivljajočimi vrstami pomoči. Pomembno se je zavedati, da za doseganje navedenih ciljev morda obstajajo drugi, boljši instrumenti, na primer reguliranje, tržno zasnovani instrumenti, razvoj infrastrukture in izboljšanje poslovnega okolja.

Ustreznost v primerjavi z drugimi instrumenti politike

- (57) Komisija meni, da je pomoč, dodeljena v kmetijskem in gozdarskem sektorju ter na podeželskih območjih, ki izpolnjuje posebne pogoje, določene v ustreznih oddelkih dela II teh smernic, ustrezen instrument politike.
- (58) Če se država članica odloči vzpostaviti ukrep, podoben ukrepu za razvoj podeželja, ki se financira izključno iz nacionalnih sredstev, vendar je istočasno isti ukrep predviden v ustreznem programu razvoja podeželja, mora dokazati prednosti takega nacionalnega instrumenta pomoči v primerjavi z zadevnim ukrepom programa razvoja podeželja.

Ustreznost v primerjavi z različnimi instrumenti pomoči

- (59) Pomoč se lahko dodeli v različnih oblikah. Vendar bi morale države članice zagotoviti, da se pomoč dodeli v obliki, ki bo verjetno povzročila najmanjše izkrivljanje trgovine in konkurence.
- (60) Kadar je predvidena posebna oblika za ukrep pomoči, ki je opisan v delu II teh smernic, se takšna oblika šteje za ustrezen instrument pomoči za namene teh smernic.
- (61) Komisija v zvezi z ukrepi za razvoj podeželja, sofinanciranimi iz EKSRP ali dodeljenimi kot dodatno nacionalno financiranje tako sofinanciranih ukrepov za razvoj podeželja, nadalje meni, da je pomoč, dodeljena v obliki, predvideni v ustreznem ukrepu za razvoj podeželja, ustrezen instrument pomoči.
- (62) V zvezi s pomočjo za naložbe, ki ni vključena v Uredbo (EU) št. 1305/2013 kot del programa za razvoj podeželja ali dodatno nacionalno financiranje takšnih ukrepov za razvoj podeželja, mora država članica, če je pomoč dodeljena v oblikah, ki zagotavljajo neposredno denarno korist (na primer neposredna nepovratna sredstva, davčne oprostitve ali znižanja davkov, prispevki za socialno varnost ali drugi obvezni prispevki itd.), utemeljiti, zakaj so druge, potencialno manj izkrivljajoče oblike pomoči, kot so vračljiva predplačila ali oblike pomoči, ki temeljijo na dolžniških ali kapitalskih instrumentih (na primer posojila z nizko obrestno mero ali popust na obresti, državna jamstva ali drugačen način zagotavljanja kapitala pod ugodnimi pogoji), manj primerne.
- (63) V zvezi z gozdarskimi ukrepi iz oddelka 2.8 dela II teh smernic morajo države članice dokazati, da ekoloških, zaščitnih in rekreacijskih ciljev, za katere si prizadevajo, ni mogoče doseči z gozdarskimi ukrepi, podobnimi ukrepom za razvoj podeželja iz poglavij 2.1 do 2.7 dela II teh smernic.
- (64) V primeru več kategorij pomoči, kot so pomoč za kritje stroškov dejavnosti tržnih raziskav, zasnove in oblikovanja proizvodov in za pripravo vlog za priznanje shem kakovosti, pomoč za ukrepe za prenos znanja in informacij, pomoč za storitve svetovanja, pomoč za storitve nadomeščanja na kmetijskem gospodarstvu, pomoč za promocijske ukrepe, pomoč za nadomestilo za stroške preprečevanja in izkoreninjenja boleznih živali in škodljivih organizmov na rastlinah ter pomoč za živilnorski sektor, se mora končnim upravičencem pomoč dodeliti posredno, v naravi, v obliki subvencioniranih storitev. V teh primerih se pomoč izplača ponudniku zadevne storitve ali dejavnosti.

- (65) Ocenjevanje združljivosti ukrepa pomoči z notranjim trgov ne vpliva na veljavna pravila za javna naročila ter na načela preglednosti, odprtosti in nediskriminacije v postopku za izbiro ponudnika storitve.

3.4 Spodbujevalni učinek in potreba po pomoči

- (66) Pomoč v kmetijskem in gozdarskem sektorju in na podeželskih območjih se lahko šteje za združljivo z notranjim trgov le, če ima spodbujevalni učinek. Spodbujevalni učinek nastopi, ko pomoč spremeni ravnanje podjetja tako, da se to začne ukvarjati z dodatno dejavnostjo, ki prispeva k razvoju sektorja, ki je brez pomoči ne bi opravljalo oziroma bi jo opravljalo na omejen ali drugačen način. Pomoč pa vendar ne sme subvencionirati stroškov dejavnosti, ki bi jih podjetje imelo v vsakem primeru, in ne sme biti nadomestilo za običajno poslovno tveganje gospodarske dejavnosti.
- (67) Razen če zakonodaja Unije ali te smernice izrecno določajo izjeme, se enostranski ukrepi državne pomoči, ki so namenjeni le izboljšanju finančnega položaja podjetij in nikakor ne prispevajo k razvoju sektorja, ter zlasti pomoč, ki je dodeljena le na podlagi cene, količine, proizvodne enote ali enote proizvodnih sredstev, štejejo za pomoč za tekoče poslovanje, ki je nezdržljiva z notranjim trgov. Poleg tega zaradi svoje narave takšna pomoč lahko vpliva na mehanizme, ki urejajo ureditev notranjega trga.
- (68) Zaradi teh razlogov je Komisija odobrila pomoč za omogočanje skladnosti z obveznimi standardi le v obsegu, v katerem izpolnjuje cilje politike razvoja podeželja.
- (69) Zaradi istih razlogov mora biti pomoč, dodeljena v skladu z oddelkoma 1.2 in 2.8.5 dela II teh smernic omejena na pomoč podjetjem, dejavnim v kmetijskem in gozdarskem sektorju, ki se kljub ustreznemu prizadevanju, da bi čim bolj omejila ta tveganja, spoprijemajo z različnimi težavami. Državna pomoč podjetij ne bi smela spodbujati k prevzemanju nepotrebnih tveganj. Podjetja, dejavna v kmetijskem in gozdarskem sektorju, bi morala sama nositi posledice nepreudarne izbire proizvodnih metod ali proizvodov.
- (70) Iz istih razlogov Komisija meni, da pomoč ne pomeni spodbude za upravičenca v vseh primerih, v katerih se je izvajanje zadevnega projekta ali dejavnosti začelo že pred vlogo upravičenca za pomoč, naslovljeno na nacionalne organe.
- (71) Vloga za pomoč mora vsebovati vsaj ime vložnika in velikost podjetja, opis projekta ali dejavnosti, vključno z njegovo oziroma njeno lokacijo ter datumom začetka in konca, znesek pomoči, ki je potreben za izvedbo projekta, in upravičene stroške.
- (72) Poleg tega morajo velika podjetja v vlogi opisati stanje brez pomoči, tj. obratni hipotetični scenarij ali alternativni projekt oziroma dejavnost, in predložiti dokumentarna dokazila v podporo obratnemu hipotetičnemu scenariju, opisanemu v vlogi.
- (73) Organ, ki dodeljuje pomoč, mora ob prejemu vloge preveriti verodostojnost obratnega hipotetičnega scenarija in potrditi, da ima pomoč zahtevani spodbujevalni učinek. Obratni hipotetični scenarij je verodostojen, če je resničen in se nanaša na dejavnike odločanja, ki prevladujejo v času odločitve upravičenca glede zadevnega projekta ali dejavnosti.
- (74) Z odstopanjem od točk (70) do (73) se za pomoč, dodeljeno SME v obliki davčnih ugodnosti, šteje, da ima spodbujevalni učinek, če shema pomoči vzpostavi pravico do pomoči v skladu z objektivnimi merili in brez nadaljnega uveljavljanja diskrecijske pravice države članice in če je bila shema pomoči sprejeta ter je veljala pred začetkom izvajanja projekta ali dejavnosti, za katero se zagotavlja pomoč. Slednji pogoj se ne uporablja za sheme, ki so naslednice davčnih shem, če je bila dejavnost vključena že v prejšnje davčne sheme v obliki davčnih ugodnosti.
- (75) Z odstopanjem od točk (70) do (74) se za naslednje vrste pomoči iz teh smernic ne zahteva spodbujevalni učinek ali se zanje domneva, da imajo spodbujevalni učinek:
- (a) sheme pomoči za komasacijo v skladu z oddelkom 1.3.4 in oddelkom 2.9.2 ter sheme pomoči z ekološkimi, zaščitnimi in rekreacijskimi cilji v skladu z oddelkom 2.8 dela II, če:
- (i) shema pomoči vzpostavlja pravico do pomoči v skladu z objektivnimi merili, ne da bi se država članica dodatno odločala po lastnem preudarku,

- (ii) je bila shema pomoči sprejeta in veljavna, preden so za upravičenca nastali upravičeni stroški v skladu z oddelki 1.3.4, 2.9.2 in 2.8; ter
- (iii) shema pomoči zajema le MSP;
- (b) pomoč za omejitve, povezane z območji Natura 2000 in okvirno direktivo o vodah, dodeljena SME v skladu z oddelkom 1.1.6 dela II;
- (c) pomoč za območja z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami v skladu z oddelkom 1.1.7 dela II;
- (d) pomoč za odpravo škode, ki so jo povzročile naravne nesreče ali izjemni dogodki, v skladu z oddelkom 1.2.1.1 dela II;
- (e) pomoč za nadomestilo škode zaradi slabih vremenskih razmer, ki jih je mogoče enačiti z naravnimi nesrečami, v skladu z oddelkom 1.2.1.2 dela II;
- (f) pomoč za nadomestilo stroškov izkoreninjenja boleznih živali ali škodljivih organizmov na rastlinah ter pomoč za nadomestilo izgub zaradi navedenih boleznih živali in škodljivih organizmov na rastlinah v skladu z oddelkom 1.2.1.3 dela II;
- (g) pomoč za kritje stroškov odstranitve in uničenja poginulih živali v skladu z oddelkom 1.2.1.4 dela II;
- (h) pomoč za nadomestilo škode, ki jo povzročijo zaščitene živali, v skladu z oddelkom 1.2.1.5 dela II teh;
- (i) pomoč za odpravo škode v gozdovih, ki jih povzročijo živali, s katerimi se upravlja skladno z zakonodajo, v skladu z oddelkom 2.8.5 dela II;
- (j) pomoč za naložbe za izpolnjevanje standardov v skladu s točko (148) (a) in (b);
- (k) pomoč za naložbe za izpolnjevanje standardov, dodeljena MSP v skladu s točko (148)(c); za pomoč za naložbe za izpolnjevanje standardov za velika podjetja v skladu s točko (148)(c), lahko velja, da ima spodbujevalni učinek, če zadevno podjetje dokaže, da bi se brez pomoči soočalo s tveganjem zaprtja;
- (l) pomoč za naložbe v ohranjanje kulturne in naravne dediščine na kmetijskem gospodarstvu v skladu z oddelkom 1.1.1.2 dela II, razen individualne pomoči, ki presega 500 000 evrov na podjetje in na naložbeni projekt;
- (m) pomoč za promocijske ukrepe v skladu s točko (464)(b) in (c) ter za promocijske kampanje, ki so splošne narave, v skladu s točko (464)(d);
- (n) pomoč za raziskave in razvoj v kmetijskem in gozdarskem sektorju v skladu z oddelkom 1.3.6 in oddelkom 2.9.1 dela II;
- (o) pomoč za ohranjanje, obnovo ter izboljševanje kulturne in naravne dediščine vasi, podeželskih krajin in območij z veliko naravno vrednostjo v skladu s točko (644)(e); to odstopanje se ne uporablja za pomoč za naložbe, povezane s kulturno in naravno dediščino vasi, podeželskih krajin in območij z veliko naravno vrednostjo, ki presegajo prage za priglasitev iz točke (37)(c);
- (p) pomoč za pripravo in posodabljanje načrtov za razvoj občin in vasi na podeželskih območjih in njihovih osnovnih storitev ter načrtov za varstvo in upravljanje območij Natura 2000 in drugih območij visoke naravne vrednosti v skladu s točko (644)(a);
- (q) pomoč za odpravo škode v gozdovih zaradi požarov, naravnih nesreč, slabih vremenskih razmer, škodljivih organizmov na rastlinah, boleznih živali, katastrofalnih dogodkov in dogodkov, povezanih s podnebnimi spremembami v skladu z oddelkom 2.1.3 dela II.

Dodatni pogoji za pomoč za naložbe, ki jo je treba priglasiti posamično

- (76) Država članica mora za pomoč za naložbe, ki jo je treba priglasiti posamično, poleg navedenih zahtev predložiti nedvoumna dokazila, da pomoč dejansko vpliva na izbrano naložbo. Država članica mora za celovito oceno predložiti ne le informacije v zvezi s projektom, ki prejema pomoč, ampak tudi celovit opis hipotetičnega scenarija, po katerem upravičencu noben javni organ ne bi dodelil nobene pomoči.
- (77) Države članice so pozvane, naj se opirajo na dokumente, na primer uradne dokumente uprav podjetij, ocene tveganja, vključno z oceno tveganja, povezanega z določeno lokacijo, finančna poročila, notranje poslovne načrte, mnenja strokovnjakov in druge študije, povezane z naložbenim projektom, ki se ocenjuje. Dokumenti, ki vsebujejo informacije o napovedih glede povpraševanja in stroškov ter finančnih napovedih, dokumenti, ki so predloženi odboru za naložbe in ki podrobno opisujejo različne naložbene scenarije, ali dokumenti, ki so predloženi finančnim institucijam, lahko državam članicam pomagajo pri dokazovanju spodbujevalnega učinka.
- (78) V zvezi s tem se lahko raven donosnosti oceni z uporabo metodologij, ki so ustaljene v zadevnem sektorju in ki lahko vključujejo metode za ocenjevanje neto sedanje vrednosti projekta (NVP) ⁽⁴³⁾, notranje stopnje donosa (IRR) ⁽⁴⁴⁾ ali povprečnega donosa na vložena sredstva (ROCE). Donosnost projekta je treba primerjati z običajnimi stopnjami donosa podjetja pri drugih podobnih naložbenih projektih. Če te stopnje niso na voljo, se donosnost projekta primerja s stroški kapitala celotnega podjetja ali stopnjami donosa, ki so običajne v zadevnem sektorju.
- (79) Kadar ni znan noben obratni hipotetični scenarij, se lahko spodbujevalni učinek predpostavlja v primeru likvidnostne vrzeli, tj. kadar stroški naložbe presegajo neto sedanjo vrednost pričakovanega poslovnega dobička naložbe na podlagi predhodnega poslovnega načrta.
- (80) Če pomoč ne spremeni ravnanja upravičenca s spodbujanjem dodatnih naložb, to pomeni, da nima pozitivnih učinkov za razvoj zadevnega sektorja. Zato pomoč ne bo odobrena, kadar se zdi, da bi bilo mogoče enake naložbe še vedno izvajati brez pomoči.

3.5 Sorazmernost pomoči

- (81) Za pomoč v kmetijskem in gozdarskem sektorju ter na podeželskih območjih se šteje, da je sorazmerna, če je znesek pomoči na upravičenca omejen na najmanjši znesek, ki je potreben za doseganje zelenega skupnega cilja.

Največje intenzivnosti pomoči in najvišji zneski pomoči

- (82) Komisija meni, da bi moral biti znesek pomoči zato, da je pomoč sorazmerna, načeloma nižji od upravičenih stroškov. To ne posega v pravila za okoljske ali druge javne spodbude, ki so izrecno določene v oddelkih 1.1.3 in 1.2.2 dela II teh smernic.
- (83) Komisija v teh smernicah za zagotovitev predvidljivosti in enakih konkurenčnih pogojev nadalje uporablja največje intenzivnosti pomoči. Kadar največje intenzivnosti pomoči ni mogoče določiti, na primer v primeru pomoči za zagon za mlade kmete in razvoj malih kmetij, bi bilo treba določiti najvišje zneske pomoči, opredeljene v nominalnem smislu, da bi zagotovili sorazmernost pomoči.
- (84) Če so upravičeni stroški pravilno izračunani in upoštevane največje intenzivnosti pomoči ali najvišji zneski pomoči, določeni v oddelku II teh smernic, se šteje, da je merilo sorazmernosti izpolnjeno.
- (85) Največjo intenzivnost pomoči in znesek pomoči mora organ, ki dodeli pomoč, izračunati ob dodelitvi pomoči. Upravičene stroške je treba podpreti z dokumentarnimi dokazili, ki morajo biti razumljiva, podrobna in posodobljena. Za izračun intenzivnosti pomoči in upravičenih stroškov je treba uporabiti samo zneske, od katerih niso bili odbiti nikakršni davki ali druge dajatve.

⁽⁴³⁾ Neto sedanja vrednost projekta (NPV) je razlika med pozitivnimi in negativnimi denarnimi tokovi v obdobju trajanja naložbe, diskontirana na njihovo trenutno vrednost (običajno z uporabo stroškov kapitala).

⁽⁴⁴⁾ Notranja stopnja donosa (IRR) ne temelji na računovodskem dobičku v določenem letu, ampak upošteva prilive prihodnjih denarnih tokov, ki naj bi jih vlagatelj prejel v celotnem obdobju trajanja naložbe. Opredeljena je kot diskontna stopnja, za katero je neto sedanja vrednost denarnih tokov enaka nič.

- (86) Davek na dodano vrednost (DDV) ni upravičen do pomoči, razen kadar na podlagi nacionalne zakonodaje o DDV ni izterljiv.
- (87) Kadar se pomoč dodeli v obliki, ki niso nepovratna sredstva, je znesek pomoči enak bruto ekvivalentu pomoči.
- (88) Pomoč, plačljiva v več obrokih, se diskontira na vrednost, ki jo je imela ob dodelitvi pomoči. Upravičeni stroški se diskontirajo na vrednost, ki so jo imeli ob dodelitvi pomoči. Obrestna mera, ki se uporablja za diskontiranje, je diskontna stopnja, ki velja na datum dodelitve pomoči.
- (89) Kadar je pomoč dodeljena v obliki davčnih ugodnosti, se diskontiranje obrokov pomoči opravi na osnovi diskontnih stopenj, ki veljajo v različnih trenutkih, ko davčna ugodnost stopi v veljavo.
- (90) Glede pomoči za naložbe na podeželskih območjih se mora največja intenzivnost pomoči za velike naložbene projekte zmanjšati na prilagojeni znesek pomoči, kot je določen v točki (35)31. Poleg tega se povečane intenzivnosti pomoči za MSP ne smejo uporabljati za velike naložbene projekte.
- (91) Kadar so obveznosti iz točk 1.1.5.1, 1.1.8, 2.3 in 3.4 dela II teh smernic izražene v enotah, ki se razlikujejo od tistih iz Priloge II k Uredbi (EU) št. 1305/2013, lahko države članice izračunavajo izplačila na podlagi navedenih drugih enot. V takšnih primerih morajo države članice zagotoviti, da se upoštevajo najvišji zneski na leto.
- (92) Razen pomoči za obveznosti reje lokalnih pasem, ki jim grozi prenehanje reje, iz oddelka 1.1.5.1, se pomoč iz oddelkov 1.1.5.1, 1.1.8, 2.3 in 3.4 dela II teh smernic ne sme dodeliti na glavo velike živine. Količniki za pretvorbo različnih kategorij živali v glave velike živine so določeni v Prilogi II k Izvedbenem aktu k Uredbi (EU) št. 1305/2013.
- (93) Države članice lahko določijo znesek pomoči za ukrepe ali vrste dejavnosti iz oddelkov 1.1.5., 1.1.6, 1.1.7, 1.1.8, 2.3, 3.4 in 3.5 dela II teh smernic na podlagi standardnih predpostavk glede dodatnih stroškov in izpada dohodka. Države članice bi morale zagotoviti, da izračuni in ustrezna pomoč (a) vsebujejo samo preverljive elemente; (b) temeljijo na številkah, ki so ustrezno strokovno utemeljene; (c) jasno navajajo vir uporabljenih podatkov; (d) so razdeljeni tako, da po potrebi upoštevajo regionalne oziroma lokalne pogoje ter dejansko rabo zemljišča; in (e) ne vsebujejo elementov, ki so povezani s stroški naložbe.
- (94) Pri ocenjevanju združljivosti pomoči bo Komisija upoštevala zavarovanje, ki ga je upravičenec do pomoči sklenil ali bi ga lahko sklenil. Glede pomoči za nadomestitev izgub, ki so jih povzročile slabe vremenske razmere, ki jih je mogoče enačiti z naravnimi nesrečami, se lahko za preprečitev tveganja izkrivljanja konkurence pomoč z največjo intenzivnostjo pomoči dodeli le podjetju, ki za takšne izgube ne more biti krito z zavarovanjem. Zato je treba za nadaljnje izboljšanje obvladovanja tveganja upravičence spodbujati k sklenitvi zavarovanja, kadar je to mogoče.

Dodatni pogoji za pomoč za naložbe, ki jo je treba priglasiti posamično, in pomoč za naložbe velikih podjetij v okviru priglašene sheme

- (95) Praviloma se bo pomoč za naložbe, ki jo je treba priglasiti posamično, štela za omejeno na najmanjšo potrebno, če znesek pomoči ustreza neto dodatnim stroškom izvajanja naložbe na zadevnem območju glede na hipotetični scenarij ob odsotnosti pomoči. Podobno morajo v primeru pomoči za naložbe, ki se dodeli velikim podjetjem v okviru priglašene sheme, države članice zagotoviti, da je znesek pomoči omejen na najmanjšega potrebnega, kar se določi na osnovi pristopa „neto dodatnih stroškov“.
- (96) Znesek pomoči ne bi smel presežati najnižjega zneska, ki je potreben za zadostno donosnost projekta, npr. ne bi smel povzročiti povečanja njegove notranje stopnje donosa nad običajne stopnje donosa zadevnega podjetja pri drugih podobnih naložbenih projektih oziroma, če navedene stopnje niso na voljo, povečanja njegove notranje stopnje donosa, tako da je ta višja od stroškov kapitala celotnega podjetja, ki so običajni za zadevni sektor.

- (97) Pri pomoči za naložbe velikim podjetjem v okviru priglašanih shem mora država članica zagotoviti, da znesek pomoči ustreza neto dodatnim stroškom izvajanja naložb na zadevnem območju glede na hipotetični scenarij brez pomoči. Uporabiti se mora metoda, pojasnjena v točki (96), skupaj z največjimi dovoljenimi intenzivnostmi pomoči kot zgornjo mejo.
- (98) Glede pomoči za naložbe, ki jo je treba priglasiti posamično, bo Komisija z uporabo metode iz točke (96) preverila, ali znesek pomoči presega najnižji znesek, ki je potreben za zadostno donosnost projekta. Izračuni, ki se uporabljajo za analizo spodbujevalnega učinka, se lahko uporabljajo tudi pri ocenjevanju, ali je pomoč sorazmerna. Država članica mora dokazati sorazmernost na podlagi dokumentacije iz točke (77). Ta zahteva se ne uporablja za pomoč za naložbe, povezano s primarno kmetijsko proizvodnjo.

Kumulacija pomoči

- (99) Pomoč se lahko dodeli hkrati na podlagi več shem ali skupaj z *ad hoc* pomočjo, pod pogojem, da skupni znesek državne pomoči za dejavnost ali projekt ne presega zgornjih meja pomoči iz teh smernic.
- (100) Pomoč z opredeljivimi upravičenimi stroški se lahko kumulira s katero koli drugo državno pomočjo, če se te pomoči nanašajo na različne opredeljive upravičene stroške. Pomoč z opredeljivimi upravičenimi stroški se lahko kumulira s katero koli drugo državno pomočjo v zvezi z istimi upravičenimi stroški, ki se deloma ali v celoti prekrivajo, samo če se s tako kumulacijo ne preseže največje intenzivnosti pomoči ali zneska pomoči, ki se uporablja za to vrsto pomoči v skladu s temi smernicami.
- (101) Pomoč brez opredeljivih upravičenih stroškov iz oddelkov 1.1.2 in 3.3. dela II teh smernic se lahko kumulira s katero koli drugo državno pomočjo z opredeljivimi upravičenimi stroški. Pomoč brez opredeljivih upravičenih stroškov se lahko na podlagi teh smernic, drugih smernic o državni pomoči, uredbe o skupinskih izjemah ali sklepa, ki ga je sprejela Komisija, glede na posebne okoliščine posameznega primera kumulira z drugimi državnimi pomočmi brez opredeljivih upravičenih stroškov do najvišjega ustreznega praga skupnega financiranja.
- (102) Državna pomoč za kmetijski sektor se ne sme kumulirati s plačili iz člena 81(2) in člena 82 Uredbe (EU) št. 1305/2013 v zvezi z istimi upravičenimi stroški, če bi bila s tako kumulacijo presežena intenzivnost pomoči ali znesek pomoči, ki sta določena v teh smernicah.
- (103) Kadar so finančna sredstva Unije, ki jih centralno upravljajo institucije, agencije, skupna podjetja ali drugi organi Unije, ki niso pod neposrednim ali posrednim nadzorom držav članic, združena z državno pomočjo, se bo pri ugotavljanju, ali so bili spoštovani pragi za priglasitev in največje intenzivnosti pomoči ter zgornje meje, upoštevala le državna pomoč, če skupni znesek javnega financiranja, ki je bilo dodeljeno v zvezi z istimi upravičenimi stroški, ne presega najugodnejše stopnje financiranja, določene v veljavnih predpisih prava Unije.
- (104) Pomoč, odobrena v skladu s temi smernicami, se ne sme kumulirati s katero koli pomočjo *de minimis* v zvezi z istimi upravičenimi stroški, če bi bila s tako kumulacijo presežena intenzivnost pomoči ali znesek pomoči, ki sta določena v teh smernicah.
- (105) Pomoč za naložbe, katerih cilj je obnova kmetijskega proizvodnega potenciala iz točke (143)(e), se ne sme kumulirati s pomočjo za nadomestilo materialne škode iz oddelkov 1.2.1.1, 1.2.1.2 in 1.2.1.3 teh smernic.
- (106) Dvojno financiranje kmetijskih praks, ki ugodno vplivajo na podnebje in okolje, iz oddelkov 1.1.5.1, 1.1.6, 1.1.8 in 3.5 dela II teh smernic, ter enakovrednih praks iz člena 43 Uredbe (EU) št. 1307/2013 je treba izključiti. Revizijska klavzula iz točke (724) teh smernic bi morala prav tako zagotavljati izogibanje dvojnemu financiranju.
- (107) Pomoč za zagon za skupine in organizacije proizvajalcev v kmetijskem sektorju, kot je določeno v oddelku 1.1.4 dela II teh smernic, se ne sme kumulirati z drugo pomočjo za ustanovitev skupin in organizacij proizvajalcev v kmetijskem sektorju, določeno v členu 27 Uredbe (EU) št. 1305/2013. Pomoč za zagon za mlade kmete in pomoč za zagon za razvoj malih kmetij, kot je določeno v oddelku 1.1.2, se ne sme kumulirati z drugo pomočjo za zagon podjetij za mlade kmete ali za razvoj malih kmetij, kot je določeno v členu 19(1)(a) (i) in (iii) Uredbe (EU) št. 1305/2013, če bi bil s tako kumulacijo presežen znesek pomoči, ki je določen v teh smernicah.

3.6 Izogibanje neprimernim negativnim učinkom na konkurenco in trgovino

(108) Da je pomoč združljiva, morajo biti negativni učinki ukrepa pomoči v smislu izkrivljanja konkurence in vpliva na trgovino med državami članicami omejeni, odtehtati pa jih morajo pozitivni učinki v smislu prispevka k cilju skupnega interesa.

Splošne ugotovitve

(109) Komisija bo pri ocenjevanju negativnih učinkov ukrepa pomoči svojo analizo izkrivljanja konkurence osredotočila na predvidljiv vpliv, ki ga ima pomoč v kmetijskem in gozdarskem sektorju in na podeželskih območjih na konkurenco med podjetji na prizadetih trgih proizvodov⁽⁴⁵⁾.

(110) Če je pomoč v izhodišču dobro usmerjena, sorazmerna in omejena na neto dodatne stroške, se negativen vpliv pomoči omili in tveganje, da bi pomoč neupravičeno izkrivljala konkurenco, je bolj omejeno. Komisija nato določi največje intenzivnosti pomoči. Te predstavljajo osnovno zahtevo za združljivost, katere cilj je preprečiti uporabo državne pomoči za projekte, pri katerih razmerje med zneskom pomoči in upravičenimi stroški velja za zelo visoko in je še posebej verjetno, da bo izkrivljajoče. Na splošno velja, da večji kot so verjetni pozitivni učinki projekta, ki prejema pomoč, in večja, kot je verjetna potreba po pomoči, večja bo zgornja meja intenzivnosti pomoči.

(111) Vendar lahko pomoč tudi v primerih, ko je potrebna in sorazmerna, povzroči spremembo vedenja upravičencev, kar povzroči izkrivljanje konkurence. Navedeno je bolj verjetno v kmetijskem sektorju, ki se od ostalih trgov razlikuje po posebni strukturi primarne kmetijske proizvodnje, za katero je značilna udeležba velikega števila majhnih podjetij. Na takšnih trgih je tveganje za izkrivljanje konkurence veliko, čeprav so dodeljeni le majhni zneski.

(112) Pomoč za kmetijski in gozdarski sektor ter za podeželska območja lahko povzroči dve glavni vrsti verjetnega izkrivljanja konkurence in trgovine. Gre za izkrivljanje proizvodnega trga in učinke na lokacijo. Obe vrsti lahko privedeta do neučinkovitosti pri alokaciji, ki ovirajo gospodarsko uspešnost notranjega trga, in težav v zvezi z distribucijo, ker pomoč vpliva na porazdelitev gospodarskih dejavnosti po regijah.

(113) Načeloma Komisija meni, da je negativen učinek pomoči na konkurenco in trgovino v primeru, ko izpolnjuje pogoje in ne presega relevantnih največjih intenzivnosti pomoči, določenih v ustreznih oddelkih dela II teh smernic, zaradi njenih pozitivnih učinkov na razvoj sektorja omejen na minimum.

(114) Vendar glede na to, da ima pomoč za naložbe podjetjem, ki so dejavna v postopku predelave in trženja kmetijskih proizvodov, in podjetjem, ki so dejavna v drugih sektorjih, npr. v sektorju živilske predelave⁽⁴⁶⁾, lahko podobne izkrivljajoče učinke na konkurenco in trgovino, se morajo splošni nazorji politike konkurence uporabljati enako za vse navedene sektorje. Zato se morajo pogoji iz točk (115) do (127) upoštevati glede pomoči za naložbe za predelavo in trženje kmetijskih proizvodov v gozdarskem sektorju in na podeželskih območjih.

⁽⁴⁵⁾ Pomoč lahko vpliva na številne trge, saj učinek pomoči ni nujno omejen na trg, ki ustreza dejavnosti, ki prejme pomoč, ampak se lahko razširi na druge trge, ki so s prvim trgom povezani, bodisi zato, ker so višje ali nižje v nizu ali dopolnilni, bodisi zato, ker je upravičenec na njih že prisoten ali bo lahko prisoten v bližnji prihodnosti.

⁽⁴⁶⁾ V Smernicah Skupnosti o državni pomoči v kmetijskem in gozdarskem sektorju 2007–2013 (UL C 319, 27.12.2006, str. 1) so bila pravila, ki se uporabljajo za podjetja za predelavo in trženje kmetijskih proizvodov, že usklajena s pravili, ki se uporabljajo za nekmetijska podjetja (točka 17 navedenih smernic).

Sheme pomoči za naložbe za predelavo in trženje kmetijskih proizvodov v gozdarskem sektorju in na podeželskih območjih

- (115) Sheme pomoči ne smejo povzročati znatnega izkrivljanja konkurence in trgovine. Zlasti velja, da tudi v primeru, da se izkrivljanje lahko šteje za omejeno na ravni posamezne pomoči (pod pogojem, da so izpolnjeni vsi pogoji za pomoč za naložbe), sheme pomoči za naložbe kumulativno vseeno lahko povzročijo visoko raven izkrivljanja. Taka izkrivljanja lahko zadevajo trge končnih izdelkov z ustvarjanjem ali poslabšanjem težav s presežnimi zmogljivostmi ali z ustvarjanjem, povečanjem ali ohranjanjem velike tržne moči nekaterih upravičencev na način, ki negativno vpliva na dinamične spodbude. Pomoč, razpoložljiva v okviru shem pomoči za naložbe, lahko povzroči tudi znatno zmanjšanje gospodarske dejavnosti na drugih območjih Evropskega gospodarskega prostora (EGP). Pri shemi pomoči za naložbe, osredotočeni na nekatere sektorje, je tveganje za taka izkrivljanja še bolj izrazito.
- (116) Zato mora zadevna država članica dokazati, da bodo ob upoštevanju velikosti zadevnih projektov, posamičnih in skupnih zneskov pomoči, pričakovanih upravičencev, značilnosti ciljnih sektorjev itd. morebitni negativni učinki v največji možni meri omejeni. Da bi lahko Komisija ocenila verjetne negativne učinke, se država članica spodbuja, da predloži vse ocene učinka, ki jih ima na voljo, ter naknadna vrednotenja podobnih predhodnih shem.

Pomoč za naložbe za predelavo in trženje kmetijskih proizvodov v gozdarskem sektorju in na podeželskih območjih, ki jih je treba prijaviti

- (117) Komisija pri ocenjevanju negativnih učinkov individualne pomoči za naložbe posebno pozornost nameni negativnim učinkom, povezanim z izgradnjo presežne zmogljivosti na trgih v recesiji, preprečevanjem izstopa in pojmom velike tržne moči. Ti negativni učinki so opisani v točkah (118) do (127), izravnati pa jih morajo pozitivni učinki pomoči.
- (118) Za opredelitev in oceno možnega izkrivljanja konkurence in trgovine bi morale države članice predložiti dokaze, ki Komisiji omogočajo, da opredeli zadevne proizvodne trge (tj. proizvode, na katere vpliva sprememba ravnanja upravičenca do pomoči) ter prizadete konkurente in stranke/potrošnike.
- (119) Komisija za oceno navedenih morebitnih izkrivljanj uporablja različna merila, kot so struktura trga za zadevni proizvod, uspešnost trga (recesija ali rast trga), postopek za izbiro upravičenca do pomoči, vstopne in izstopne ovire, diferenciacija proizvodov.
- (120) Sistematično zanašanje podjetja na državno pomoč lahko kaže, da podjetje samo ni kos konkurenci ali da uživa neupravičene prednosti v primerjavi s svojimi konkurenti.
- (121) Komisija razlikuje dva glavna vira možnih negativnih učinkov na proizvodne trge:
- (a) primere znatnega povečanja zmogljivosti, ki povzroči ali poslabša obstoječe presežne zmogljivosti, zlasti na trgu v recesiji, in
 - (b) primere, ko ima upravičenec do pomoči veliko tržno moč.
- (122) Da bi ocenili, ali je s pomočjo mogoče vzpostaviti ali ohraniti neučinkovite tržne strukture, bo Komisija upoštevala dodatno proizvodno zmogljivost, ki jo je ustvaril projekt, in morebitno nezadostno delovanje trga.
- (123) Če zadevni trg raste, je običajno manj razlogov za skrb, da bo pomoč negativno vplivala na dinamične spodbude ali neupravičeno ovirala izstop ali vstop.
- (124) Skrb je bolj utemeljena, če trgi upadajo. V zvezi s tem Komisija razlikuje med primeri, pri katerih je relevantni trg dolgoročno gledano strukturno v recesiji (tj. kaže negativno stopnjo rasti), in primeri, pri katerih je relevantni trg relativno v recesiji (tj. kaže pozitivno stopnjo rasti, vendar ne presega referenčne stopnje rasti).

- (125) Slabo delovanje trga se bo običajno merilo glede na BDP EGP v zadnjih treh letih pred začetkom projekta (referenčna stopnja); določi se lahko tudi na podlagi predvidenih stopenj rasti v naslednjih treh do petih letih. Kazalniki lahko vključujejo predvideno prihodnjo rast zadevnega trga in posledične pričakovane stopnje izkoriščenosti zmogljivosti ter verjeten učinek večje zmogljivosti na konkurente prek njenih učinkov na cene in stopnje dobička.
- (126) V nekaterih primerih ocena rasti na proizvodnem trgu v EGP morda ni primerna za celovito oceno učinkov pomoči, zlasti če je geografski trg globalen. V takih primerih Komisija obravnava učinek pomoči na zadevne tržne strukture, zlasti možnost, da izrine proizvajalce iz EGP.
- (127) Pri ocenjevanju obstoja velike tržne moči bo Komisija upoštevala položaj upravičenca v določenem časovnem obdobju pred prejetjem pomoči in pričakovani tržni položaj po dokončanju naložbe. Komisija bo upoštevala tržne deleže upravičenca in njegovih konkurentov ter druge ustrezne dejavnike, na primer tržno strukturo, tako da bo obravnavala koncentracijo na trgu, možne ovire za vstop⁽⁴⁷⁾, kupno moč⁽⁴⁸⁾ in ovire za širitev ali izstop.

3.7 Preglednost

- (128) Države članice morajo zagotoviti objavo naslednjih informacij na izčrpnem spletnem mestu o državni pomoči na nacionalni ali regionalni ravni:
- (a) celotno besedilo sheme pomoči in njenih izvedbenih določb ali pravno podlago za individualno pomoč ali povezavo na ta besedila,
 - (b) identiteto organa, ki dodeljuje pomoč,
 - (c) identiteto posameznih upravičencev, obliko in znesek pomoči, dodeljene posameznemu upravičencu, datum dodelitve, vrsto podjetja (MSP / veliko podjetje), regijo, v kateri se nahaja upravičenec (na ravni NUTS II), in glavne gospodarske panoge, v kateri upravičenec izvaja svoje dejavnosti (na ravni skupine NACE). Taka zahteva se lahko opusti v zvezi z individualno pomočjo, ki ne presega naslednjih pragov:
 - (i) 60 000 EUR za upravičence, ki so dejavni v primarni kmetijski proizvodnji;
 - (ii) 500 000 EUR za upravičence v sektorjih predelave in trženja kmetijskih proizvodov, v gozdarskem sektorju ali v dejavnostih, ki ne spadajo v področje uporabe člena 42 Pogodbe.
- (129) Za sheme pomoči v obliki davčnih ugodnosti se informacije o znesku individualne pomoči lahko podajo v naslednjih razponih (v milijonih EUR): 0,06 – 0,5 izključno za primarno kmetijsko proizvodnjo; 0,5-1; 1 do 2; 2 do 5; 5 do 10; 10 do 30; ter 30 in več.
- (130) Če je individualna pomoč dodeljena v okviru Uredbe (EU) št. 1305/2013 in se bodisi sofinancira iz EKSRP ali je dodeljena kot dodatno nacionalno financiranje za takšne sofinancirane ukrepe, se zadevne države članice lahko odločijo, da je ne objavijo na spletni strani državne pomoči iz točke (128), pod pogojem, da je bila dodelitev individualne pomoči že objavljena v skladu s členi 111, 112 in 113 Uredbe (EU) št. 1306/2013. V tem primeru bi se morala država članica na spletnem mestu o državni pomoči iz točke (128) sklicevati na spletno stran iz člena 111 Uredbe (EU) št. 1306/2013 .
- (131) Take informacije je treba objaviti po sprejetju sklepa o dodelitvi pomoči, jih hraniti najmanj 10 let, na voljo splošni javnosti pa morajo biti brez omejitev⁽⁴⁹⁾. Državam članicam zgoraj navedenih informacij ni treba objaviti pred 1. julijem 2016⁽⁵⁰⁾.

⁽⁴⁷⁾ Te ovire za vstop na trg vključujejo pravne ovire (zlasti pravice intelektualne lastnine), ekonomijo obsega in dosega, ovire pri dostopu do omrežij in infrastrukture. Kadar pomoč zadeva trg, na katerem je upravičenec do pomoči uveljavljen, se lahko možna tržna moč, ki jo ima upravičenec do pomoči, zaradi morebitnih ovir za vstop še stopnjuje, pri čemer se okrepijo tudi negativni učinki navedene tržne moči.

⁽⁴⁸⁾ Kadar so na trgu prisotni močni kupci, je manj verjetno, da upravičenec do pomoči lahko poveša cene za te močne kupce.

⁽⁴⁹⁾ Te informacije se morajo objaviti v šestih mesecih od datuma dodelitve pomoči (oziroma v primeru pomoči v obliki davčne ugodnosti v enem letu od datuma davčne napovedi). V primeru nezakonite pomoči morajo države članice te informacije objaviti naknadno, in sicer najpozneje v šestih mesecih od datuma sklepa Komisije. Informacije morajo biti na voljo v formatu, ki omogoča iskanje, izpis in enostavno spletno objavo podatkov, na primer v formatu CSV ali XML.

⁽⁵⁰⁾ Objava informacij o pomoči, dodeljeni pred 1. julijem 2016, oziroma – v primeru davčne pomoči – objava pomoči, ki je zahtevana ali odobrena pred 1. julijem 2016, ni obvezna.

- (132) Države članice morajo zaradi preglednosti izvesti poročanje in revizijo, kot je zahtevano v poglavju 2 oddelka III teh smernic.

DEL II. KATEGORIJE POMOČI

Poglavje 1 Pomoč v korist podjetij, ki so dejavna v primarni proizvodnji, predelavi in trženju kmetijskih proizvodov

1.1 Ukrepi za razvoj podeželja

1.1.1 Pomoč za naložbe

- (133) Ta oddelek se uporablja za naložbe v kmetijska gospodarstva, povezana s primarno kmetijsko proizvodnjo, ter naložbe v zvezi s predelavo in trženjem kmetijskih proizvodov.

- (134) Pomoč za naložbe iz oddelkov 1.1.1.1, 1.1.1.2, 1.1.1.3 in 1.1.1.4 dela II teh smernic mora biti v skladu z naslednjimi pogoji: če skupna ureditev trga, vključno s shemami neposrednih podpor, ki jih financira Evropski kmetijski jamstveni sklad (EKJS), omeji proizvodnjo ali podporo Unije na ravni posameznih podjetij, gospodarstev ali predelovalnih obratov, se državna pomoč ne nameni za naložbe, s katerimi bi proizvodnja preseгла navedene omejitve.

1.1.1.1. Pomoč za naložbe v opredmetena in neopredmetena sredstva na kmetijskih gospodarstvih, povezanih s primarno kmetijsko proizvodnjo

- (135) Komisija bo pomoč za naložbe v opredmetena in neopredmetena sredstva na kmetijskih gospodarstvih, povezanih s primarno kmetijsko predelavo, štela za združljivo z notranjim trgovom v smislu člena 107(3)(c) Pogodbe, če je pomoč v skladu s skupnimi načeli ocenjevanja iz teh smernic, splošnimi pogoji za pomoč za naložbe, določenimi v točki (134) teh smernic, in z naslednjimi pogoji.

- (136) Ta oddelek se uporablja za pomoč za naložbe v opredmetena in neopredmetena sredstva na kmetijskih gospodarstvih, povezanih s primarno kmetijsko proizvodnjo. Naložbo izvede eden ali več upravičencev ali pa se naložba nanaša na opredmeteno ali neopredmeteno sredstvo, ki ga uporablja eden ali več upravičencev.

- (137) Ta oddelek se uporablja tudi za naložbe v opredmetena in neopredmetena sredstva v zvezi s proizvodnjo biogoriv ali proizvodnjo energije iz obnovljivih virov na gospodarstvih, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

(a) pri naložbi v proizvodnjo biogoriv na kmetijskih gospodarstvih v smislu Direktive 2009/28/ES⁽⁵¹⁾ so obrati za proizvodnjo obnovljive energije upravičeni do pomoči le, če njihova proizvodna zmogljivost ni večja od povprečne letne porabe goriva na kmetijskem gospodarstvu; proizvedeno biogorivo se ne sme prodati na trgu;

(b) pri naložbi v proizvodnjo toplotne energije in/ali električne energije iz obnovljivih virov na kmetijskih gospodarstvih so obrati za proizvodnjo obnovljive energije upravičeni do pomoči le, če je njihov cilj uporaba za lastne energijske potrebe in njihova proizvodna zmogljivost ni večja od kombinirane povprečne letne energetske porabe toplotne in električne energije na kmetijskem gospodarstvu, vključno s kmetijskim gospodinjstvom. Prodaja električne energije v omrežje je dovoljena, če se upošteva letna omejitev lastne porabe.

- (138) Če naložbo v proizvodnjo energije iz obnovljivih virov s ciljem uporabe za lastne energijske potrebe ali v proizvodnjo biogoriva na gospodarstvu izvede več kot eno kmetijsko gospodarstvo, je letna povprečna poraba enaka povprečni letni porabi vseh upravičencev.

- (139) Države članice morajo zahtevati izpolnjevanje minimalnih standardov za energijsko učinkovitost naložb v infrastrukturo za izkoriščanje obnovljivih virov energije, ki porabljajo ali proizvajajo energijo, če takšni standardi obstajajo na nacionalni ravni.

- (140) Naložbe v obrate, katerih glavni namen je proizvodnja električne energije iz biomase, niso upravičene do pomoči, razen če se izkoristi najmanjši odstotek toplotne energije, ki ga določijo države članice.

⁽⁵¹⁾ Direktiva 2009/28/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, spremembi in poznejši razveljavitvi direktiv 2001/77/ES in 2003/30/ES (UL L 140, 5.6.2009, str. 16).

- (141) Države članice morajo določiti pragove za največje deleže žit in drugih poljščin z visoko vsebnostjo škroba, rastlin za pridelavo sladkorja in oljnic, ki se uporabljajo za proizvodnjo energije iz biomase, vključno z biogorivi, za posamezne vrste obratov. Pomoč za projekte s področja energije iz biomase mora biti omejena na energijo iz biomase, ki izpolnjuje veljavna trajnostna merila, določena v zakonodaji Unije, vključno s členom 17(2) do (6) Direktive 2009/28/ES Evropskega parlamenta in Sveta.
- (142) Če proizvodna zmogljivost obrata presega povprečno letno porabo upravičenca ali upravičencev, kakor je določeno v točkah (137) in (138)teh smernic, morajo države članice izpolnjevati pogoje, določene v smernicah o državni pomoči za varstvo okolja in energijo za obdobje 2014–2020, razen če je takšna pomoč izvzeta iz obveznosti priglasitve.
- (143) Z naložbo se skuša doseči vsaj enega od naslednjih ciljev:
- (a) izboljšanje splošne učinkovitosti in trajnosti kmetijskega gospodarstva, zlasti z zmanjšanjem stroškov proizvodnje ali izboljšanjem in preusmeritvijo proizvodnje;
 - (b) izboljšanje naravnega okolja, higienskih razmer ali standardov za dobrobit živali, če je cilj zadevne naložbe preseganje veljavnega standarda Unije;
 - (c) vzpostavljanje in izboljšanje infrastrukture, povezane z razvojem, prilagajanjem in modernizacijo kmetijstva, vključno z dostopom do kmetijskih zemljišč, komasacijo in izboljšanjem zemljišč, oskrbo in varčevanjem z energijo in vodo;
 - (d) doseganje kmetijsko-okoljskih in kmetijsko-podnebnih ciljev, vključno s stanjem ohranjenosti biotske raznovrstnosti vrst in habitatov ter povečevanjem javne uporabnosti območja Natura 2000 ali drugih sistemov visoke naravne vrednosti, če so naložbe neproizvodne;
 - (e) obnova kmetijskega proizvodnega potenciala, prizadetega zaradi naravnih nesreč, izrednih dogodkov ali slabih vremenskih razmer, ki jih je mogoče enačiti z naravnimi nesrečami, boleznimi živali in škodljivih organizmov na rastlinah in preprečevanje škode ter tveganja za nastanek škode zaradi navedenih okoliščin in dejavnikov;
 - (f) izpolnjevanje standardov v skladu s pogoji, določenimi v točki (148).

Upravičeni stroški

(144) Pomoč krije naslednje upravičene stroške:

- (a) gradnjo, nakup, vključno z zakupom, ali izboljšanje nepremičnin, pri čemer je kupljeno zemljišče upravičeno le do 10 % skupnih upravičenih stroškov zadevne dejavnosti; v izjemnih in ustrezno utemeljenih primerih se lahko za dejavnosti v zvezi z varstvom okolja dovoli višji odstotek;
- (b) nakup ali zakup mehanizacije in opreme do tržne vrednosti sredstev;
- (c) splošne stroške na področju izdatkov iz točk (a) in (b), kot so plačila za storitve arhitektov, inženirjev in svetovalcev, plačila za storitve svetovanja v zvezi z okoljsko in ekonomsko trajnostjo, vključno s stroški za študije izvedljivosti; študije izvedljivosti ostanejo upravičen strošek tudi takrat, ko glede na njihove rezultate niso nastali nobeni odhodki v okviru točk (a) in (b);
- (d) pridobitev ali razvoj računalniške programske opreme ter pridobitev patentov, licenc, avtorskih pravic in blagovnih znamk;
- (e) stroške za neproizvodne naložbe v zvezi s cilji iz točke (143)(d);
- (f) v primeru naložbe, katere cilj je obnova kmetijskega proizvodnega potenciala, prizadetega zaradi naravnih nesreč, izrednih dogodkov ali slabih vremenskih razmer, ki jih je mogoče enačiti z naravnimi nesrečami, boleznimi živali ali škodljivih organizmov na rastlinah in zaščitenih živali, lahko upravičeni stroški zajemajo stroške za obnovo proizvodnega potenciala do ravni pred nastankom navedenih dogodkov;

- (g) v primeru naložb, katerih cilj je preprečevanje škode, ki jo povzročijo naravne nesreče, izredni dogodki, slabe vremenske razmere, ki jih je mogoče enačiti z naravnimi nesrečami, boleznimi živali in škodljivimi organizmi na rastlinah ter zaščitene živali, lahko upravičeni stroški vključujejo stroške za posebne preventivne dejavnosti, katerih cilj je zmanjšanje posledic teh verjetnih dogodkov.
- (145) Pomoč se ne dodeli za:
- (a) nakup proizvodnih pravic, pravic do plačila in letnih rastlin;
 - (b) zasaditev letnih rastlin;
 - (c) nakup živali;
 - (d) naložbe za skladnost z veljavnimi standardi Unije;
 - (e) stroške, razen tistih iz točke (144), povezane z zakupnimi pogodbami, kot so marža zakupodajalca, stroški refinanciranja obresti, režijski stroški in stroški zavarovanja;
 - (f) obratna sredstva.
- (146) Z odstopanjem od točke (145)(c) se lahko dodeli pomoč za nakup živali, ki se opravi za namen točke (143)(e) teh smernic.
- (147) Z odstopanjem od točke (145)(c) se lahko dodeli pomoč za nakup plemenskih živali za izboljšanje genske kakovosti čred, pod pogojem, da izpolnjuje naslednje pogoje:
- (a) Komisija meni, da je izboljšanje genske kakovosti čred na splošno mogoče doseči z umetno osemenitvijo z genskim materialom živali visoke kakovosti. Vendar priznava, da so prakse upravljanja postavile določene omejitve za uporabo umetnega osemenjevanja goveda, ovc in koz; pomoč se zato lahko dodeli samo za nakup plemenskih živali za izboljšanje genetske kakovosti črede goveda, ovc in koz;
 - (b) upravičene bi morale biti samo naložbe za izboljšanje genske kakovosti črede z nakupom visoko kakovostnih plemenskih živali, samcev in samic, ki so registrirani v rodovniških knjigah; v primeru zamenjave obstoječih plemenskih živali se pomoč lahko dodeli le za nadomestitev živali, ki niso bile registrirane v rodovniški knjigi;
 - (c) le aktivni kmetje so upravičeni do pomoči;
 - (d) treba bi bilo kupiti le živali, ki za določeno obdobje zagotavljajo optimalni reproduktivni potencial; do tega bi morale biti upravičene le samice, kupljene pred skotitvijo prvega potomca;
 - (e) kupljene živali je treba najmanj štiri leta hraniti v čredi.
- (148) Z odstopanjem od točke (145)(d) se lahko pomoč za izpolnjevanje standardov dodeli, če izpolnjuje naslednje pogoje:
- (a) pomoč se dodeli mladim kmetom, ki prvič vzpostavljajo kmetijsko gospodarstvo kot nosilci gospodarstva, za naložbe za izpolnjevanje standardov Unije, ki se uporabljajo za kmetijsko proizvodnjo, vključno v zvezi z varstvom pri delu. Takšna pomoč se lahko dodeli za največ 24 mesecev od datuma vzpostavitve;
 - (b) Hrvaška lahko dodeli pomoč za izvajanje direktive o nitratih⁽⁵²⁾ v obdobju največ štirih let od dneva pristopa v skladu s členom 3(2) in členom 5(1) navedene direktive;
 - (c) če zakonodaja Unije podjetjem, dejavnim v primarni kmetijski proizvodnji, nalaga nove zahteve, se lahko pomoč dodeli za naložbe za zagotovitev skladnosti s temi zahtevami, in sicer za obdobje največ 12 mesecev od datuma, ko postanejo obvezne za zadevno podjetje.

⁽⁵²⁾ Glej opombo 64 teh smernic.

- (149) Glede namakanja novih in obstoječih namakalnih območij se bodo za upravičene stroške šteje le naložbe, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:
- (a) v skladu s pogoji iz okvirne direktive o vodah se Komisija obvesti o načrtu upravljanja povodja za celotno območje, na katerem se bo izvedla naložba, pa tudi za katero koli drugo območje, na katerem ima lahko naložba vpliv na okolje; ukrepi, ki se sprejmejo v okviru načrta upravljanja povodja v skladu s členom 11 navedene direktive in so pomembni za kmetijski sektor, so opredeljeni v ustreznem programu ukrepov;
 - (b) nameščeni so vodni števci za merjenje porabe vode na ravni podprte naložbe ali pa jih je treba namestiti v okviru naložbe;
 - (c) naložba za izboljšanje obstoječega namakalnega objekta ali elementa namakalne infrastrukture je upravičena le, če po predhodni oceni omogoča najmanj 5- do 25-odstotni potencialni prihranek vode glede na tehnične parametre obstoječega objekta ali infrastrukture; če naložba vpliva na telesa podzemnih ali površinskih voda, pri katerih je bilo v zadevnem načrtu upravljanja povodja količinsko stanje ocenjeno z manj kot dobro:
 - (i) mora naložba zagotoviti učinkovito zmanjšanje porabe vode na ravni naložbe za vsaj 50 % potencialnega prihranka vode, ki ga omogoča naložba;
 - (ii) naložba na posameznem kmetijskem gospodarstvu mora zagotoviti tudi zmanjšanje pri skupni porabi vode kmetijskega gospodarstva v višini najmanj 50 % potencialnega prihranka vode, ki je mogoč na ravni naložbe; skupna poraba vode gospodarstva vključuje tudi vodo, ki jo gospodarstvo proda.

Noben od pogojev iz točke (c) se ne sme uporabiti za naložbe v obstoječe objekte, ki vplivajo le na energijsko učinkovitost, ali naložbe v izgradnjo vodnih zbiralnikov ali naložbe v uporabo reciklirane vode, ki ne vplivajo na telo podzemnih ali površinskih voda;
 - (d) naložba, katere rezultat je neto povečanje namakalnega območja, ki vpliva na določeno telo podzemnih ali površinskih voda, je upravičena le, če:
 - (i) stanje vodnega telesa v zadevnem načrtu upravljanja povodja iz razlogov, povezanih s količino vode, ni bilo ocenjeno z manj kot dobro; in
 - (ii) je iz okoljske analize razvidno, da naložba ne bo imela nobenega pomembnega negativnega vpliva na okolje. Takšno analizo vplivov na okolje mora bodisi izvesti pristojni organ bodisi jo pristojni organ odobri in se lahko nanaša tudi na skupine kmetijskih gospodarstev;
 - (e) z odstopanjem od točke (d)(i) je lahko naložba, katere rezultat je neto povečanje namakalnega območja, vseeno upravičena, če:
 - (i) se izvede v povezavi z naložbo v obstoječi namakalni objekt ali element namakalne infrastrukture, za katero je predhodna ocena pokazala, da omogoča najmanj 5- do 25-odstotni potencialni prihranek vode glede na tehnične parametre obstoječega objekta ali infrastrukture; ter
 - (ii) se z naložbo zagotovi učinkovito zmanjšanje porabe vode na ravni naložbe kot celote za vsaj 50 % potencialnega prihranka vode, ki ga omogoča naložba v obstoječi namakalni objekt ali element namakalne infrastrukture;
 - (f) z odstopanjem od točke (d)(i) se pogoj, določen v tej točki, ne uporablja za naložbe v vzpostavitev novega namakalnega objekta, ki bo oskrbovan z vodo iz obstoječega zbiralnika, ki ga je pristojni organ odobril pred 31. oktobrom 2013, če so izpolnjeni naslednji pogoji:
 - (i) zadevni zbiralnik je opredeljen v ustreznem načrtu upravljanja povodja in zanj veljajo zahteve o nadzoru iz člena 11(3)(e) okvirne direktive o vodah;
 - (ii) 31. oktobra 2013 je veljala bodisi zgornja meja za skupni odvzem vode iz zbiralnika bodisi minimalna zahtevana raven pretoka v vodnih telesih, ki jih obremenjuje zbiralnik;

- (iii) navedena zgornja meja oziroma minimalna zahtevana raven pretoka izpolnjuje pogoje iz člena 4 okvirne direktive o vodah; ter
 - (iv) zaradi zadevne naložbe odvzemi vode ne presegajo zgornje meje, ki je veljala 31. oktobra 2013, oziroma raven pretoka v obremenjenih vodnih telesih ne pade pod minimalno zahtevano raven, ki je veljala 31. oktobra 2013.
- (150) Območja, ki niso namakana, vendar je na njih nedavno deloval namakalni objekt, kar ugotovijo in utemeljijo države članice, se lahko štejejo za namakalna območja za namen ugotavljanja neto povečanja namakalnega območja.
- (151) V primeru namakanja lahko od 1. januarja 2017 pomoč izplača le država članica, ki za spoštovanje območja povodja, na katerem se izvede naložba, zagotovi ustrezni prispevek različnih rab vode k povračilu stroškov vodnih storitev s strani kmetijskega sektorja v skladu s prvo alineo člena 9(1) Direktive 2000/60/ES, pri čemer se po potrebi upoštevajo družbeni, okoljski in gospodarski vplivi povračila ter geografske in podnebne razmere ene ali več prizadetih regij;

Intenzivnost pomoči

- (152) Intenzivnost pomoči ne sme presegati:
- (a) 75 % zneska upravičenih stroškov v najbolj oddaljenih regijah;
 - (b) 75 % zneska upravičenih stroškov na manjših egejskih otokih;
 - (c) 75 % zneska upravičenih stroškov na Hrvaškem za izvajanje direktive o nitratih v skladu s točko (148)(b) teh smernic;
 - (d) 50 % zneska upravičenih stroškov v manj razvitih regijah in vseh regijah, katerih bruto domači proizvod (BDP) na prebivalca je bil v obdobju od 1. januarja 2007 do 31. decembra 2013 manjši od 75 % povprečja EU-25 za referenčno obdobje, vendar je bil njihov BDP na prebivalca večji od 75 % povprečnega BDP v EU-27;
 - (e) 40 % zneska upravičenih stroškov v drugih regijah;
 - (f) 30 % zneska upravičenih stroškov za nakup plemenskih živali iz točke (147).
- (153) Stopnje intenzivnosti pomoči iz točke (152) se lahko povečajo za 20 odstotnih točk, če najvišji skupni znesek pomoči ne presega 90 % za :
- (a) mlade kmete ali kmete, ki so že bili vzpostavljeni v petih letih pred datumom vloge za pomoč;
 - (b) kolektivne naložbe, kot so na primer skladišča, ki jih uporablja skupina kmetov, ali prostori za pravo kmetijskih proizvodov pred trženjem; in integrirane projekte, ki vključujejo več ukrepov iz Uredbe (EU) št. 1305/2013, vključno s tistimi, ki so povezani z združitvijo organizacij proizvajalcev;
 - (c) naložbe na območjih z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami v skladu s členom 32 Uredbe (EU) št. 1305/2013;
 - (d) dejavnosti, ki se financirajo v okviru evropskega partnerstva za inovacije (EIP), na primer naložba v nov hlev, ki omogoča preizkušanje nove prakse za uhlevitev živali, ki jo je razvila operativna skupina, v kateri sodelujejo kmetje, znanstveniki in nevladne organizacije za dobrobit živali;
 - (e) naložbe za izboljšanje naravnega okolja, higienskih razmer ali standardov za dobrobit živali, kot je določeno v točki (143)(b); v tem primeru se povečana intenzivnost pomoči, kot je določeno v tej točki, uporablja le za dodatne stroške, ki so potrebni za preseganje ravni veljavnih standardov Unije in ki ne povzročijo povečanja proizvodne zmogljivosti;
 - (f) naložbe, namenjene za izboljšanje trajnosti kmetijskega gospodarstva, kot je določeno v točki (143)(a), ki so povezane s kmetijsko-okoljskimi in kmetijsko-podnebnimi obveznostmi in ekološkim kmetijstvom iz oddelkov 1.1.5.1 in 1.1.8 oddelka II.

(154) Največja intenzivnost pomoči za neproizvodne naložbe iz točke (143)(d) in za obnovo proizvodnega potenciala iz točke (143)(e) ne sme presegati 100 % upravičenih stroškov.

(155) Največja intenzivnost pomoči za preventivne cilje iz točke (143)(e) ne sme presegati 80 %. Vendar se lahko poveča do 100 %, če naložbo skupaj opravi več upravičencev.

1.1.1.2. Pomoč za naložbe v ohranjanje kulturne in naravne dediščine na kmetijskih gospodarstvih

(156) Komisija bo pomoč za naložbe v ohranjanje kulturne in naravne dediščine na kmetijskih gospodarstvih štela za združljivo z notranjim trgov v smislu člena 107(3) Pogodbe, če je pomoč v skladu s skupnimi načeli ocenjevanja, splošnimi pogoji za pomoč za naložbe, določenimi v točki (134) teh smernic, in z naslednjimi pogoji.

(157) Ta oddelek se uporablja za podjetja, dejavna v primarni kmetijski proizvodnji.

(158) Pomoč se mora dodeliti za kulturno in naravno dediščino v obliki naravnih krajin in poslopij, ki so jo pristojni javni organi države članice uradno potrdili za kulturno ali naravno dediščino.

Upravičeni stroški

(159) Upravičeni so naslednji stroški ohranjanja kulturne in naravne dediščine:

(a) stroški naložbe v opredmetena sredstva;

(b) investicijska dela.

Intenzivnost pomoči

(160) Uporabljajo se naslednje intenzivnosti pomoči:

(a) intenzivnost pomoči za naložbe, namenjene ohranjanju proizvodnih značilnosti dediščine na kmetijskih gospodarstvih, če naložba ne povzroči povečanja proizvodne zmogljivosti, mora biti omejena na:

(i) 80 % dejanskih nastalih stroškov na območjih z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami v skladu s členom 32 Uredbe (EU) št. 1305/2013;

(ii) 70 % dejanskih nastalih stroškov v manj razvitih regijah;

(iii) 60 % dejanskih nastalih stroškov na drugih območjih;

(b) v primeru povečanja proizvodne zmogljivosti se za naložbe uporabljajo intenzivnosti pomoči iz točk (152) in (153);

(c) za pokritje izrednih stroškov, ki nastanejo zaradi uporabe tradicionalnih vrst materiala, ki je potreben za ohranitev značilnosti dediščine na poslopijih na kmetijskih gospodarstvih, se lahko dodeli dodatna pomoč v višini do 100 % upravičenih stroškov;

(d) ne glede na pravila iz odstavkov (a), (b) in (c) je največja intenzivnost pomoči lahko omejena na 100 % upravičenih stroškov, kadar se naložba nanaša na malo infrastrukturo;

(e) intenzivnost pomoči za naložbe, namenjene ohranjanju značilnosti neproizvodne dediščine na kmetijskih gospodarstvih, na primer arheoloških ali zgodovinskih značilnosti, se lahko omeji na 100 % dejanskih nastalih stroškov;

(f) pomoč za investicijska dela mora biti omejena na 10 000 EUR letno.

1.1.1.3. Pomoč za naložbe v zvezi s premestitvijo kmetijskih poslopij

(161) Komisija bo pomoč za naložbe v zvezi s premestitvijo kmetijskih poslopij štela za združljivo z notranjim trgov v smislu člena 107(3)(c) Pogodbe, če je pomoč v skladu s skupnimi načeli ocenjevanja iz teh smernic, splošnimi pogoji za pomoč za naložbe, določenimi v točki (134), in z naslednjimi pogoji.

- (162) Ta oddelek se uporablja za podjetja, dejavna v primarni kmetijski proizvodnji.
- (163) Premestitev kmetijskega poslopja mora biti v javnem interesu. Sklicevanje na javni interes, da se utemelji dodeljevanje pomoči iz tega oddelka, se mora opredeliti v zadevnih določbah zadevne države članice.

Intenzivnosti pomoči v povezavi z upravičenimi stroški

(164) Uporabljajo se naslednje intenzivnosti pomoči:

- (a) če premestitev kmetijskega poslopja zajema razstavljanje, odstranitev in ponovno izgradnjo obstoječih objektov, intenzivnost pomoči lahko doseže 100 % dejanskih stroškov, nastalih zaradi teh dejavnosti;
- (b) če je poleg navedb iz točke (a) posledica premestitve modernizacija objektov ali povečanje proizvodne zmogljivosti, se v zvezi s stroški, povezanimi z modernizacijo objektov ali povečanjem proizvodne zmogljivosti, uporabljajo intenzivnosti pomoči za naložbe, kot je določeno v točkah (152) in (153). Za namene te točke se za samo zamenjavo obstoječega poslopja ali objektov z novim posodobljenim poslopljem ali objekti brez bistvene spremembe proizvodnje ali uporabljene tehnologije ne šteje, da je povezana z modernizacijo;
- (c) če premestitev zadeva dejavnosti blizu podeželskih naselij in je namenjena izboljšanju kakovost življenja ali povečanju okoljske učinkovitosti naselja ter se nanaša na malo infrastrukturo, intenzivnost pomoči lahko doseže 100 % upravičenih stroškov.

1.1.1.4. Pomoč za naložbe v zvezi s predelavo in trženjem kmetijskih proizvodov

- (165) Komisija bo pomoč za naložbe v zvezi s predelavo in trženjem kmetijskih poslopij štela za združljivo z notranjim trgov v smislu člena 107(3)(c) Pogodbe, če je pomoč v skladu s skupnimi načeli ocenjevanja iz teh smernic, splošnimi pogoji za pomoč za naložbe, določenimi v točki (134), in z naslednjimi pogoji.
- (166) Pomoč za biogoriva na osnovi hrane ne bi smela biti odobrena v skladu s tem oddelkom, da bi spodbudili prehod na proizvodnjo naprednejših oblik biogoriv, kot je določeno s horizontalnimi predpisi o državni pomoči za okolje in energijo.
- (167) Ta oddelek se nanaša na pomoč za naložbe v opredmetena in neopredmetena sredstva v zvezi s predelavo in trženjem kmetijskih proizvodov, kot je navedeno v točki (35)11 in točki (35)12.
- (168) Države članice lahko dodelijo pomoč za naložbe v zvezi s predelavo in trženjem kmetijskih proizvodov, če pomoč izpolnjuje pogoje enega od naslednjih instrumentov pomoči:
- (a) Uredbe Komisije (EU) št. 651/2014 z dne 17. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgov pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe⁽⁵³⁾ ali
- (b) Smernic o regionalni državni pomoči za obdobje 2014–2020 ali
- (c) pogojev tega oddelka teh smernic.

Upravičeni stroški

(169) Upravičeni stroški v skladu s točko (168)(c) morajo biti omejeni na:

- (a) gradnjo, nakup, vključno z zakupom, ali izboljšanje nepremičnin, pri čemer je kupljeno zemljišče upravičeno le do 10 % skupnih upravičenih stroškov zadevne dejavnosti;
- (b) nakup ali zakup mehanizacije in opreme do tržne vrednosti sredstev;

⁽⁵³⁾ UL L 187, 26.6.2014, str. 1.

- (c) splošne stroške na področju izdatkov iz točk (a) in (b), kot so plačila za storitve arhitektov, inženirjev in svetovalcev, plačila za storitve svetovanja v zvezi z okoljsko in ekonomsko trajnostjo, vključno s stroški za študije izvedljivosti; študije izvedljivosti ostanejo upravičen odhodek tudi takrat, ko glede na njihove rezultate niso nastali nobeni odhodki v okviru točk (a) in (b);
- (d) pridobitev ali razvoj računalniške programske opreme ter pridobitev patentov, licenc, avtorskih pravic in blagovnih znamk.

(170) Naslednji stroški niso upravičeni:

- (a) stroški, razen tistih iz točke (169), povezani z zakupnimi pogodbami, kot so marža zakupodajalca, stroški refinanciranja obresti, režijski stroški in stroški zavarovanja;
- (b) obratna sredstva;
- (c) stroški, povezani z naložbami za skladnost z veljavnimi standardi Unije.

Intenzivnost pomoči

(171) Največja intenzivnost pomoči v skladu s temi smernicami ne sme presežati:

- (a) 75 % zneska upravičenih stroškov v najbolj oddaljenih regijah;
- (b) 75 % zneska upravičenih stroškov naložbe na manjših egejskih otokih;
- (c) 50 % zneska upravičenih stroškov naložbe v manj razvitih regijah in vseh regijah, katerih je bil BDP na prebivalca v obdobju od 1. januarja 2007 do 31. decembra 2013 manjši od 75 % povprečja EU-25 za referenčno obdobje, vendar je bil njihov BDP na prebivalca večji od 75 % povprečnega BDP v EU-27;
- (d) 40 % zneska upravičenih stroškov naložbe v drugih regijah.

(172) Stopnje pomoči iz točke (171) se lahko povečajo za 20 odstotnih točk, če najvišja intenzivnost pomoči ne presega 90 % za dejavnosti:

- (a) povezane z združitvijo organizacij proizvajalcev ali
- (b) ki so upravičene do pomoči v okviru programa za podjetništvo in inovativnost.

(173) Individualno pomoč, ki presega prag za priglasitev iz točke (37)(a), je treba priglasiti Komisiji v skladu s členom 108(3) Pogodbe.

1.1.2 Pomoč za zagon za mlade kmete in razvoj malih kmetij

(174) Komisija bo pomoč za zagon za mlade kmete in pomoč za zagon za razvoj malih kmetij štela za združljivo z notranjim trgovom v smislu člena 107(3)(c) Pogodbe, če izpolnjuje skupna načela ocenjevanja iz teh smernic in naslednje pogoje.

(175) Ta oddelek se uporablja za podjetja, dejavna v primarni kmetijski proizvodnji.

(176) Pomoč se dodeli mladim kmetom, kot so opredeljeni v točki (35)29 teh smernic, ki so mikro ali mala podjetja, ali malim kmetijam. Male kmetije morajo opredeliti države članice na podlagi objektivnih meril in morajo biti omejene na mikro in mala podjetja.

(177) Države članice morajo določiti zgornje in spodnje pragove za dostop do pomoči v smislu proizvodnega potenciala kmetijskega gospodarstva, merjenega s standardnim rezultatom, kakor je opredeljen v člen 5 Uredbe Komisije (ES) št. 1242/2008⁽⁵⁴⁾, ali z enakovredno metodo, za dostop do pomoči za zagon za mlade kmete in razvoj malih kmetij. Spodnji prag za dostop do pomoči za zagon za mlade kmete mora biti višji od zgornjega praga za dostop do pomoči za razvoj malih kmetij.

⁽⁵⁴⁾ Uredba Komisije (ES) št. 1242/2008 z dne 8. decembra 2008 o določitvi tipologije Skupnosti. za kmetijska gospodarstva (UL L 335, 13.12.2008, str. 3).

- (178) Če se pomoč dodeli mlademu kmetu, ki vzpostavlja gospodarstvo v obliki pravne osebe, mora mladi kmet izvajati učinkovit in dolgoročen nadzor nad pravno osebo z vidika sprejemanja odločitev glede upravljanja, ugodnosti in finančnih tveganj. Kadar je več fizičnih oseb, vključno z osebami, ki niso mladi kmetje, udeleženi pri kapitalu ali upravljanju pravne osebe, mora biti mladi kmet zmožen izvrševati takšen učinkovit in dolgoročen nadzor sam ali skupaj z drugimi osebami. Če pravno osebo posamično ali skupaj nadzira druga pravna oseba, se morajo navedene zahteve uporabljati za vse fizične osebe, ki imajo nadzor nad navedeno drugo pravno osebo.
- (179) Pogoj za pomoč mora biti predložitev poslovnega načrta pristojnemu organu zadevne države članice, ki ga je treba začeti izvajati v devetih mesecih od datuma odločitve o dodelitvi pomoči.
- (180) V primeru pomoči za mlade kmete mora poslovni načrt določati, da mora upravičenec v 18 mesecih od datuma vzpostavitve kmetijskega gospodarstva zagotoviti skladnost z opredelitvijo aktivnega kmeta iz člena 9 Uredbe (EU) št. 1307/2013.
- (181) Mladi kmetje, ki nimajo ustreznega poklicnega znanja in sposobnosti, so upravičeni do prejema pomoči, če se zavežejo, da bodo pridobili to poklicno znanje in sposobnosti v 36 mesecih od datuma sprejetja odločitve o dodelitvi pomoči. Navedena zaveza mora biti vključena v poslovni načrt.
- (182) V poslovnem načrtu je treba opisati najmanj naslednje:
- (a) v primeru pomoči za zagon za mlade kmete:
 - (i) začetni položaj kmetijskega gospodarstva;
 - (ii) mejnike in cilje razvoja dejavnosti kmetijskega gospodarstva;
 - (iii) podrobnosti o ukrepih, vključno s tistimi, ki so povezani z okoljsko trajnostjo in učinkovito rabo virov, potrebnih za razvoj dejavnosti kmetijskega gospodarstva, kot so na primer naložbe, usposabljanje, svetovanje ali katera koli druga dejavnost;
 - (b) v primeru pomoči za zagon za razvoj malih kmetij:
 - (i) začetni položaj kmetijskega gospodarstva in
 - (ii) podrobnosti o ukrepih, vključno s tistimi, ki so povezani z okoljsko trajnostjo in učinkovito rabo virov in bi lahko podpirali doseganje sposobnosti ekonomskega preživetja, kot so naložbe, usposabljanje, sodelovanje ali kateri koli drugi ukrepi.
- (183) Pomoč se mora zagotoviti ali izplačati v najmanj dveh tranšah ali obrokih v največ petletnem obdobju. V zvezi z mladimi kmeti je pogoj za zadnjo tranšo ali zadnji obrok pomoči pravilno izvajanje poslovnega načrta iz točke (179).

Intenzivnost pomoči

- (184) Najvišji znesek pomoči se mora omejiti na 70 000 EUR na mladega kmeta in 15 000 EUR na malo kmetijo. Države članice morajo določiti znesek pomoči za mlade kmete in pri tem upoštevati tudi družbeno-gospodarske razmere zadevnega območja.

1.1.3 *Pomoč za prenos kmetijskih gospodarstev*

- (185) Komisija bo pomoč za prenos kmetijskih gospodarstev štela za združljivo z notranjim trgom v smislu člena 107(3)(c) Pogodbe, če izpolnjuje skupna načela ocenjevanja iz teh smernic in naslednje pogoje.
- (186) Ta oddelek se uporablja za podjetja, dejavna v primarni kmetijski proizvodnji, ki svoje kmetijsko gospodarstvo trajno prenesejo na drugo podjetje, dejavno v primarni kmetijski proizvodnji.
- (187) Pomoč se dodeli podjetjem, ki so na datum predložitve vloge za pomoč upravičena do sodelovanja v shemi za male kmete, uvedeni z naslovom V Uredbe (EU) št. 1307/2013, in so vsaj eno leto v tej shemi sodelovala ter se obvežejo, da bodo celotno kmetijsko gospodarstvo in ustrezne plačilne pravice trajno prenesla na drugo podjetje.

(188) Pomoč se mora izplačati v obliki letnih plačil ali enkratnega plačila.

(189) Pomoč se mora izplačati od dne prenosa kmetijskega gospodarstva do 31. decembra 2020.

Intenzivnost pomoči

(190) Pomoč ustreza 120 % letnega plačila, do katerega je upravičenec upravičen, da ga prejme na podlagi sheme za male kmete.

1.1.4 Pomoč za zagon za skupine in organizacije proizvajalcev v kmetijskem sektorju

(191) Stališče Komisije o pomoči za zagon za skupine proizvajalcev je pozitivno, saj pomeni spodbudo za združevanje kmetov. Zato bo pomoč za zagon za skupine in organizacije proizvajalcev štela za združljivo z notranjim trgov v smislu člena 107(3)(c) Pogodbe, če ta pomoč izpolnjuje skupna načela ocenjevanja iz teh smernic in naslednje pogoje.

(192) Ta oddelek se uporablja za celoten kmetijski sektor⁽⁵⁵⁾.

(193) Do pomoči so upravičene le skupine ali organizacije proizvajalcev, ki jih je na podlagi predloženega poslovnega načrta uradno priznal pristojni organ zadevne države članice.

(194) Pomoč za zagon se mora dodeliti v skladu z obveznostjo države članice, da preveri, ali so bili v petih letih od dne uradnega priznanja skupine proizvajalcev izpolnjeni cilji poslovnega načrta.

(195) Dogovori, odločitve in usklajena ravnanja, sprejeti v okviru skupine ali organizacije proizvajalcev, morajo biti skladni s pravili o konkurenci, kakor se uporabljajo v skladu s členi od 206 do 210 Uredbe (EU) št. 1308/2013.

(196) Kot alternativa zagotavljanja pomoči za zagon skupinam ali organizacijam proizvajalcev se lahko pomoč v višini do istega skupnega zneska dodeli neposredno proizvajalcem, s čimer se nadomestijo njihovi prispevki k stroškom vodenja skupin ali organizacij v obdobju prvih petih let po ustanovitvi skupine ali organizacije.

(197) Države članice lahko še naprej dodeljujejo pomoč za zagon za skupine proizvajalcev tudi po tem, ko so bile te skupine priznane kot organizacije proizvajalcev v skladu s pogoji Uredbe (EU) št. 1308/2013.

(198) Pomoč se mora omejiti na skupine in organizacije proizvajalcev, ki ustrezajo opredelitvi pojma MSP⁽⁵⁶⁾. Komisija ne bo odobrila državnih pomoči za kritje stroškov iz tega oddelka za velika podjetja⁽⁵⁷⁾.

(199) Sheme pomoči se bodo v skladu s tem oddelkom odobrile na podlagi pogoja, ki od njih zahteva prilagoditev za upoštevanje morebitnih sprememb predpisov, ki urejajo skupno ureditev trgov kmetijskih proizvodov.

Upravičeni stroški

(200) Upravičeni stroški lahko vključujejo stroške najema ustreznih prostorov, nakup pisarniške opreme, vključno s strojno in programsko opremo, stroške upravnega osebja, režijske stroške in stroške za pravne in upravne postopke. Če se prostori kupijo, morajo biti upravičeni stroški za prostore omejeni na tržno vrednost najemnine.

(201) Pomoč se ne sme dodeliti:

- (a) organizacijam proizvajalcev, subjektom ali organom, kot so podjetja ali zadrage, katerih cilj je upravljanje enega ali več kmetijskih gospodarstev, pri čemer so navedene organizacije dejansko samostojni proizvajalci;

⁽⁵⁵⁾ Za opredelitev kmetijskega sektorja glej točko (35)(2) teh smernic.

⁽⁵⁶⁾ Za opredelitev MSP glej točko (35)(13) teh smernic.

⁽⁵⁷⁾ Za opredelitev velikega podjetja glej točko (35)(14) teh smernic.

- (b) kmetijskim združenjem, ki opravljajo naloge, kakršne so vzajemna pomoč, zagotavljanje nadomeščanja na kmetiji in pomoč pri upravljanju kmetij, ki so namenjene članom, a se ne ukvarjajo s skupnim prilagajanjem oskrbe trga;
- (c) skupinam proizvajalcev, organizacijam ali združenjem, katerih cilji so nezdružljivi s členom 152(1)(c) in (3) in ter členom 156 Uredbe (EU) št. 1308/2013.
- (202) Pomoč je treba izplačati v obliki pavšalne pomoči v letnih obrokih za prvih pet let od datuma, na katerega je pristojni organ na podlagi poslovnega načrta uradno priznal skupino ali organizacijo proizvajalcev. Države članice lahko zadnji obrok izplačajo šele potem, ko preverijo, ali se poslovni načrt pravilno izvaja.
- (203) Pomoč, dodeljena skupinam ali organizacijam proizvajalcev za kritje stroškov, ki niso povezani z zagon-skimi stroški, kot so naložbe ali promocijske dejavnosti, bo ocenjena v skladu s pravili, ki urejajo takšno pomoč.

Intenzivnost pomoči

- (204) Intenzivnost pomoči mora biti omejena na 100 % upravičenih stroškov.
- (205) Skupni znesek pomoči se mora omejiti na 500 000 EUR. Pomoč se mora postopno zniževati.

1.1.5 Pomoč za kmetijsko-okoljske in kmetijsko-podnebne obveznosti ter obveznosti na področju dobrobiti živali

- (206) Ta oddelek se uporablja za podjetja, dejavna v primarni kmetijski proizvodnji.

1.1.5.1. Pomoč za kmetijsko-okoljske in kmetijsko-podnebne obveznosti

- (207) Komisija bo pomoč za kmetijsko-okoljske in kmetijsko-podnebne obveznosti štela za združljivo z notranjim trgov in v smislu člena 107(3)(c) Pogodbe, če izpolnjuje skupna načela ocenjevanja iz teh smernic in naslednje pogoje.
- (208) Ta oddelek se uporablja za pomoč podjetjem in skupinam takšnih podjetij, ki se prostovoljno zavežejo, da bodo izvajala dejavnosti, ki zajemajo eno ali več kmetijsko-okoljskih in kmetijsko-podnebnih obveznosti na kmetijskem zemljišču, ki ga opredelijo države članice in med drugim vključuje kmetijsko površino, opredeljeno v točki (35)50 teh smernic.
- (209) Ta ukrep mora biti namenjen ohranjanju in spodbujanju potrebnih sprememb kmetijskih praks, ki ugodno vplivajo na okolje in podnebje.
- (210) Pomoč bo krila le tiste prostovoljne obveznosti, ki presegajo ustrezne obvezne standarde, določene v skladu s poglavjem I naslova VI Uredbe (EU) št. 1306/2013, ustrezna merila in minimalne dejavnosti, določene v skladu s točkami (c)(ii) in (c)(iii) člena 4(1) Uredbe (EU) št. 1307/2013, ter ustrezne minimalne zahteve za uporabo gnojil in fitofarmaceutskih sredstev ter druge ustrezne obvezne zahteve, ki so določene v nacionalnem pravu. Vsi obvezni standardi in zahteve se morajo opredeliti in opisati v priglasitvi Komisiji.
- (211) Države članice si morajo prizadevati zagotoviti, da se podjetjem, ki se zavežejo, da bodo izvajala dejavnosti v okviru tega ukrepa, zagotovijo znanje in informacije, potrebne za njihovo izvajanje, kot so strokovni nasveti v zvezi s posameznimi obveznostmi in/ali pogojevanje pomoči v okviru tega ukrepa s pridobitvijo ustreznih usposobljenosti.
- (212) Obveznosti v okviru tega ukrepa se morajo prevzeti za obdobje od petih do sedmih let. Vendar lahko države članice za določene vrste obveznosti določijo daljše obdobje, tudi z letnim podaljševanjem programov po zaključku začetnega obdobja, če je to potrebno za doseganje ali ohranjanje zelenih okoljskih koristi⁽⁵⁸⁾. Za nove obveznosti, ki neposredno sledijo obveznosti, izpolnjeni v začetnem obdobju, lahko države članice določijo krajše obdobje.

⁽⁵⁸⁾ Na primer, v primeru podukrepov, katerih cilj je obnova in ohranjanje habitatov mokrišč, se lahko pomoč zaradi zapletenosti izpolnjevanja teh ciljev dodeli za obdobje več kot sedem let.

- (213) Po potrebi je treba upoštevati pravila za plačila na površino iz člena 47 Uredbe (EU) št. 1305/2013 in iz delegiranih aktov, sprejetih na podlagi te določbe.
- (214) Pomoč za kmetijsko-okoljske in kmetijsko-podnebne obveznosti za druge upravljavce zemljišč in druge skupine upravičencev, razen podjetij, dejavnih v kmetijskem sektorju, se lahko dodeli v skladu s oddelkom 3.4 oddelka II teh smernic.
- (215) Obveznosti v okviru kmetijsko-okoljskega in kmetijsko-podnebnega ukrepa za ekstenzifikacijo živinoreje izpolnjujejo vsaj naslednje pogoje:
- (a) celotno pašno območje kmetijskega gospodarstva mora biti upravljano in vzdrževano, da se prepreči prekomerna in premajhna popasenost;
 - (b) gostota živali mora biti opredeljena z upoštevanjem vse pašne živine na kmetiji ali, v primeru obveznosti omejevanja spiranja hranil, vseh živali na kmetiji, ki so pomembne za zadevno obveznost.
- (216) Za obveznosti v okviru kmetijsko-okoljskega in kmetijsko-podnebnega ukrepa za rejo domačih pasem, ki so v nevarnosti, da se jih preneha rediti, ali ohranjanje rastlinskih genskih virov, ki jim grozi genetska erozija, se mora zahtevati naslednje:
- (a) rejo domačih živali lokalnih pasem, ki so gensko prilagojene na enega ali več tradicionalnih proizvodnih sistemov ali okolij v državi, in so v nevarnosti, da se jih preneha rediti; ali
 - (b) ohranjanje rastlinskih genskih virov, naravno prilagojenih lokalnim in regionalnim razmeram, ki jim grozi genetska erozija.
- (217) Do pomoči so upravičene naslednje vrste domačih živali: govedo; ovce; koze; kopitarji; prašiči in ptice.
- (218) Za lokalne pasme se bo štelo, da so v nevarnosti, da se jih preneha rediti, če so izpolnjeni naslednji pogoji in če so navedeni pogoji opisani ter zajeti v priglasitev Komisiji:
- (a) navedeno je število zadevnih vzrejnih ženskih živali na nacionalni ravni;
 - (b) število in status ogroženosti naštetih pasem potrdi ustrezen pooblaščen znanstveni organ;
 - (c) ustrezen pooblaščen tehnični organ evidentira in ažurira vzrejno rodovniško ali rejsko knjigo pasme;
 - (d) zadevni organi imajo potrebne spretnosti in znanja za ugotavljanje živali ogroženih pasem.
- (219) Za rastlinske genske vire se bo štelo, da jim grozi genetska erozija, če se v priglasitev vključijo in opišejo zadostni dokazi genetske erozije na podlagi znanstvenih rezultatov ali kazalci zmanjševanja avtohtonih/primitivnih lokalnih sort, raznovrstnosti njihove populacije in, po potrebi, kazalniki sprememb prevladujočih kmetijskih praks na lokalni ravni.
- (220) Pomoč se lahko zagotovi za ohranjanje, trajnostno rabo in razvoj genskih virov v kmetijstvu za dejavnosti, ki niso vključene v določbe točk od (208) do (219) tega oddelka.

Upravičeni stroški

- (221) Razen pomoči za dejavnosti za ohranjanje genskih virov iz točke (220) pomoč krije nadomestilo za celoto ali del dodatnih stroškov ali izpad dohodka upravičencev, ki nastanejo zaradi obveznosti, ki so jih upravičenci prevzeli. Pomoč se mora dodeliti letno.

- (222) V ustrezno utemeljenih primerih se lahko za dejavnosti v zvezi z ohranjanjem okolja pomoč dodeli kot pavšalni znesek ali kot enkratno plačilo na enoto za obveznosti v zvezi z odpovedjo komercialni rabi površin, ki se izračuna na podlagi nastalih dodatnih stroškov in izpada dohodka.
- (223) Po potrebi se lahko s pomočjo krijejo tudi transakcijski stroški do največ 20 % premije, plačane za kmetijsko-okoljske in kmetijsko-podnebne obveznosti. Če obveznosti prevzamejo skupine podjetij, mora biti najvišja raven 30 %.
- (224) Vendar če želi država članica nadomestilo za transakcijske stroške, ki so nastali ob prevzemanju kmetijsko-okoljske in kmetijsko-podnebne obveznosti, mora predložiti prepričljiva dokazila o takšnih stroških, npr. s predložitvijo primerjave stroškov s stroški podjetij, ki takšnih obveznosti niso prevzela. Zato Komisija običajno ne bo odobrila državne pomoči za transakcijske stroške za nadaljevanje obveznosti, ki so bile prevzete v preteklosti, razen če država članica dokaže, da se takšni stroški še vedno pojavljajo ali da so povzročeni novi transakcijski stroški.
- (225) Kadar se transakcijski stroški izračunajo na podlagi povprečnih stroškov in/ali povprečnih kmetij, morajo države članice dokazati, da zlasti velika podjetja ne prejemajo prevelikih nadomestil. Pri izračunavanju nadomestil morajo države članice upoštevati, ali zadevni transakcijski stroški nastanejo na podjetje ali na hektar.
- (226) Pomoči v okviru tega ukrepa ni mogoče dodeliti za obveznosti, ki se krijejo v okviru ukrepa ekološkega kmetijstva iz oddelka 1.1.8 dela II teh smernic.
- (227) Pomoč za ohranjanje genskih virov v kmetijstvu pokriva stroške za naslednje dejavnosti:
- (a) ciljni ukrepi: ukrepi za spodbujanje ohranjanja in situ in ex situ, karakterizacije, zbiranja in uporabe genskih virov v kmetijstvu, vključno s spletnimi popisi genskih virov, ki so trenutno ohranjeni in situ, vključno z ohranjanjem in situ/na kmetijah in zbirkami ter podatki ex situ;
 - (b) usklajeni ukrepi: ukrepi za spodbujanje izmenjave informacij za ohranjanje, karakterizacijo, zbiranje in uporabo genskih virov v kmetijstvu Unije med pristojnimi organizacijami v državah članicah;
 - (c) spremljevalni ukrepi: ukrepi informiranja, razširjanja in svetovanja, ki zajemajo nevladne organizacije in druge relevantne deležnike, tečajji usposabljanja in priprava tehničnih poročil.

Znesek pomoči in intenzivnost pomoči

- (228) Pomoč, razen pomoči za dejavnosti za ohranjanje genskih virov iz točke (220), mora biti omejena na naslednje najvišje zneske: 600 EUR na hektar na leto za enoletnice; 900 EUR na hektar na leto za trajne nasade; 450 EUR na hektar na leto za drugo rabo zemljišča; 200 EUR na glavo velike živine na leto za lokalne pasme, ki jim grozi prenehanje reje.
- (229) Ti zneski se v ustrezno utemeljenih primerih lahko povečajo ob upoštevanju posebnih okoliščin, ki jih je treba utemeljiti v priglasitvi Komisiji.
- (230) Za ohranjanje gozdnih genskih virov v kmetijstvu mora biti pomoč omejena na 100 % upravičenih stroškov.

1.1.5.2. Pomoč za obveznosti na področju dobrobiti živali

- (231) Komisija bo pomoč za obveznosti na področju dobrobiti živali štela za združljivo z notranjim trgovom v smislu člena 107(3)(c) Pogodbe, če izpolnjuje skupna načela ocenjevanja iz teh smernic in naslednje pogoje.
- (232) Ta oddelek se uporablja za pomoč podjetjem, ki so dejavna v primarni kmetijski proizvodnji in se prostovoljno obvežejo, da bodo izvajala dejavnosti, ki zajemajo eno ali več obveznosti na področju dobrobiti živali, ter so aktivni kmetje.
- (233) Pomoč zajema le tiste obveznosti, ki presegajo ustrezne obvezne standarde, določene v skladu s poglavjem I naslova VI Uredbe (EU) št. 1306/2013, in druge ustrezne obvezne zahteve. Te ustrezne zahteve se morajo opredeliti in opisati v priglasitvi Komisiji.

- (234) Obveznosti na področju dobrobiti živali, upravičene do prejema pomoči, morajo zagotavljati višje standarde načinov proizvodnje na enem od naslednjih področij:
- (a) voda, krma in oskrba živali v skladu z naravnimi potrebami živinoreje;
 - (b) pogoji nastanitve, kot so večji prostor, talne površine, materiali za obogatitev, naravna svetloba;
 - (c) dostop na prosto;
 - (d) prakse, s katerimi se je mogoče izogniti poškodbam in/ali kastraciji živali ali v posebnih primerih, če se poškodbe ali kastracija štejejo za neizogibne, za aplikacijo anestezije, analgetikov in protivnetnih zdravil ali imunokastracijo.
- (235) Obveznosti na področju dobrobiti živali se morajo prevzeti za obdobje od enega do sedmih let, ki se lahko podaljša.
- (236) Podaljšanje pogodbe je lahko tudi samodejno, če so podrobnosti podaljšanja določene v pogodbi. Mehanizem za obnovitev obveznosti na področju dobrobiti živali mora določiti država članica v skladu z ustreznimi nacionalnimi pravili. Tak mehanizem se mora sporočiti Komisiji kot del priglasitve državne pomoči v skladu s tem oddelkom. Podaljšanje mora vedno upoštevati pogoje, ki jih je odobrila Komisija za pomoč v skladu s tem oddelkom.

Upravičeni stroški

- (237) Pomoč se mora dodeliti letno in lahko podjetjem, dejavnim v primarni kmetijski proizvodnji, nadomesti del ali vse dodatne stroške in izpad dohodka zaradi obveznosti, ki so jih prevzela.
- (238) Po potrebi se lahko s plačili krijejo tudi transakcijski stroški do največ 20 % premije, plačane za obveznosti na področju dobrobiti živali. Vendar če želi država članica nadomestiti transakcijske stroške, ki so nastali ob prevzemanju obveznosti na področju dobrobiti živali, mora predložiti prepričljiva dokazila o takšnih stroških, npr. s predložitvijo primerjave svojih stroškov s stroški podjetij, ki takšnih obveznosti na področju dobrobiti živali niso prevzela. Zato Komisija običajno ne bo odobrila državne pomoči za transakcijske stroške za nadaljevanje obveznosti na področju dobrobiti živali, ki so jih prevzela v preteklosti, razen če država članica dokaže, da se takšni stroški še vedno pojavljajo ali da nastajajo novi transakcijski stroški.
- (239) Kadar se transakcijski stroški izračunajo na podlagi povprečnih stroškov in/ali povprečnih kmetij, morajo države članice dokazati, da zlasti velika podjetja ne prejemajo prevelikih nadomestil. Pri izračunavanju nadomestil morajo države članice upoštevati, ali zadevni transakcijski stroški nastanejo na podjetje ali na hektar.

Znesek pomoči

- (240) Pomoč se mora omejiti na 500 EUR na glavo velike živine.

1.1.6 Pomoč za omejitve, povezane z območji Natura 2000 in okvirno direktivo o vodah

- (241) Komisija bo državno pomoč za omejitve, povezane z območji Natura 2000 in okvirno direktivo o vodah, štela za združljivo z notranjim trgovom v smislu člena 107(3)(c) Pogodbe, če izpolnjuje skupna načela ocenjevanja iz teh smernic in naslednje pogoje.
- (242) Ta oddelek se uporablja za podjetja, dejavna v primarni kmetijski proizvodnji.
- (243) V ustrezno utemeljenih primerih se lahko dodeli pomoč drugim upravljavcem zemljišč, ki niso podjetja, dejavna v kmetijskem sektorju, v skladu z oddelkom 3.5 dela II teh smernic.

Upravičeni stroški

- (244) Pomoč krije nadomestilo upravičencem za dodatne stroške in izpad dohodka, ki so posledica omejitev na zadevnih območjih, povezanih z izvajanjem direktive o habitatih, direktive o pticah in okvirne direktive o vodah⁽⁵⁹⁾.

⁽⁵⁹⁾ Glej točko (52) in opombo 42 teh smernic.

- (245) Pomoč, povezana z direktivo o habitatih in direktivo o pticah se lahko dodeli le v povezavi z omejitvami zaradi zahtev, ki presegajo dobro kmetijsko in okoljsko stanje iz člena 94 in Priloge II k Uredbi Sveta (EU) št. 1306/2013 ter ustrezna merila in minimalne dejavnosti, kot so določene v skladu s točko (c)(ii) in (iii) člena 4(1) Uredbe (EU) št. 1307/2013.
- (246) Pomoč, povezana z okvirno direktivo o vodah, se lahko dodeli samo v povezavi s posebnimi zahtevami, ki:
- (a) so bile uvedene z okvirno direktivo o vodah, so v skladu s programi ukrepov iz načrtov upravljanja povodij z namenom doseganja okoljskih ciljev iz navedene direktive in presegajo ukrepe, ki so potrebni za izvajanje druge zakonodaje Unije za varstvo voda;
 - (b) presegajo predpisane zahteve ravnanja, dobro kmetijsko in okoljsko stanje iz poglavja I naslova VI Uredbe (EU) št. 1306/2013 ter ustrezna merila in minimalne dejavnosti, določene v skladu s točkama (c)(ii) in (iii) člena 4(1) Uredbe (EU) št. 1307/2013;
 - (c) presegajo raven varstva, določeno s pravom Unije v veljavi ob sprejetju okvirne direktive o vodah, kot je določeno v členu 4(9) navedene direktive, ter
 - (d) uvajajo bistvene spremembe za vrsto rabe zemljišč in/ali bistvene omejitve v načinu kmetovanja, katerih posledica je velik izpad prihodka.
- (247) Zahteve iz točk (245) in (246) se morajo opredeliti in opisati v priglasitvi Komisiji.
- (248) Do pomoči so upravičena naslednja območja:
- (a) kmetijska območja Natura 2000, določena na podlagi direktive o habitatih in direktive o pticah;
 - (b) druga razmejena naravovarstvena območja z okoljskimi omejitvami, ki se nanašajo na kmetovanje, ki prispevajo k izvajanju člena 10 direktive o habitatih; ta območja ne presegajo 5 % območij Natura 2000, ki se nahajajo na ozemlju, na katerem se uporablja ustrezeni program razvoja podeželja;
 - (c) kmetijske površine, vključene v načrte upravljanja povodja v skladu z okvirno direktivo o vodah.

Znesek pomoči

- (249) Pomoč se mora omejiti na naslednje zneske: največ 500 EUR na hektar na leto v začetnem obdobju, ki ne presega pet let; in nato največ 200 EUR na hektar na leto. Pomoč v zvezi z okvirno direktivo o vodah mora znašati najmanj 50 EUR na hektar na leto.
- (250) Najvišja zneska 500 EUR in 200 EUR se lahko v izjemnih primerih povišata ob upoštevanju posebnih okoliščin, ki jih je treba utemeljiti. Najmanjši znesek 50 EUR za pomoč v zvezi z okvirno direktivo o vodah se lahko v ustrezno utemeljenih primerih zniža ob upoštevanju posebnih okoliščin, ki jih je treba utemeljiti.

1.1.7 Pomoč za območja z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami

- (251) Komisija bo državno pomoč na gorskih območjih in drugih območjih z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami štela za združljivo z notranjim trgovom v smislu člena 107(3)(c) Pogodbe, če izpolnjuje skupna načela ocenjevanja iz teh smernic in naslednje pogoje.
- (252) Ta oddelek se uporablja za podjetja, dejavna v primarni kmetijski proizvodnji.
- (253) Pomoč se lahko dodeli podjetjem, ki se obvežejo, da bodo na območjih, določenih v skladu s členom 32 Uredbe (EU) št. 1305/2013, opravljali svojo kmetijsko dejavnost, in ki so aktivni kmetje.

Upravičeni stroški

- (254) Pomoč krije nadomestilo vseh ali dela dodatnih stroškov in izpada dohodka v zvezi z omejitvami za kmetijsko proizvodnjo na zadevnem območju podjetjem, ki so dejavna v primarni kmetijski proizvodnji. Države članice morajo dokazati zadevne omejitve in zagotoviti dokazilo, da znesek nadomestila ne presega izgube dohodka in dodatnih stroškov, ki so posledica navedenih omejitev.
- (255) Dodatni stroški in izpad dohodka se morajo izračunati glede na območja brez naravnih ali drugih posebnih omejitev, pri čemer se upoštevajo plačila v skladu s poglavjem 3 naslova III Uredbe (EU) št. 1307/2013.
- (256) Države članice lahko, če je to ustrezno utemeljeno, pri izračunu dodatnih stroškov in izpada dohodka predvidijo razlike v ravni plačila ob upoštevanju:
- (a) resnosti ugotovljene trajne naravne omejitve, ki vpliva na kmetijske dejavnosti;
 - (b) sistema kmetovanja.
- (257) Pomoč se bo dodelila letno na hektar kmetijske površine.

Znesek pomoči

- (258) Pomoč se mora določiti med najnižjim in najvišjim zneskom: najmanj 25 EUR na hektar na leto v povprečju za površino, za katero upravičenec prejema pomoč, in največ 250 EUR na hektar na leto. Vendar pa največji znesek lahko doseže 450 EUR na hektar na leto v gorskih območjih, kot so opredeljena v členu 32(2) Uredbe (EU) št. 1305/2013.
- (259) Najvišji zneski se v ustrezno utemeljenih primerih lahko povečajo ob upoštevanju posebnih okoliščin, ki jih je treba utemeljiti v priglasitvi Komisiji.
- (260) Države članice morajo zagotoviti postopno zniževanje pomoči za površine kmetijskih gospodarstev, ki presegajo površino, ki se določi, razen če dodeljena pomoč obsega le najnižji znesek na hektar na leto, kot je določeno v točki (258) teh smernic. Zato mora biti v priglasitvah navedena velikost kmetije, ki bo koristila takšno pomoč.
- (261) V primeru fizične osebe ali skupine fizičnih ali pravnih oseb lahko države članice uporabijo postopno zniževanje pomoči na ravni članov teh pravnih oseb ali skupin, če je v nacionalni zakonodaji določeno, da posamezni člani pridobijo pravice in obveznosti, primerljive s pravicami in obveznostmi posameznih kmetov, ki imajo status nosilca gospodarstva, zlasti kar zadeva njihov ekonomski, socialni in davčni status, v kolikor so prispevali h krepitvi kmetijskih struktur zadevnih pravnih oseb ali skupin.
- (262) Države članice lahko poleg pomoči iz točke (253) upravičencem na območjih, ki so bila v programskem obdobju 2007–2013 upravičena do plačil na podlagi člena 36(a)(ii) Uredbe (ES) št. 1698/2005⁽⁶⁰⁾, dodelijo tudi pomoč v okviru tega ukrepa v obdobju od leta 2014 do leta 2020. Pri upravičencih na območjih, ki zaradi nove razmejitve iz člena 32(3) Uredbe (EU) št. 1305/2013 niso več upravičena, se mora navedena pomoč postopno zniževati v obdobju največ štirih let, ki se začne na dan, ko je končana razmejitev iz člena 32(3) Uredbe (EU) št. 1305/2013, najpozneje pa leta 2018. Te pomoči morajo na začetku znašati največ 80 % povprečnega plačila, določenega v programu za razvoj podeželja za obdobje 2007–2013, ali, če je bil ukrep dodeljen izključno iz nacionalnih sredstev, z ustreznim sklepom o državni pomoči, v skladu s členom 36(a)(ii) Uredbe (ES) št. 1698/2005, ter se morajo končati najpozneje v letu 2020, ko znašajo največ 20 %. Kadar višina plačila zaradi postopnega zniževanja doseže 25 EUR, lahko država članica nadaljuje z dodeljevanjem pomoči na tej ravni do zaključka obdobja postopnega opuščanja plačil.
- (263) Po končani razmejitvi morajo upravičenci na območjih, ki so še naprej upravičena do plačil, prejeti celotno plačilo v okviru tega ukrepa.

⁽⁶⁰⁾ Uredba Sveta (ES) št. 1698/2005 z dne 20. septembra 2005 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) (UL L 277, 21.10.2005, str. 1).

1.1.8 Pomoč za ekološko kmetijstvo

- (264) Komisija bo pomoč za ekološko kmetijstvo štela za združljivo z notranjim trgovom v smislu člena 107(3)(c) Pogodbe, če izpolnjuje skupna načela ocenjevanja iz teh smernic in naslednje pogoje.
- (265) Ta oddelek se uporablja za podjetja, dejavna v primarni kmetijski proizvodnji.
- (266) Pomoč na hektar kmetijske površine se lahko dodeli podjetjem ali skupinam podjetij, ki se prostovoljno obvežejo, da se bodo preusmerile na prakse in metode ekološkega kmetovanja, opredeljene v Uredbi Sveta (ES) št. 834/2007⁽⁶¹⁾, oziroma jih ohranile, in ki so aktivni kmetje.
- (267) Pomoč se dodeli samo za obveznosti, ki presegajo naslednje standarde in zahteve, ki morajo biti navedeni in opisani v priglasitvi Komisiji:
- (a) ustrezne obvezne standarde, določene v skladu s poglavjem 1 naslova VI Uredbe (EU) št. 1306/2013;
 - (b) ustrezna merila in minimalne dejavnosti, kot so določene v skladu s točko (c)(ii) in (iii) člena 4(1) Uredbe (EU) št. 1307/2013;
 - (c) ustrezne minimalne zahteve, ki veljajo za uporabo gnojil in fitofarmaceutskih sredstev; pa tudi
 - (d) druge ustrezne obvezne zahteve, ki so določene v nacionalni zakonodaji.
- (268) Obveznosti se morajo izvajati v začetnem obdobju, ki traja od pet do sedem let. Vendar, če se pomoč odobri za preusmeritev v ekološko kmetovanje, lahko države članice določijo krajše začetno obdobje, ki ustreza obdobju preusmeritve. Če se pomoč dodeli za ohranitev ekološkega kmetovanja, lahko države članice določijo letno podaljševanje po zaključku začetnega obdobja. Za nove obveznosti v zvezi z ohranitvijo, ki neposredno sledijo obveznosti, izpolnjeni v začetnem obdobju, lahko države članice določijo krajše obdobje.
- (269) Po potrebi je treba upoštevati pravila za plačila na površino iz člena 47 Uredbe (EU) št. 1305/2013 in iz delegiranih aktov, sprejetih na podlagi te določbe.

Upravičeni stroški

- (270) Pomoč zajema nadomestila upravičencem za delo ali vse dodatne stroške in izpad dohodkov zaradi obveznosti.
- (271) Po potrebi se lahko s pomočjo krijejo tudi transakcijski stroški do največ 20 % premije, plačane za obveznost. Kadar obveznosti prevzamejo skupine podjetij, je najvišja možna raven 30 %. Ta pomoč se dodeli na letni ravni.
- (272) Vendar če želi država članica nadomestilo za transakcijske stroške, ki so nastali ob prevzemanju obveznosti ekološkega kmetovanja, mora predložiti prepričljiva dokazila o takšnih stroških, npr. s predložitvijo primerjave stroškov s stroški podjetij, ki takšnih obveznosti niso prevzela. Zato Komisija običajno ne bo odobrila državne pomoči za transakcijske stroške za nadaljevanje obveznosti ekološkega kmetovanja, ki so bile prevzete v preteklosti, razen če država članica dokaže, da se takšni stroški še vedno pojavljajo ali da so povzročeni novi transakcijski stroški.
- (273) Kadar se transakcijski stroški izračunajo na podlagi povprečnih stroškov in/ali povprečnih kmetij, morajo države članice dokazati, da zlasti velika podjetja ne prejemajo prevelikih nadomestil. Pri izračunavanju nadomestil morajo države članice upoštevati, ali zadevni transakcijski stroški veljajo na podjetje ali na hektar.
- (274) V skladu s tem oddelkom se pomoč ne sme dodeliti za obveznosti, vključene v kmetijsko-okoljskem in kmetijsko-podnebnem ukrepu, ali za stroške v okviru oddelka o pomoči za spodbujanje sodelovanja proizvajalcev kmetijskih proizvodov v sistemih kakovosti.
- (275) Pomoč za naložbe v primarno proizvodnjo, predelavo in trženje ekoloških proizvodov urejajo določbe oddelka o pomoči za naložbe.

⁽⁶¹⁾ Uredba Sveta (ES) št. 834/2007 z dne 28. junija 2007 o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov in razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 2092/91 (UL L 189, 20.7.2007, str. 1).

Znesek pomoči

(276) Najvišji znesek pomoči je: 600 EUR na hektar na leto za enoletnice; 900 EUR na hektar na leto za trajne nasade; 450 EUR na hektar na leto za drugo rabo zemljišča.

(277) Te zgornje meje se lahko v izjemnih primerih presežejo z upoštevanjem posebnih okoliščin, ki jih je treba utemeljiti.

1.1.9 Pomoč za sodelovanje proizvajalcev kmetijskih proizvodov v shemah kakovosti

(278) Komisija bo pomoč za sodelovanje proizvajalcev in skupin proizvajalcev kmetijskih proizvodov v shemah kakovosti štela za združljivo z notranjim trgovom na podlagi člena 107(3)(c) Pogodbe, če bo v skladu s skupnimi načeli ocenjevanja iz teh smernic in naslednjimi pogoji.

(279) Ta oddelek se uporablja le za proizvajalce kmetijskih proizvodov. Do pomoči iz točke (280)(a) so upravičeni le aktivni kmetje.

Upravičeni stroški

(280) Pomoč krije naslednje upravičene stroške v zvezi s shemami kakovosti iz točke (282) teh smernic:

(a) stroške za novo sodelovanje v shemah kakovosti;

(b) stroške obveznih nadzornih ukrepov v zvezi s shemami kakovosti, ki jih v skladu z zakonodajo Unije ali nacionalno zakonodajo izvajajo pristojni organi oziroma se izvajajo v njihovem imenu;

(c) stroške dejavnosti tržnih raziskav, zasnove in oblikovanja proizvodov in za pripravo zahtevkov za priznanje shem kakovosti.

(281) Pomoč iz točke (280)(a) in (b) se ne sme dodeliti za kritje stroškov nadzora, ki ga izvajajo upravičenci sami, oziroma če zakonodaja Unije določa, da morajo stroške nadzora kriti proizvajalci in skupine proizvajalcev kmetijskih proizvodov, brez navedbe dejanske stopnje stroškov.

(282) Sheme kakovosti iz točke (280)(a) teh smernic so lahko naslednje:

(a) sheme kakovosti, ustanovljene na podlagi naslednjih uredb in določb:

(i) dela II poglavja I naslova II oddelka 2 Uredbe Sveta (EU) št. 1308/2013, kar zadeva vino;

(ii) Uredbe (EU) št. 1151/2012;

(iii) Uredbe (ES) št. 834/2007 ⁽⁶²⁾;

(iv) Uredbe (ES) št. 110/2008 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁶³⁾;

(v) Uredbe (EU) št. 251/2014 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁶⁴⁾;

(b) sheme kakovosti, vključno s shemami certificiranja kmetij, za kmetijske proizvode, za katere države članice priznavajo, da izpolnjujejo naslednja merila:

(i) posebnost končnega proizvoda, proizvedenega v skladu s takšnimi shemami kakovosti, mora izhajati iz jasnih obveznosti glede zagotovitve:

— posebnih značilnosti proizvoda ali

— posebnih načinov kmetovanja ali proizvodnje ali

⁽⁶²⁾ Uredba Sveta (ES) št. 834/2007 z dne 28. junija 2007 o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov in razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 2092/91 (UL L 189, 20.7.2007, str. 1).

⁽⁶³⁾ Uredba (ES) št. 110/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. januarja 2008 o opredelitvi, opisu, predstavitvi, označevanju in zaščiti geografskih označb žganih pijač ter razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 1576/89 (UL L 39, 13.2.2008, str. 16).

⁽⁶⁴⁾ Uredba (EU) št. 251/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o opredelitvi, opisu, predstavitvi, označevanju in zaščiti geografskih označb aromatiziranih vinskih proizvodov in o razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 1601/91 (UL L 84, 20.3.2014, str. 14).

- kakovosti končnega proizvoda, ki znatno presega standarde za trženje proizvodov glede varovanja zdravja ljudi, živali ali rastlin, dobrobiti živali ali varstva okolja;
 - (ii) shema mora biti dostopna vsem proizvajalcem;
 - (iii) shema kakovosti mora vključevati zavezujoče specifikacije končnih proizvodov, katerih upoštevanje morajo preveriti javni organi ali neodvisni inšpekcijski organ;
 - (iv) shema kakovosti mora biti pregledna in zagotavljati popolno sledljivost kmetijskih proizvodov;
- (c) prostovoljne sheme certificiranja za kmetijske proizvode, za katere zadevna država članica priznava, da upoštevajo zahteve iz Sporočila Komisije – Smernice Unije o najboljši praksi za prostovoljne sheme certificiranja za kmetijske proizvode in živila⁽⁶⁵⁾.
- (283) Pomoč mora biti dostopna vsem upravičenim podjetjem na zadevnem območju na podlagi objektivno opredeljenih pogojev.
- (284) Pomoč iz točke (280)(b) in (c) teh smernic ne sme vključevati neposrednih plačil upravičencem in se mora izplačati organu, odgovornemu za nadzorne ukrepe, ponudniku raziskav ali ponudniku svetovalnih storitev.

Znesek pomoči

- (285) Pomoč iz točke (280)(a) je treba dodeliti za največ pet let in omejiti na 3 000 EUR na upravičenca na leto. Pomoč je treba dodeliti v obliki letnega spodbujevalnega plačila, katerega stopnja se določi glede na stopnjo stalnih stroškov, ki nastanejo zaradi sodelovanja v shemah kakovosti.
- (286) Pomoč iz točke (280)(b) in (c) lahko doseže 100 % dejansko nastalih stroškov.

1.1.10 Pomoč za zagotavljanje tehnične podpore v kmetijskem sektorju

- (287) Ta oddelek obravnava pomoč za zagotavljanje tehnične podpore v kmetijskem sektorju, razen pomoči za storitve nadomeščanja na kmetijah, ki se lahko dodeli samo podjetjem, ki so dejavna v primarni kmetijski proizvodnji.
- (288) Tehnično podporo lahko zagotovijo skupine proizvajalcev ali druge organizacije, ne glede na svojo velikost.
- (289) Pomoč mora biti dostopna vsem upravičencem na ustreznem območju na podlagi objektivno opredeljenih pogojev. Če tehnično podporo zagotavljajo skupine ali organizacije proizvajalcev, članstvo v takih skupinah ali organizacijah ne sme biti pogoj za dostop do storitve. Vsi prispevki nečlanov za kritje upravnih stroškov skupine ali organizacije morajo biti omejeni na stroške za zagotavljanje storitve.

1.1.10.1 Pomoč za ukrepe za prenos znanja in informiranje

- (290) Komisija bo pomoč za ukrepe za prenos znanja in informiranje štela za združljivo z notranjim trgovom na podlagi člena 107(3)(c) Pogodbe, če bo v skladu s skupnimi načeli ocenjevanja iz teh smernic, splošnimi pogoji za pomoč za tehnično podporo in naslednjimi pogoji.
- (291) Pomoč zajema dejavnosti poklicnega usposabljanja in pridobivanja strokovnih znanj, vključno s tečaji usposabljanja, delavnicami in inštruiranjem, ter predstavitvene dejavnosti in ukrepe za informiranje.
- (292) Pomoč lahko zajema tudi kratkoročne izmenjave za upravljanje kmetij ali obiske kmetij.

⁽⁶⁵⁾ UL C 341, 16.12.2010, str. 5.

Upravičeni stroški

(293) Pomoč krije naslednje upravičene stroške:

- (a) stroške organizacije poklicnega usposabljanja, dejavnosti pridobivanja strokovnih znanj, predstavitvenih dejavnosti ali ukrepov za informiranje;
- (b) stroške potovanja, nastanitve in dnevnice udeležencev;
- (c) stroške zagotavljanja storitev nadomeščanja med odsotnostjo udeležencev;
- (d) v primeru predstavitvenih projektov so upravičeni tudi naslednji stroški:
 - (i) za gradnjo, nakup, vključno z zakupom, ali izboljšanje nepremičnin, pri čemer je zemljišče upravičeno le do 10 % skupnih upravičenih stroškov zadevne dejavnosti;
 - (ii) za nakup ali zakup mehanizacije in opreme do tržne vrednosti blaga;
 - (iii) splošni stroški na področju izdatkov iz točk (i) in (ii), kot so plačila za storitve arhitektov, inženjrov in svetovalcev, plačila za storitve svetovanja v zvezi z okoljsko in ekonomsko trajnostjo, vključno s stroški za študije izvedljivosti; študije izvedljivosti ostanejo upravičen odhodek tudi takrat, ko glede na njihove rezultate niso nastali nobeni izdatki v okviru točk (i) in (ii);
 - (iv) za nakup ali razvoj računalniške programske opreme ter nakupe patentov, licenc, avtorskih pravic in blagovnih znamk;
 - (v) v ustrezno utemeljenih primerih se lahko pomoč za manjše predstavitvene projekte dodeli za dodatne stroške in izpad dohodka, ki so posledica predstavitvenega projekta.

(294) Stroški iz točke (293)(d)(i) do (v) so upravičeni v obsegu, v katerem se uporabljajo za predstavitveni projekt, ter za obdobje trajanja predstavitvenega projekta. Za upravičene veljajo samo stroški amortizacije, ki ustrezajo obdobju trajanja predstavitvenega projekta, kot so izračunani na podlagi splošno sprejetih računovodskih načel.

(295) Ponudniki storitev prenosa znanja in informiranja morajo zagotoviti ustrezne zmogljivosti v obliki usposobljenosti in rednega izobraževanja osebja za opravljanje navedenih nalog.

(296) Pomoč iz točke (293)(a), (c) in (d)(i) do (iv) ne sme vključevati neposrednih plačil upravičencem in se mora izplačati ponudniku ukrepov prenosa znanja in informacij. Pomoč iz točke (293)(d)(v) se mora izplačati neposredno upravičencem. Pomoč za manjše predstavitvene projekte iz točke (293)(d)(i)–(iv) se lahko izplača neposredno upravičencem.

Intenzivnost pomoči

(297) Intenzivnost pomoči mora biti omejena na 100 % upravičenih stroškov.

(298) V primeru upravičenih stroškov iz člena (293)(d) mora biti najvišji znesek pomoči omejen na 100 000 EUR v treh obračunskih letih.

1.1.10.2. Pomoč za storitve svetovanja

(299) Komisija bo pomoč za storitve svetovanja štela za združljivo z notranjim trgov na podlagi člena 107(3)(c) Pogodbe, če bo v skladu s skupnimi načeli ocenjevanja iz teh smernic, splošnimi pogoji za pomoč za tehnično podporo in naslednjimi pogoji.

(300) Pomoč bi morala podjetjem, dejavnim v kmetijskem sektorju, in mladim kmetom pomagati pri uporabi storitev svetovanja za izboljšanje gospodarske in okoljske učinkovitosti ter spoštovanja okolja in odpornosti podjetja in/ali naložb na podnebne spremembe.

- (301) Storitve svetovanja mora biti povezana z vsaj eno prednostno nalogo Unije za razvoj podeželja in obse-
gati vsaj enega od naslednjih elementov:
- (a) obveznosti, ki izhajajo iz ene ali več predpisanih zahtev ravnanja in/ali standardov za ohranjanje
dobrega kmetijskega in okoljskega stanja iz poglavja I naslova VI Uredbe (EU) št. 1306/2013;
 - (b) po potrebi kmetijske prakse, ki ugodno vplivajo na podnebje in okolje, kot so določene v poglavju 3
naslova III Uredbe (EU) št. 1307/2013, ter vzdrževanje kmetijske površine iz točke (c) člena 4(1)
navedene uredbe;
 - (c) ukrepe, katerih cilji so modernizacija kmetij, povečanje konkurenčnosti, sektorsko vključevanje, inovacije
in tržna naravnost ter spodbujanje podjetništva;
 - (d) zahteve, ki jih države članice opredelijo za izvajanje člena 11(3) okvirne direktive o vodah;
 - (e) zahteve, ki jih države članice opredelijo za izvajanje člena 55 Uredbe (ES) št. 1107/2009 Evropskega
parlamenta in Sveta ⁽⁶⁶⁾, zlasti skladnost s splošnimi načeli integriranega varstva rastlin pred škodljivimi
organizmi, kot je določeno v členu 14 direktive o trajnostni rabi pesticidov ⁽⁶⁶⁾;
 - (f) po potrebi standarde varstva pri delu in varnostne standarde, povezane s kmetijami;
 - (g) posebno svetovanje kmetom, ki prvič vzpostavljajo kmetijsko gospodarstvo, vključno s svetovanjem
glede ekonomske in okoljske trajnosti.
- (302) Storitve svetovanja lahko zajemajo druga vprašanja in zlasti informacije, povezane z blažitvijo podnebnih
sprememb in prilagajanjem na te spremembe, biotsko raznovrstnostjo in varstvom voda, kakor je dolo-
čeno v Prilogi I k Uredbi (EU) št. 1307/2013, ali vprašanja, povezana z gospodarsko in okoljsko učinko-
vitostjo kmetijskega gospodarstva, vključno z vidiki v zvezi s konkurenčnostjo. To lahko vključuje svetova-
nje za razvoj kratkih dobavnih verig, ekološko kmetovanje in zdravstvene vidike živinoreje.
- (303) Pomoč ne sme vključevati neposrednih plačil upravičencem. Pomoč se mora izplačati ponudniku storitev
svetovanja.
- (304) Organi, izbrani za zagotavljanje storitev svetovanja, morajo zagotoviti ustrezne vire v obliki osebja, ki se
redno usposablja in izobražuje, ima izkušnje s svetovanjem ter je verodostojno na področju, v zvezi s
katerim svetuje.
- (305) Ponudniki storitev svetovanja morajo pri svetovanju upoštevati obveznosti glede nerazkritja iz člena 13(2)
Uredbe (EU) št. 1306/2013.
- (306) Če je to ustrezno utemeljeno in primerno, se lahko svetovanje deloma zagotavlja skupinsko, ob upošteva-
nju položaja posameznega uporabnika storitev svetovanja.

Znesek pomoči

- (307) Znesek pomoči se omeji na 1 500 EUR na svetovanje.

1.1.10.3. Pomoč za storitve nadomeščanja na kmetijskem gospodarstvu

- (308) Komisija bo pomoč za storitve nadomeščanja na kmetijskem gospodarstvu štela za združljivo z notranjim
trgom na podlagi člena 107(3)(c) Pogodbe, če bo v skladu s skupnimi načeli ocenjevanja iz teh smernic,
splošnimi pogoji za pomoč za tehnično podporo in naslednjimi pogoji.
- (309) Pomoč ne sme vključevati neposrednih plačil kmetu. Pomoč je treba izplačati ponudniku storitve nadome-
ščanja na kmetijskem gospodarstvu.

⁽⁶⁶⁾ Glej opombo 64 teh smernic.

Upravičeni stroški

- (310) Pomoč krije dejanske stroške, ki so nastali zaradi nadomeščanja kmeta, fizične osebe, ki je član kmetijskega gospodinjstva, ali delavca na kmetiji med odsotnostjo zaradi bolezni, vključno z boleznijo otroka, dopusta, porodniškega in starševskega dopusta ali v primeru smrti.
- (311) Skupno trajanje nadomeščanja bi moralo biti omejeno na 3 mesece letno na upravičenca, razen za nadomeščanje porodniškega oziroma starševskega dopusta, ki je omejeno na 6 mesecev. Vendar lahko Komisija v ustrezno utemeljenih primerih odobri daljše obdobje.

Intenzivnost pomoči

- (312) Intenzivnost pomoči je omejena na 100 % upravičenih stroškov.

1.1.11 *Pomoč za sodelovanje v kmetijskem sektorju*

- (313) Komisija bo pomoč za sodelovanje v kmetijskem sektorju štela za združljivo z notranjim trgovom na podlagi člena 107(3)(c) Pogodbe, če bo v skladu s skupnimi načeli ocenjevanja iz teh smernic in naslednjimi pogoji.
- (314) Ta oddelek se uporablja za celotni kmetijski sektor ⁽⁶⁷⁾.
- (315) Pomoč bi bilo treba dodeliti za spodbujanje oblik sodelovanja, ki vključujejo vsaj dva subjekta, ne glede na to, ali sta dejavna v kmetijskem sektorju, vendar pa mora sodelovanje koristiti samo kmetijskemu sektorju, in zlasti:
- (a) pristope sodelovanja med različnimi podjetji v kmetijskem sektorju in živilski verigi (samo če je rezultat predelave kmetijski proizvod) ter drugimi udeleženci, ki so dejavni v kmetijskem sektorju ter prispevajo k doseganju ciljev in prednostnih nalog politike razvoja podeželja, vključno s skupinami proizvajalcev, zadrugami in medpanožnimi organizacijami;
 - (b) vzpostavitev grozdov in mrež;
 - (c) ustanovitev in delovanje operativnih skupin evropskega partnerstva za inovacije na področju kmetijske produktivnosti in trajnosti iz člena 56 Uredbe (EU) št. 1305/2013.
- (316) Pomoč se dodeli za sodelovanje, ki je zlasti povezano z naslednjimi dejavnostmi:
- (a) pilotnimi projekti;
 - (b) razvojem novih proizvodov, praks, postopkov in tehnologij v kmetijskem sektorju in živilskem sektorju (če gre za kmetijske proizvode);
 - (c) sodelovanjem med malimi izvajalci v kmetijskem sektorju na področju organiziranja skupnih delovnih procesov, skupne rabe objektov in naprav ter virov;
 - (d) horizontalnim in vertikalnim sodelovanjem med udeleženci v dobavni verigi za vzpostavitev in razvoj kratkih dobavnih verig in lokalnih trgov;
 - (e) promocijskimi dejavnostmi na lokalni ravni, povezanimi z razvojem kratkih dobavnih verig in lokalnih trgov;
 - (f) skupnim ukrepanjem za blažitev podnebnih sprememb ali prilagajanje nanje;
 - (g) skupnimi pristopi k okoljskim projektom in trenutnim okoljskim praksam, vključno z učinkovitim upravljanjem voda, uporabo obnovljivih virov energije ⁽⁶⁸⁾ in ohranjanjem kmetijske krajine;

⁽⁶⁷⁾ Opredelevitev kmetijskega sektorja je v točki (35)(2) teh smernic.

⁽⁶⁸⁾ To zadeva sodelovanje v zvezi s proizvodnjo energije iz obnovljivih virov ali za proizvodnjo biogoriv na gospodarstvih, če so upoštevani pogoji iz oddelka 1.1.1.1 dela II teh smernic.

- (h) horizontalnim in vertikalnim sodelovanjem med subjekti v dobavni verigi za trajnostno zagotavljanje biomase za uporabo v proizvodnji hrane, če je rezultat kmetijski proizvod, in proizvodnjo energije za lastno porabo;
- (i) izvajanjem strategij lokalnega razvoja, razen tistih, ki so opredeljene v členu 2(19) Uredbe (EU) št. 1303/2013 in zadevajo eno ali več prednostnih nalog Unije za razvoj podeželja, zlasti v okviru skupin javnih in zasebnih partnerjev, razen tistih, ki so opredeljeni v točki (b) člena 32(2) Uredbe (EU) št. 1303/2013.
- (317) Pomoč za vzpostavljanje grozdov in mrež je treba dodeliti samo novonastalim grozdom in mrežam ter subjektom, ki vzpostavijo dejavnost, ki je še niso izvajali.
- (318) Pomoč za dejavnosti iz točke (316)(a) in (b) se lahko dodeli tudi posameznim subjektom. Če je pomoč dodeljena posameznim subjektom, je treba rezultate projekta ali dejavnosti, ki prejmejo pomoč, razširjati.
- (319) Pomoč za vzpostavitev in razvoj kratkih dobavnih verig iz točke (316)(d) in (e) mora pokrivati samo dobavne verige, pri katerih je med kmetom in potrošnikom največ en posrednik.
- (320) Pomoč iz tega oddelka bi morala biti skladna z ustreznimi določbami konkurenčnega prava, zlasti členoma 101 in 102 Pogodbe, kakor se uporabljata v skladu s členi 206 do 210 Uredbe (EU) št. 1308/2013.

Upravičeni stroški

- (321) Pomoč krije naslednje upravičene stroške, če zadevajo kmetijske dejavnosti:
- (a) stroške proučevanja zadevnega območja, študij izvedljivosti in priprave poslovnega načrta ali strategije lokalnega razvoja, razen tiste iz člena 33 Uredbe (EU) št. 1303/2013;
- (b) stroške animacije zadevnega območja, da se zagotovi izvedljivost skupnega ozemeljskega projekta ali projekta, ki ga bo izvedla operativna skupina evropskega partnerstva za inovacije na področju kmetijske produktivnosti in trajnosti iz člena 56 Uredbe (EU) št. 1305/2013; v primeru grozdov lahko animacija zadeva tudi organiziranje usposabljanja, mrežno povezovanje članov in pridobivanje novih članov;
- (c) tekoče stroške sodelovanja, na primer plačo „koordinatorja“;
- (d) neposredne stroške posebnih projektov, povezanih z izvajanjem poslovnega, okoljskega načrta, strategije lokalnega razvoja, razen tiste iz člena 33 Uredbe (EU) št. 1303/2013, ali drugih dejavnosti, ki so usmerjene v inovacije, vključno s preskušanjem; neposredni stroški morajo biti omejeni na upravičene stroške za pomoč za naložbe, kot je navedeno v oddelku 1.1.1.1 dela II teh smernic o pomoči za naložbe;
- (e) stroške promocijskih dejavnosti.
- (322) Pomoč mora biti omeja na največ sedem let, razen za kolektivne okoljske ukrepe v ustrezno utemeljenih primerih.

Intenzivnost pomoči

- (323) Pomoč lahko doseže do 100 % upravičenih stroškov.
- (324) Neposredni stroški iz točke (321)(d) morajo biti omejeni na največjo intenzivnost pomoči za naložbe, kot je navedeno v oddelku o pomoči za naložbe.

1.2 Obvladovanje tveganj in kriz

- (325) Dodelitev državne pomoči je lahko primeren način podpore za nekatere vrste tveganj v kmetijskem sektorju, saj je celotna kmetijska dejavnost še posebej izpostavljena tveganjem in krizam. Vendar obstajajo razlike med podjetji, ki so dejavna v primarni kmetijski proizvodnji, in podjetji, ki so dejavna na področju predelave in trženja kmetijskih proizvodov, ki imajo običajno boljše možnosti za zavarovanje pred tveganji. Nekatere kategorije pomoči iz tega oddelka bodo zato na voljo le za podjetja, ki so dejavna v primarni kmetijski proizvodnji.

(326) Pri dodeljevanju državne pomoči dejavnostim, na katere vplivajo tveganja in krize, bo Komisija upoštevala dejstvo, da se je treba izogniti nepotrebnemu izkrivljanju konkurence, pri čemer bo zahtevala najnižji prispevek proizvajalcev k izgubam ali stroškom takšnih ukrepov pomoči ali kakšnih drugih ustreznih ukrepov, ki bi morali biti sprejeti, da se zmanjša tveganje za izkrivljanje konkurence in zagotovi, da je državna pomoč sorazmerna z nastalimi izgubami. V svoji oceni bo Komisija upoštevala dejstvo, da mora upravičenec sprejeti ustrezne preventivne ukrepe za zmanjšanje skupnega zneska dodeljene pomoči.

1.2.1 *Pomoč za nadomestilo škode na kmetijski proizvodnji ali sredstvih za kmetijsko proizvodnjo ter za preprečevanje škode*

1.2.1.1. Pomoč za odpravo škode, ki so jo povzročile naravne nesreče ali izjemni dogodki

(327) Komisija bo pomoč za odpravo škode, ki so jo povzročile naravne nesreče ali izjemni dogodki, štela za združljivo z notranjim trgov na podlagi člena 107(2)(b) Pogodbe, če bo v skladu z naslednjimi pogoji.

(328) Ta oddelek se uporablja za kmetijski sektor⁽⁶⁹⁾.

(329) Ker sta izraza „naravna nesreča“ in „izjemni dogodek“ iz člena 107(2)(b) Pogodbe izjemi od splošne nezdržljivosti državne pomoči na notranjem trgu iz člena 107(1) Pogodbe, je Komisija večkrat poudarila, da ju je treba razlagati ozko. To je potrdilo Sodišče Evropske unije⁽⁷⁰⁾.

(330) Komisija je doslej priznala, da potresi, plazovi, zemeljski plazovi in poplave lahko predstavljajo naravne nesreče. Poleg tega upošteva razvoj v okviru posodobitve področja državne pomoči, ki dopušča skupinsko izjemo tudi za naslednje kategorije dogodkov naravnih nesreč: tornade, orkane, vulkanske izbruhe in požare v naravi. Med izjemne dogodke, ki jih je Komisija v preteklosti priznala, sodijo vojna, notranji nemiri ali stavke, z nekaterimi omejitvami in glede na razsežnosti pa tudi večje jedrske ali industrijske nesreče in požari, ki povzročijo velike izgube⁽⁷¹⁾. Komisija bo še naprej posamezno ocenjevala predloge za dodelitev državne pomoči v skladu s členom 107(2)(b) Pogodbe in upoštevala predhodno prakso na tem področju.

(331) Za pomoč, dodeljeno v skladu s tem oddelkom, veljajo naslednji pogoji:

(a) pristojni organ države članice je uradno potrdil značaj razmer kot naravno nesrečo ali izjemni dogodek
ter

(b) obstaja neposredna vzročna zveza med naravno nesrečo ali izjemnim dogodkom in škodo, ki jo je utrpelo podjetje.

(332) Države članice lahko po potrebi vnaprej določijo merila, na podlagi katerih se šteje, da je uradna potrditev iz točke (331)(a) odobrena.

(333) Pomoč je treba izplačati neposredno zadevnemu podjetju ali skupini oziroma organizaciji proizvajalcev, katere član je navedeno podjetje. Če se pomoč izplača skupini ali organizaciji proizvajalcev, znesek pomoči ne sme presežati zneska pomoči, do katerega je upravičeno podjetje.

(334) Sheme pomoči se morajo uvesti v treh letih po datumu nastanka dogodka, pomoč pa mora biti izplačana v štirih letih po navedenem datumu.

⁽⁶⁹⁾ Opredelelitev kmetijskega sektorja je v točki (35)(2) teh smernic.

⁽⁷⁰⁾ Sodba Sodišča v zadevi Španija proti Komisiji (C 73/03, 11.11.2004), točka 37; sodba Sodišča v zadevi Giuseppe Atzeni in drugi (C-346/03 in C-529/03, 23.2.2006), točka 79.

⁽⁷¹⁾ Komisija ni priznala, da bi se lahko požar v enem samem predelovalnem obratu, ki je zavarovan z običajnim poslovnim zavarovanjem, štel za izjemni dogodek. Komisija se običajno ne strinja, da bi se lahko izbruhi boleznih živali ali pojavi škodljivih organizmov na rastlinah šteli za naravne nesreče ali izjemne dogodke. Komisija je le v enem primeru priznala zelo razširjen izbruh popolnoma nove bolezni živali za izjemni dogodek.

(335) Da bi olajšala hitro krizno upravljanje, bo Komisija odobrila predhodne okvirne sheme pomoči za nadomestila za škodo, ki jo povzročijo potresi, plazovi, zemeljski plazovi in poplave ter tornadi, orkani, vulkanski izbruhi in požari v naravi naravnega izvora, če so pogoji, pod katerimi se lahko v primerih takšnih naravnih nesreč dodeli pomoč, jasno določeni⁽⁷²⁾. V primeru predhodnih shem morajo države članice izpolniti obveznosti poročanja iz točke (728).

(336) Pomoč, dodeljena za nadomestila za škodo, ki so jo povzročile ostale vrste naravnih nesreč, ki niso navedene v točki (330), in škodo, ki so jo povzročili izjemni dogodki, je treba posamično priglasiti Komisiji.

Upravičeni stroški

(337) Upravičeni stroški so stroški za škodo, ki nastane kot neposredna posledica naravne nesreče ali izjemnega dogodka, v skladu z oceno javnega organa, neodvisnega strokovnjaka, ki ga priznava organ, ki dodeli pomoč, ali zavarovalnice.

(338) Škoda lahko zajema naslednje:

(a) materialno škodo na sredstvih, kot so stavbe, oprema, stroji, stalež ali proizvodna sredstva;

(b) izpad dohodka zaradi popolnega ali delnega uničenja kmetijske proizvodnje in sredstev za kmetijsko proizvodnjo.

(339) Škodo je treba izračunati na ravni posameznega upravičenca.

(340) Izračun materialne škode mora temeljiti na stroških popravila ali ekonomski vrednosti, ki jo je prizadeto sredstvo imelo pred naravno nesrečo ali izjemnim dogodkom. Ne sme presegati stroškov popravila ali znižanja poštene tržne vrednosti, ki je posledica naravne nesreče ali izjemnega dogodka, tj. razlike med vrednostjo premoženja neposredno pred in neposredno po naravni nesreči ali izjemnem dogodku.

(341) Izpad dohodka je treba izračunati tako, da se:

(a) rezultat zmnožka količine kmetijskih proizvodov, ki so bili proizvedeni v letu naravne nesreče ali izjemnega dogodka ali v vsakem od naslednjih let, na katera je vplivalo popolno ali delno uničenje proizvodnih sredstev, in povprečne dobljene prodajne cene v navedenem letu odšteje od

(b) rezultata zmnožka povprečne letne količine kmetijskih proizvodov, proizvedenih v triletnem obdobju pred naravno nesrečo ali izjemnim dogodkom, ali triletnega povprečja, osnovanega na petletnem obdobju pred naravno nesrečo ali izjemnim dogodkom (brez najvišjih in najnižjih vnosov), in povprečne dobljene prodajne cene.

(342) Znesku se lahko prištejejo ostali stroški, ki jih je imel upravičenec zaradi naravne nesreče ali izjemnega dogodka, od njega pa je treba odšteti vse stroške, ki niso nastali zaradi naravne nesreče ali izjemnega dogodka in bi jih upravičenec imel v drugačnih okoliščinah.

(343) Za izračun letne kmetijske proizvodnje upravičenca se lahko uporabijo indeksi, pod pogojem, da uporabljena metoda izračuna omogoča določitev dejanske izgube posameznega upravičenca v danem letu.

(344) Komisija bo sprejela druge načine izračuna škode, če bo prepričana, da so reprezentativni in ne temeljijo na neobičajno visokih donosih ter ne povzročajo izplačila prekomernega nadomestila kateremu koli upravičencu. Meritev obsega škode se lahko prilagodi posebnostim posamezne vrste proizvoda, pri tem pa se uporabijo:

(a) biološki indeksi (količina izgube biomase) ali enakovredni indeksi izgube donosa, ki se določijo na ravni kmetije ali na lokalni, regionalni oziroma nacionalni ravni; ali

(b) vremenski indeksi (vključno s količino padavin in temperaturo), ki se določijo na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni.

⁽⁷²⁾ Sklepi Komisije o državni pomoči v zadevah N 274b/2010, N 274a/2010, SA.33605, SA.33628, SA.36787.

Intenzivnost pomoči

(345) Pomoč in druga prejeta plačila za nadomestilo škode, vključno s plačili na podlagi zavarovalnih polic, morajo biti omejeni na 100 % upravičenih stroškov.

1.2.1.2. Pomoč za nadomestilo škode zaradi slabih vremenskih razmer, ki jih je mogoče enačiti z naravnimi nesrečami

(346) Komisija bo pomoč za nadomestilo škode zaradi slabih vremenskih razmer, ki jih je mogoče enačiti z naravnimi nesrečami, štela za združljivo z notranjim trgom na podlagi člena 107(3)(c) Pogodbe, če bo v skladu s skupnimi načeli ocenjevanja in naslednjimi pogoji.

(347) Ta oddelek se uporablja za pomoč, dodeljeno za nadomestilo škode, ki so jo povzročile slabe vremenske razmere, ki jih je mogoče enačiti z naravnimi nesrečami, kot so opredeljene v točki (35)(31) teh smernic. Uporablja se samo za podjetja, ki so dejavna v primarni kmetijski proizvodnji.

(348) Za pomoč, dodeljeno v skladu s tem oddelkom, veljajo naslednji pogoji:

(a) pristojni organ zadevne države članice je uradno potrdil značaj razmer kot slabih vremenskih razmer, ki jih je mogoče enačiti z naravnimi nesrečami;

ter

(b) med slabimi vremenskimi razmerami, ki jih je mogoče enačiti z naravnimi nesrečami, in škodo, ki jo je utrpelo podjetje, obstaja neposredna vzročna zveza.

(349) Države članice lahko po potrebi vnaprej določijo merila, na podlagi katerih se šteje, da je uradna potrditev iz točke (348)(a) odobrena.

(350) V primeru predhodnih shem morajo države članice izpolniti obveznosti poročanja iz točke (728).

(351) Pomoč je treba izplačati neposredno zadevnemu podjetju ali skupini oziroma organizaciji proizvajalcev, katere član je navedeno podjetje. Če se pomoč izplača skupini ali organizaciji proizvajalcev, znesek pomoči ne sme presegati zneska pomoči, do katerega je upravičeno podjetje.

(352) Sheme pomoči je treba vzpostaviti v treh letih od nastanka slabih vremenskih razmer, ki jih je mogoče enačiti z naravnimi nesrečami. Pomoč je treba izplačati v štirih letih po navedenem datumu.

Upravičeni stroški

(353) Upravičeni so stroški za škodo, ki nastane kot neposredna posledica slabih vremenskih razmer, ki jih je mogoče enačiti z naravnimi nesrečami, v skladu z oceno javnega organa, neodvisnega strokovnjaka, ki ga priznava organ, ki dodeli pomoč, ali zavarovalnice.

(354) Navedena škoda vključuje naslednje:

(a) materialno škodo na sredstvih, kot so kmetijska poslopja, oprema, stroji, stalež in proizvodjalna sredstva;

(b) izpad dohodka zaradi popolnega ali delnega uničenja kmetijske proizvodnje in proizvodjalnih sredstev.

(355) Škoda zaradi slabih vremenskih razmer, ki jih je mogoče enačiti z naravnimi nesrečami, se izračuna na ravni posameznega upravičenca.

(356) Izračun materialne škode na sredstvih, ki je posledica slabih vremenskih razmer, ki jih je mogoče enačiti z naravnimi nesrečami, mora temeljiti na stroških popravila ali ekonomski vrednosti, ki jo je prizadeto sredstvo imelo pred slabimi vremenskimi razmerami, ki jih je mogoče enačiti z naravnimi nesrečami. Ne sme presegati stroškov popravila ali znižanja poštene tržne vrednosti, ki je posledica slabih vremenskih razmer, ki jih je mogoče enačiti z naravnimi nesrečami, tj. razlike med vrednostjo sredstva neposredno pred in neposredno po slabih vremenskih razmerah, ki jih je mogoče enačiti z naravnimi nesrečami.

(357) Če se zmanjšanje dohodka upravičenca iz točke (354)(b) izračuna glede na raven posevka ali živine, bi bilo treba upoštevati samo materialno škodo za navedeni posevek ali živino.

- (358) Izgubo dohodka je treba izračunati bodisi na ravni letne proizvodnje kmetije bodisi na ravni posevka ali živine, tako da se:
- (a) rezultat zmnožka količine kmetijskih proizvodov, ki so bili proizvedeni v letu slabih vremenskih razmer, ki jih je mogoče enačiti z naravnimi nesrečami, ali v vsakem od naslednjih let, na katera je vplivalo popolno ali delno uničenje proizvodjalnih sredstev, in povprečne dobljene prodajne cene v navedenem letu odšteje od
 - (b) rezultata zmnožka povprečne letne količine kmetijskih proizvodov, proizvedenih v triletnem obdobju pred slabimi vremenskimi razmerami, ki jih je mogoče enačiti z naravnimi nesrečami, ali triletnega povprečja, osnovanega na petletnem obdobju pred slabimi vremenskimi razmerami, ki jih je mogoče enačiti z naravnimi nesrečami (brez najvišjih in najnižjih vnosov), in povprečne dobljene prodajne cene.
- (359) Navedenemu znesku se lahko prištejejo drugi stroški, ki jih je imel upravičenec zaradi slabih vremenskih razmer, ki jih je mogoče enačiti z naravnimi nesrečami. Od navedenega zneska je treba odšteti vse stroške, ki niso nastali zaradi slabih vremenskih razmer, ki jih je mogoče enačiti z naravnimi nesrečami, in bi jih upravičenec imel v drugačnih okoliščinah.
- (360) Za izračun letne kmetijske proizvodnje upravičenca se lahko uporabijo indeksi, pod pogojem, da uporabljena metoda izračuna omogoča določitev dejanske izgube posameznega upravičenca v danem letu.
- (361) Komisija bo sprejela druge načine izračuna škode, če bo prepričana, da so reprezentativni in ne temeljijo na neobičajno visokih donosih ter ne povzročajo izplačila prekomernega nadomestila kateremu koli upravičencu. Meritev obsega škode se lahko prilagodi posebnostim posamezne vrste proizvoda, pri tem pa se uporabijo:
- (a) biološki indeksi (količina izgube biomase) ali enakovredni indeksi izgube donosa, ki se določijo na ravni kmetije ali na lokalni, regionalni oziroma nacionalni ravni; ali
 - (b) vremenski indeksi (vključno s količino padavin in temperaturo), ki se določijo na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni.

Intenzivnost pomoči

- (362) Pomoč in kakršna koli druga plačila za nadomestilo škode, vključno s plačili na podlagi drugega nacionalnega ukrepa ali ukrepa Unije ali zavarovalnih polic za škodo, za katero se prejme pomoč, ne smejo preseči 80 % upravičenih stroškov. Intenzivnost pomoči se na območjih z naravnimi omejitvami lahko poveča na 90 %.
- (363) Pomoč, dodeljeno na podlagi tega oddelka, je treba zmanjšati za 50 %, razen za upravičence, ki so sklenili zavarovanje, ki pokriva najmanj 50 % njihove povprečne letne proizvodnje ali dohodkov od proizvodnje in statistično najpogostejša podnebna tveganja v zadevni državi članici ali regiji, za katera je zavarovanje na voljo. Odstopanje od tega pogoja je možno le, če lahko država članica prepričljivo dokaže, da kljub ustreznemu prizadevanju cenovno sprejemljivo zavarovanje za statistično najpogostejša podnebna tveganja v zadevni državi članici ali regiji v času, ko je bila škoda povzročena, ni bilo na voljo.
- 1.2.1.3. Pomoč za stroške preprečevanja, nadzora in izkoreninjenja boleznih živali in škodljivih organizmov na rastlinah ter pomoč za odpravo škode zaradi boleznih živali in škodljivih organizmov na rastlinah
- (364) Komisija bo pomoč za stroške preprečevanja, nadzora in izkoreninjenja boleznih živali ali škodljivih organizmov na rastlinah ter pomoč za odpravo škode zaradi navedenih boleznih živali ali škodljivih organizmov na rastlinah štela za združljivo z notranjim trgovom na podlagi člena 107(3)(c) Pogodbe, če bo v skladu s skupnimi načeli ocenjevanja in naslednjimi pogoji.

- (365) Ta oddelek se uporablja za pomoč, dodeljeno podjetjem, ki so dejavna v primarni kmetijski proizvodnji.
- (366) Pomoč se izplača samo:
- (a) v zvezi z boleznimi živali ali škodljivimi organizmi na rastlinah, za katere na ravni Unije ali na nacionalni ravni obstajajo pravila, ki so določena z zakonom, uredbo ali upravnim ukrepom, ter
 - (b) kot del:
 - (i) javnega programa na ravni Unije, nacionalni ali regionalni ravni za preprečevanje, nadzor ali izkoreninjanje zadevne bolezni živali ali škodljivega organizma na rastlinah ali
 - (ii) izrednih ukrepov, ki jih naloži pristojni javni organ; ali
 - (iii) ukrepov za izkoreninjenje ali preprečitev širjenja škodljivih organizmov na rastlinah, izvajanih v skladu z Direktivo Sveta 2000/29/ES z dne 8. maja 2000 o varstvenih ukrepih proti vnosu organizmov, škodljivih za rastline ali rastlinske proizvode, v Skupnost in proti njihovemu širjenju v Skupnosti ⁽⁷³⁾.
- (367) Programi in ukrepi iz točke (366)(b) morajo vključevati opis zadevnih ukrepov preprečevanja, nadzora ali izkoreninjenja.
- (368) Pomoč mora zadevati ukrepe, za katere zakonodaja Unije določa, da njihovi stroški bremenijo upravičenca, razen če se stroški takih ukrepov v celoti nadomestijo z obveznimi dajatvami upravičencev.
- (369) Pomoč je treba izplačati neposredno zadevnemu podjetju ali skupini oziroma organizaciji proizvajalcev, katere član je navedeno podjetje. Če se pomoč izplača skupini ali organizaciji proizvajalcev, znesek pomoči ne sme presegati zneska pomoči, do katerega je upravičeno podjetje.
- (370) Kadar se ugotovi, da je bolezen ali napad škodljivih organizmov na rastlinah namerno ali iz malomarnosti povzročil upravičenec, se individualna pomoč ne bi smela dodeliti.
- (371) Glede bolezni živali se lahko pomoč dodeli samo za bolezni s seznama bolezni živali, ki ga je sestavila Svetovna organizacija za zdravje živali, ali za bolezni živali in zoonoze iz prilog I in II k Uredbi (EU) št. 652/2014 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁷⁴⁾.
- (372) Sheme pomoči je treba uvesti v treh letih od nastanka stroškov ali škode, povzročene zaradi bolezni živali ali škodljivih organizmov na rastlinah. Pomoč je treba izplačati v štirih letih po navedenem datumu.
- (373) V primeru predhodnih shem morajo države članice izpolniti obveznosti poročanja iz točke (728).

Upravičeni stroški

- (374) V zvezi z ukrepi preprečevanja mora pomoč zajemati naslednje upravičene stroške:
- (a) zdravstvene preglede;
 - (b) analize, vključno z in vitro diagnostiko;
 - (c) testiranje in druge ukrepe sistematičnega pregledovanja, vključno s testi na TSE in BSE;

⁽⁷³⁾ Direktiva Sveta 2000/29/ES z dne 8. maja 2000 o varstvenih ukrepih proti vnosu organizmov, škodljivih za rastline ali rastlinske proizvode, v Skupnost in proti njihovemu širjenju v Skupnosti (UL L 169, 10.7.2000, str. 1).

⁽⁷⁴⁾ Uredba (EU) št. 652/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o določbah za upravljanje odhodkov v zvezi s prehransko verigo, zdravjem in dobrobitjo živali ter v zvezi z zdravjem rastlin in rastlinskim razmnoževalnim materialom, spremembi direktiv Sveta 98/56/ES, 2000/29/ES in 2008/90/ES, uredb (ES) št. 178/2002, (ES) št. 882/2004 in (ES) št. 396/2005, Direktive 2009/128/ES in Uredbe (ES) št. 1107/2009 ter razveljavitvi sklepov Sveta 66/399/EGS in 76/894/EGS ter Odločbe Sveta 2009/470/ES (UL L 189, 27.6.2014, str. 1).

- (d) nakup, skladiščenje, uporabo in distribucijo cepiv, zdravil, substanc za zdravljenje živali in fitofarmaceutskih sredstev;
- (e) preventivni zakol ali izločitev živali ali uničenje živalskih proizvodov in rastlin ter čiščenje in dezinfekcija kmetijskega gospodarstva in opreme.
- (375) V zvezi z ukrepi nadzora in izkoreninjenja mora pomoč zajemati naslednje upravičene stroške:
- (a) v primeru bolezni živali testiranje in druge ukrepe sistematičnega pregledovanja, vključno s testi na TSE in BSE;
- (b) nakup, skladiščenje, uporabo in distribucijo cepiv, zdravil, substanc za zdravljenje živali in fitofarmaceutskih sredstev;
- (c) zakol ali izločitev in pokončanje živali ter uničenje živalskih proizvodov, povezanih z njimi, ali uničenje poljščin, vključno s tistimi, ki poginejo ali so uničene zaradi cepljenj ali drugih ukrepov, ki so jih predpisali pristojni javni organi, ter čiščenje in dezinfekcija kmetijskega gospodarstva in opreme.
- (376) Pomoč v zvezi z upravičenimi stroški, navedenimi v točkah (374) in (375), je treba dodeliti v naravi in plačati izvajalcu ukrepov preprečevanja in izkoreninjenja, razen za upravičene stroške iz točk (374)(d) in (375)(b) in upravičene stroške iz točk (374)(e) in (375)(c) v primeru škodljivih organizmov na rastlinah ter za čiščenje in dezinfekcijo kmetijskega gospodarstva in opreme.
- (377) V primeru pomoči za odpravo škode, ki so jo povzročile bolezni živali ali škodljivi organizmi na rastlinah, je treba nadomestilo izračunati na podlagi naslednjega:
- (a) tržne vrednosti zaklanih ali izločenih živali ali umrlih živali ali uničenih živalskih proizvodov, povezanih z njimi, ali uničenih rastlin:
- (i) zaradi bolezni živali ali škodljivih organizmov na rastlinah;
- (ii) kot del javnega programa ali ukrepa iz točke (366)(b) teh smernic;
- (b) izpada dohodka zaradi obveznosti karantene in težav pri obnavljanju črede ali ponovnem sajenju ter obveznega kolobarjenja, naloženega kot del javnega programa ali ukrepa iz točke (366)(b).
- (378) Od zneska je treba odšteti vse stroške, ki ne nastanejo neposredno zaradi bolezni živali ali škodljivih organizmov na rastlinah in bi jih upravičenec imel v drugačnih okoliščinah.
- (379) Tržna vrednost iz točke (377)(a) mora biti določena na podlagi vrednosti živali, proizvodov in rastlin, neposredno preden se je pojavil ali je bil potrjen kakršen koli sum pojavnosti bolezni živali ali škodljivih organizmov na rastlinah.
- (380) Pomoč iz točke (377) je treba omejiti na stroške in škodo zaradi bolezni živali in škodljivih organizmov na rastlinah, za katere je pristojni organ:
- (a) uradno potrdil izbruh v primeru bolezni živali ali
- (b) v primeru škodljivih organizmov na rastlinah uradno potrdil njihov obstoj.
- (381) V izjemnih in ustrezno utemeljenih primerih lahko Komisija prizna stroške, nastale pri izvajanju potrebnih ukrepov, ki niso navedeni v tem oddelku.

Intenzivnost pomoči

- (382) Pomoč in druga plačila, ki jih prejme upravičenec, vključno s plačili na podlagi drugega nacionalnega ukrepa ali ukrepa Unije ali zavarovalnih polic za iste upravičene stroške, morajo biti omejeni na 100 % upravičenih stroškov.

1.2.1.4. Pomoč za poginule živali

- (383) Komisija bo pomoč za poginule živali štela za združljivo z notranjim trgovom na podlagi člena 107(3)(c) Pogodbe, če bo v skladu s skupnimi načeli ocenjevanja iz teh smernic in naslednjimi pogoji.

(384) Ta oddelek se uporablja za podjetja, ki so dejavna v primarni kmetijski proizvodnji.

Intenzivnost pomoči v zvezi z upravičenimi stroški

(385) Za upravičene stroške, navedene v nadaljevanju, se uporabljajo naslednje intenzivnosti pomoči:

- (a) pomoč v višini do 100 % stroškov za odstranitev poginulih živali in 75 % stroškov za uničenje teh poginulih živali; pomoč za stroške premij zavarovanja, ki pokrivajo stroške odstranitve in uničenja poginulih živali, se lahko dodeli v skladu z določbami iz oddelka 1.2.1.6 dela II teh smernic;
- (b) pomoč v višini do 100 % stroškov za odstranitev in uničenje poginulih živali, če je pomoč financirana s pristojbinami ali obveznimi prispevki, namenjenimi financiranju odstranitve in uničenja teh poginulih živali, pod pogojem, da so takšne pristojbine ali prispevki omejeni na sektor mesa in neposredno naloženi sektorju mesa;
- (c) pomoč v višini 100 % stroškov za odstranitev in uničenje poginulih živali, če velja obveznost izvajanja testiranja zadevnih poginulih živali na TSE ali v primeru izbruha bolezni živali iz točke (371) teh smernic.

(386) Pogoj za pomoč mora biti obstoj skladnega programa spremljanja, ki zagotavlja varno odstranjevanje vseh poginulih živali v zadevni državi članici.

(387) Pomoč mora biti dodeljena v naravi in ne sme vključevati neposrednih plačil upravičencem, razen v primerih, ko je živinorejec, ki je upravičenec do pomoči, tudi izvajalec storitve.

(388) Da se olajša upravljanje pomoči, se lahko pomoč plača gospodarskim subjektom ali organom, ki:

- (a) dejavnost opravljajo za podjetjem, dejavnim v živinorejskem sektorju, in
- (b) opravljajo storitve v zvezi z odstranitvijo in uničenjem poginulih živali.

(389) V zvezi s poginulimi živalmi in klavniškimi odpadki bo Komisija še naprej izvajala politiko, v skladu s katero ne bo odobrila pomoči za poginule živali, dane izvajalcem, dejavnim na področju predelave in trženja kmetijskih proizvodov, in pomoči za stroške odstranjevanja klavniških odpadkov. Državna pomoč za naložbe, izvedene v zvezi z odstranjevanjem klavniških odpadkov, bo proučena v skladu z ustreznimi pravili, ki se uporabljajo za pomoč za naložbe.

1.2.1.5. Pomoč za nadomestilo škode, ki jo povzročijo zaščitene živali

(390) Poškodbe opreme, infrastrukture, živali in rastlin, ki jih povzročijo zaščitene živali, postajajo vse večja težava. Uspešnost ohranitvene politike Unije je delno odvisna od učinkovitega obvladovanja konfliktov med zaščitnimi živalmi in kmeti. Komisija bo zato in zaradi spoštovanja načela sorazmernosti pomoč za odpravo škode, ki jo povzročijo zaščitene živali, štela za združljivo z notranjim trgovom na podlagi člena 107(3)(c) Pogodbe, če bo v skladu s skupnimi načeli ocenjevanja iz teh smernic in naslednjimi pogoji.

(391) Ta oddelek se uporablja za podjetja, ki so dejavna v primarni kmetijski proizvodnji.

(392) Od upravičencev se v zameno zahteva, da minimalno prispevajo k zmanjšanju tveganja za izkrivljanje konkurence in zagotavljanju spodbud za čim večje zmanjšanje tveganja. Ta prispevek mora biti v obliki razumnih preventivnih ukrepov (npr. varnostne ograje na mestih, kjer jih je mogoče postaviti, pastirski psi), ki so sorazmerni s tveganjem za nastanek škode, ki jo povzročijo zaščitene živali na zadevnem območju. Če razumni preventivni ukrepi niso mogoči, bi morala zadevna država članica zato, da se pomoč lahko šteje za združljivo, dokazati, da sprejetje takšnih preventivnih ukrepov ni mogoče.

(393) Neposredno vzročno zvezo med nastalo škodo in vedenjem zaščitene živali mora ugotoviti država članica.

- (394) Pomoč se izplača neposredno zadevnemu podjetju ali skupini oziroma organizaciji proizvajalcev, katere član je navedeno podjetje. Če se pomoč izplača skupini ali organizaciji proizvajalcev, znesek pomoči ne sme presegati zneska pomoči, do katerega je upravičeno podjetje.
- (395) Sheme pomoči je treba uvesti v treh letih od nastanka škodnega dogodka. Pomoč je treba izplačati v štirih letih po navedenem datumu.

Upravičeni stroški

- (396) Upravičeni stroški so stroški za škodo, ki nastane kot neposredna posledica dogodka, ki je povzročil škodo, v skladu z oceno javnega organa, neodvisnega strokovnjaka, ki ga priznava organ, ki dodeli pomoč, ali zavarovalnice.
- (397) Škoda lahko zajema naslednje:
- (a) škodo za pokončane živali ali uničene rastline: upravičeni stroški temeljijo na tržni vrednosti živali ali rastlin, ki so jih pokončale oziroma uničile zaščitene živali;
 - (b) posredne stroške: veterinarske stroške, nastale zaradi oskrbe ranjenih živali, in stroške dela, povezane z iskanjem pogrešanih živali;
 - (c) materialno škodo na naslednjih sredstvih: kmetijski opremi, strojih in kmetijskih poslopih ter staležih. Izračun materialne škode mora temeljiti na stroških popravila ali ekonomski vrednosti, ki jo je prizadeto sredstvo imelo pred dogodkom, ki je povzročil škodo; ne sme presegati stroškov popravila ali znižanja poštene tržne vrednosti, ki je posledica dogodka, ki je povzročil škodo, tj. razlike med vrednostjo premoženja neposredno pred in neposredno po dogodku.
- (398) Od zneska je treba odšteti vse stroške, ki ne nastanejo zaradi dogodka, ki je povzročil škodo, in bi jih upravičenec imel v drugačnih okoliščinah.
- (399) Škodo je treba izračunati na ravni posameznega upravičenca.
- (400) Naložbe, povezane z ukrepi za preprečevanje škode, ki jo povzročijo zaščitene živali, so lahko upravičene do pomoči pod pogoji oddelka 1.1.1.1 dela II teh smernic o pomoči za naložbe v kmetijska gospodarstva.

Intenzivnost pomoči

- (401) Nadomestilo se lahko dodeli v višini do 100 % upravičenih stroškov.
- (402) Nadomestilo za posredne stroške mora biti sorazmerno z neposrednimi stroški in ne sme preseči 80 % skupnih posrednih upravičenih stroškov.
- (403) Pomoč in kakršna koli druga plačila za nadomestilo škode, vključno s plačili na podlagi drugega nacionalnega ukrepa ali ukrepa Unije ali zavarovalnih polic za škodo, za katero se prejme pomoč, mora biti omejena na 100 % neposrednih upravičenih stroškov in 80 % posrednih upravičenih stroškov.

1.2.1.6. Pomoč za plačilo zavarovalnih premij

- (404) Zavarovanje je pogosto najuporabnejši način za dobro obvladovanje tveganj in kriz. Zato in zaradi pogosto manjših finančnih možnosti kmetov ima Komisija pozitiven odnos do državne pomoči za zavarovalne premije, če se zavarovanje nanaša na primarno kmetijsko proizvodnjo.
- (405) Komisija bo pomoč za plačilo zavarovalnih premij štela za združljivo z notranjim trgovom na podlagi člena 107(3)(c) Pogodbe, če bo v skladu s skupnimi načeli ocenjevanja iz teh smernic in naslednjimi pogoji.
- (406) Ta oddelek se uporablja za podjetja, ki so dejavna v primarni kmetijski proizvodnji.
- (407) Pomoč ne sme ovirati delovanja notranjega trga zavarovalniških storitev. Pomoč zlasti ne sme biti omejena na zavarovanje, ki ga ponuja eno samo zavarovalniško podjetje ali skupina zavarovalnic, niti ne sme zanj veljati pogoj, da se zavarovalna pogodba sklene z zavarovalnico, ki ima sedež v zadevni državi članici.
- (408) Pozavarovalne sheme bodo proučene za vsak primer posebej.

Upravičeni stroški

- (409) Upravičeni stroški so stroški za zavarovalne premije za zavarovanje za kritje škode, nastale zaradi naravnih nesreč ali izjemnih dogodkov, slabih vremenskih razmer, ki jih je mogoče enačiti z naravnimi nesrečami, boleznimi živali ali škodljivih organizmov na rastlinah, odstranjevanja in uničenja poginulih živali, in škode, ki jo povzročijo zaščitene živali, kot je opredeljeno v oddelkih 1.2.1.1, 1.2.1.2, 1.2.1.3, 1.2.1.4 in 1.2.1.5, in drugih slabih vremenskih razmer in/ali škode, nastale zaradi okoljskih nesreč.
- (410) Zavarovanje lahko krije le stroške za nadomestitev škode iz točke (409), pri čemer ne sme zahtevati ali določiti vrste ali količine prihodnjega pridelka.
- (411) Glede pomoči za zavarovalne premije za zavarovanje pred izgubami zaradi okoljskih nesreč mora biti izpolnjen naslednji dodatni pogoj: nastanek okoljske nesreče mora uradno potrditi pristojni organ zadevne države članice. Države članice lahko po potrebi vnaprej določijo merila, na podlagi katerih se šteje, da je navedena uradna potrditev odobrena. Za izračun letne kmetijske proizvodnje upravičenca in obseg izgube se lahko uporabijo indeksi iz točk (360) in (361).

Intenzivnost pomoči

- (412) Bruto intenzivnost pomoči ne sme presegati 65 % stroškov zavarovalne premije, razen pri pomoči za odstranjevanje in uničenje poginulih živali, katere intenzivnost ne sme preseči 100 % stroškov zavarovalne premije za odstranjevanje poginulih živali in 75 % stroškov zavarovalne premije za uničenje poginulih živali.
- (413) Države članice lahko omejijo znesek zavarovalne premije, ki je upravičen do pomoči, z uporabo ustreznih zgornjih mej.

1.2.1.7. Pomoč za finančne prispevke v vzajemne sklade

- (414) Komisija bo pomoč za finančne prispevke v vzajemne sklade za plačilo nadomestila kmetom za škodo, nastalo zaradi slabih vremenskih razmer, ki jih je mogoče enačiti z naravnimi nesrečami, boleznimi živali in škodljivih organizmov na rastlinah, kot so opredeljeni v oddelkih 1.2.1.2 in 1.2.1.3, in/ali škodo zaradi okoljskih nesreč štela za združljivo z notranjim trgovom na podlagi člena 107(3)(c) Pogodbe, če bo v skladu s skupnimi načeli ocenjevanja iz teh smernic in naslednjimi pogoji.
- (415) Ta oddelek se uporablja za podjetja, ki so dejavna v primarni kmetijski proizvodnji.
- (416) Zadevni vzajemni sklad mora:
- (a) biti akreditiran s strani pristojnega organa v skladu z nacionalno zakonodajo;
 - (b) voditi pregledno politiko glede vplačil v sklad in izplačil iz njega;
 - (c) imeti oblikovana jasna pravila za določitev odgovornosti za kakršne koli nastale dolgove.
- (417) Države članice morajo določiti pravila za ustanovitev in upravljanje vzajemnih skladov, zlasti za odobritev izplačil nadomestil, kakor tudi za upravljanje in spremljanje skladnosti s temi pravili. Države članice morajo zagotoviti, da so v ureditvi o skladih določene kazni v primeru malomarnosti podjetja.

Upravičeni stroški

- (418) Upravičeni stroški so stroški finančnih prispevkov v vzajemne sklade za plačilo nadomestila kmetom za škodo, nastalo zaradi slabih vremenskih razmer, ki jih je mogoče enačiti z naravnimi nesrečami, boleznimi živali in škodljivih organizmov na rastlinah, kot so opredeljeni v oddelkih 1.2.1.2 in 1.2.1.3, in/ali škodo zaradi okoljskih nesreč. Finančni prispevki se lahko nanašajo le na zneske, izplačane iz vzajemnega sklada kot finančno nadomestilo podjetjem, ki so dejavna v primarni kmetijski proizvodnji.

- (419) Glede pomoči za finančne prispevke v vzajemne sklade za plačilo nadomestila za škodo, nastalo zaradi okoljskih nesreč, se uporablja naslednji dodatni pogoj: nastanek okoljske nesreče mora uradno potrditi pristojni organ zadevne države članice. Države članice lahko po potrebi vnaprej določijo merila, na podlagi katerih se šteje, da je zadevna uradna potrditev odobrena. Za izračun letne kmetijske proizvodnje upravičenca in obseg izgube se lahko uporabijo indeksi iz točk (360) in (361).

Intenzivnost pomoči

- (420) Pomoč mora biti omejena na 65 % upravičenih stroškov.

- (421) Države članice lahko omejijo stroške, ki so upravičeni do pomoči, z uporabo:

- (a) zgornjih meja na sklad;
- (b) ustreznih zgornjih meja na člana sklada.

1.2.2 Pomoč za zaprtje proizvodnih zmogljivosti

- (422) Ta oddelek se uporablja za celotni kmetijski sektor⁽⁷⁵⁾.

1.2.2.1. Zaprtje zmogljivosti zaradi zdravja živali, rastlin ali ljudi, sanitarnih, etičnih ali okoljskih razlogov

- (423) Komisija bo pomoč za zaprtje zmogljivosti štela za združljivo z notranjim trgovom na podlagi člena 107(3)(c) Pogodbe, če bo v skladu s skupnimi načeli ocenjevanja iz teh smernic in naslednjimi pogoji.
- (424) Zaprtje zmogljivosti se izvede zaradi zdravja živali, rastlin ali ljudi, sanitarnih, etičnih ali okoljskih razlogov, na primer zmanjšanja splošne gostote živali.
- (425) Upravičenec do pomoči mora v zameno zagotoviti zadosten prispevek. To pomeni, da se dokončno in nepreklicno odloči za opustitev ali nepreklicno zaprtje zadevne proizvodne zmogljivosti. Gre za popolno zaprtje zmogljivosti s strani zadevnega podjetja ali v ustrezno utemeljenih primerih delno zaprtje zmogljivosti. Od upravičenca je treba pridobiti izjavo o pravni zavezanosti, da je zaprtje zadevne proizvodne zmogljivosti dokončno in trajno ter da ne bo začel izvajati iste dejavnosti na drugem kraju. Te zaveze morajo veljati tudi za morebitnega prihodnjega kupca zadevnega zemljišča ali objekta.
- (426) Do pomoči so upravičena le podjetja, ki so v zadnjih petih letih pred zaprtjem zmogljivosti dejansko proizvajala, in le proizvodne zmogljivosti, ki so se v navedenem obdobju dejansko stalno uporabljale. Če je proizvodna zmogljivost že dokončno zaprta ali če se takšno zaprtje zdi neizogibno, ni prispevka upravičenca in pomoč se ne sme dodeliti.
- (427) Komisija si pridržuje pravico, da za odobritev pomoči določi dodatne pogoje.
- (428) Do pomoči so upravičena le podjetja, ki izpolnjujejo standarde Unije. Podjetja, ki ne izpolnjujejo standardov Unije in ki bi v vsakem primeru morala ustaviti proizvodnjo, so izključena.
- (429) Za preprečevanje erozije in drugih negativnih vplivov na okolje je načeloma treba odprta kmetijska zemljišča, ki se ne uporabljajo več za proizvodnjo, pogozdovati ali jih v dveh letih spremeniti v naravna območja tako, da se preprečijo negativni vplivi na okolje. Namesto tega se lahko odprta kmetijska zemljišča znova uporabljajo 20 let po učinkovitem zaprtju zmogljivosti. Do takrat se morajo taka zemljišča vzdrževati v dobrem kmetijskem in okoljskem stanju v skladu s poglavjem I naslova VI Uredbe (EU) št. 1306/2013 ter ustreznimi izvedbenimi pravili. Zaprtje obratov, zajeto v Direktivo 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta⁽⁷⁶⁾, je treba izvesti v skladu s členoma 11 in 22 navedene direktive, ki zahtevata, da se sprejmejo ustrezni ukrepi, da se prepreči nevarnost onesnaževanja okolja in se na kraju obratovanja ponovno vzpostavi zadovoljivo stanje.

⁽⁷⁵⁾ Opredelevitev kmetijskega sektorja je v točki (35)(2) teh smernic.

⁽⁷⁶⁾ Direktiva 2010/75/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o industrijskih emisijah (celovito preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja), (UL L 334, 17.12.2010, str. 17).

(430) Pomoč, dodeljena v okviru sheme pomoči, mora biti dostopna vsem upravičenim podjetjem.

Upravičeni stroški

(431) Pomoč pokriva nadomestilo za izgubo vrednosti sredstev, ki je izmerjena kot trenutna prodajna vrednost sredstev.

(432) Poleg nadomestila za izgubo vrednosti sredstev se za zaprtje zmogljivosti zaradi okoljskih razlogov lahko dodeli spodbujevalno plačilo, ki ne sme preseči 20 % vrednosti sredstev.

(433) Nadomestilo se lahko dodeli tudi za stroške uničenja proizvodne zmogljivosti.

(434) Pomoč se lahko plača tudi za nadomestilo obveznih socialnih stroškov zaradi izvajanja sklepa o zaprtju.

(435) Pomoč za pogozdovanje in ponovno vzpostavitev naravnih območij je treba dodeliti v skladu s pravili iz oddelkov 2.1.1 in 2.1.2 dela II in pravili o neproizvodnih naložbah iz oddelka 1.1.1.1 dela II.

Intenzivnost pomoči

(436) Najvišji zneski pomoči so naslednji:

(a) do 100 % za nadomestilo za izgubo vrednosti sredstev, za nadomestilo za stroške uničenja proizvodnih zmogljivosti in za nadomestilo obveznih socialnih stroškov zaradi izvajanja sklepa o zaprtju;

(b) do 120 % za nadomestilo za izgubo vrednosti sredstev, če se zaprtje izvede zaradi okoljskih razlogov.

1.2.2.2. Zaprtje zmogljivosti zaradi drugih razlogov

(437) Komisija bo pomoč za zaprtje zmogljivosti zaradi drugih razlogov, razen tistih iz oddelka 1.2.2.1, štela za združljivo z notranjim trgovom na podlagi člena 107(3)(c) Pogodbe, če bo v skladu s skupnimi načeli ocenjevanja iz teh smernic in naslednjimi pogoji.

(438) Zaprtje mora biti izvedeno zaradi prestrukturiranja sektorja, diverzifikacije ali predčasne upokojitve.

(439) Izpolnjeni morajo biti pogoji iz točk (425) do (429).

(440) Ne sme se dodeliti pomoči, ki bi ovirala mehanizme skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov. Sheme pomoči, ki se uporabljajo za sektorje, za katere se uporablja omejevanje proizvodnje ali kvote, bodo ocenjene za vsak primer posebej.

(441) Pomoč mora biti del programa z opredeljenimi cilji in določenim časovnim razporedom, ki je namenjen prestrukturiranju sektorja, diverzifikaciji ali predčasni upokojitvi.

(442) Za zagotovitev hitrega vpliva na trgu bi morale biti trajanje shem pomoči, katerih namen je zapreti zmogljivost, omejeno na največ šest mesecev za zbiranje vlog za sodelovanje in nadaljnjih 12 mesecev za dejansko zaprtje. Komisija ne bo odobrila shem pomoči, katerih trajanje presega tri leta, saj izkušnje kažejo, da lahko te sheme odložijo potrebne spremembe.

(443) Shema pomoči mora biti na voljo vsem gospodarskim subjektom v zadevnem sektorju pod enakimi pogoji. Za doseganje največjega vpliva bi morala država članica uporabiti pregleden sistem razpisov za prijavo interesa, ki javno vabi vsa potencialno zainteresirana podjetja k sodelovanju; hkrati bi bilo treba ureditev sheme pomoči upravljati tako, da ne zahteva ali omogoča protikonkurenčnih dogovorov ali usklajenega ravnanja med zadevnimi podjetji.

Intenzivnost pomoči in upravičeni stroški

(444) Uporabljajo se določbe o upravičenih stroških in intenzivnosti pomoči iz oddelka 1.2.2.1 dela II teh smernic, razen za stroške iz točke (432).

1.3 Druge vrste pomoči v kmetijskem sektorju**1.3.1 Pomoč za živinorejski sektor**

(445) Stališče Komisije o pomoči, ki prispeva k ohranitvi in izboljšanju genske kakovosti živine v Uniji, je pozitivno. Komisija bo zato pomoč za živinorejski sektor štela za združljivo z notranjim trgovom na podlagi člena 107(3)(c) Pogodbe, če bo v skladu s skupnimi načeli ocenjevanja iz teh smernic in naslednjimi pogoji.

(446) Ta oddelek se uporablja za MSP, ki so dejavni v primarni kmetijski proizvodnji. Komisija ne bo odobrila državne pomoči za stroške iz tega oddelka za velika podjetja.

(447) Pomoč bi bilo treba zagotoviti v naravi in ne bi smela vključevati neposrednih plačil upravičencem.

Upravičeni stroški

(448) Pomoč pokriva uvedbo in vodenje rodovniških knjig in teste za ugotavljanje genske kakovosti ali donosa živine, ki jih opravijo tretje osebe ali se opravijo v njihovem imenu, razen kontrol, ki jih izvede lastnik živine, in rednih kontrol kakovosti mleka.

(449) Upravičeni stroški so:

(a) naslednji upravni stroški za vzpostavitev in vodenje rodovniških knjig iz točke (448):

(i) zbiranje in vodenje podatkov o živalih (npr. poreklo živali ter datum rojstva, osemnitve in smrti živali ter vzroki zanjo) in strokovno ocenjevanje, posodabljanje in obdelava podatkov, potrebnih za vzpostavitev in vodenje rodovniških knjig;

(ii) upravna dela, povezana z registracijo ustreznih podatkov o živalih v rodovniških knjigah;

(iii) posodabljanje programske opreme za vodenje podatkov v rodovniških knjigah;

(iv) spletno objavljane informacij o rodovniških knjigah in podatkov iz rodovniških knjig; ali

(v) drugi povezani upravni stroški;

(b) naslednji stroški za teste za določitev genske kakovosti ali donosa živine iz točke (448):

(i) stroški testov ali kontrol;

(ii) stroški, povezani z zbiranjem in ocenjevanjem podatkov, prejetih na podlagi teh testov in kontrol, v zvezi z izboljšanjem zdravja živali in ravni varstva okolja;

(iii) stroški, povezani z zbiranjem in ocenjevanjem podatkov, prejetih na podlagi teh testov in kontrol, katerih cilj je ocena genske kakovosti živali za izvajanje napredne tehnike vzreje in ohranjanje genske raznovrstnosti; ali

(iv) drugi povezani stroški.

Intenzivnost pomoči

(450) Pomoč se lahko odobri v višini do 100 % za financiranje upravnih stroškov za uvedbo in vodenje rodovniških knjig.

(451) Pomoč se bo odobrila v višini do 70 % stroškov testov za ugotavljanje genetske kakovosti ali donosa živine, ki jih opravijo tretje osebe ali se opravijo v njihovem imenu.

1.3.2 Pomoč za promocijske ukrepe za kmetijske proizvode

- (452) Komisija bo pomoč za promocijo kmetijskih proizvodov štela za združljivo z notranjim trgom na podlagi člena 107(3)(c) Pogodbe, če bo v skladu s skupnimi načeli ocenjevanja iz teh smernic in naslednjimi pogoji.
- (453) Ta oddelek se uporablja za celotni kmetijski sektor⁽⁷⁷⁾. Upravičenci do pomoči za organiziranje tekmovanj, sejmov ali razstav iz točke (464)(a) morajo biti omejeni na MSP.
- (454) Namen promocijskih dejavnosti mora biti, da bodisi informirajo javnost o lastnostih kmetijskega proizvoda (npr. z organiziranjem tekmovanj, sodelovanjem na sejmih in v dejavnostih odnosov z javnostmi, s poljudnim predstavljanjem znanstvenih spoznanj ali z objavljanjem dejanskih informacij) bodisi z organiziranjem promocijskih kampanj spodbujajo gospodarske subjekte ali potrošnike k nakupu zadevnega kmetijskega proizvoda.
- (455) Promocijske kampanje morajo biti osredotočene na proizvode, zajete v sheme kakovosti iz točke (282), ali pa morajo biti generični in v korist vseh proizvajalcev zadevne vrste proizvoda.
- (456) Promocijska kampanja mora biti v skladu s členom 2 Direktive 2000/13/ES⁽⁷⁸⁾ in po potrebi s posebnimi pravili označevanja.
- (457) Države članice morajo ob priglasitvi pomoči ali sheme pomoči za promocijsko kampanjo poslati reprezentativne vzorce promocijskega materiala. Če navedeni material v času priglasitve ni na voljo, se morajo obvezati, da ga bodo zagotovile v poznejši fazi in v vsakem primeru pred začetkom izvajanja promocijske kampanje.
- (458) Promocijske kampanje, ki prekoračijo prag za priglasitev iz točke (37)(b), je treba priglasiti posebej.
- (459) Promocijske ukrepe lahko izvajajo skupine proizvajalcev ali druge organizacije ne glede na svojo velikost. Kadar promocijski ukrep izvajajo skupine proizvajalcev ali druge organizacije, članstvo v navedenih skupinah ali organizacijah ne sme biti pogoj za udeležbo, vsak prispevek v smislu upravnih stroškov skupine ali organizacije pa mora biti omejen na stroške izvajanja promocijskega ukrepa.
- (460) Pomoč je treba dodeliti:
- (a) v naravi ali
 - (b) na podlagi povračila dejanskih stroškov, ki jih je imel upravičenec.
- (461) Z odstopanjem od točke (460) se pomoč za promocijske kampanje lahko dodeli samo v naravi v obliki subvencioniranih storitev.
- (462) Kadar se pomoč dodeli v naravi, ne sme vključevati neposrednih plačil upravičencu, pač pa se mora plačati ponudniku promocijskih ukrepov.
- (463) Pomoč za simbolične nagrade iz točke (464)(a)(v) se lahko izplača ponudniku promocijskega ukrepa le, če je bila nagrada dejansko dodeljena in je bil predložen dokaz o nagradi.

Upravičeni stroški

(464) Stroški, upravičeni za pomoč za promocijo kmetijskih proizvodov v Uniji, so naslednji:

- (a) v zvezi z organizacijo tekmovanj, sejmov in razstav ter sodelovanjem na njih, pod pogojem, da je pomoč na podlagi objektivno opredeljenih pogojev dostopna vsem upravičencem na ustreznem območju:
 - (i) stroški udeležbe;
 - (ii) potni stroški in stroški prevoza živali;

⁽⁷⁷⁾ Opredelitev kmetijskega sektorja je v točki (35)(2) teh smernic.

⁽⁷⁸⁾ Direktiva 2000/13/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. marca 2000 o približevanju zakonodaje držav članic o označevanju, predstavljanju in oglaševanju živil (UL L 109, 6.5.2000, str. 29).

- (iii) stroški publikacij in spletnih mest, ki napovedujejo dogodek;
 - (iv) najemnine prostorov in stojnic ter stroški za njihovo namestitev in odstranitev;
 - (v) simbolične nagrade do vrednosti 1 000 EUR na nagrado in na zmagovalca tekmovanja;
- (b) stroški publikacij v tiskanih in elektronskih medijih, stroški spletnih mest ter oglasov v elektronskih medijih, na radiu ali televiziji, namenjenih predstavljanju dejanskih informacij o proizvajalcih iz določene regije ali proizvajalcih določenega proizvoda, če so informacije nevtralne in imajo vsi proizvajalci enake možnosti, da so predstavljeni v publikaciji;
- (c) stroški širjenja znanstvenih spoznanj in dejanskih informacij o:
- (i) shemah kakovosti iz točke (282), odprtih za kmetijske proizvode iz ostalih držav članic in tretjih držav;
 - (ii) generičnih proizvodih ter njihovih prehranjevalnih koristih in priporočni uporabi;
- (d) stroški oglaševalskih kampanj, usmerjenih v potrošnike, ki se izvedejo v medijih ali na maloprodajnih mestih, in vsega promocijskega materiala, ki se distribuira neposredno potrošnikom.

Sklicevanje na posamezna podjetja, blagovne znamke ali poreklo

- (465) V promocijskih dejavnostih iz točke (464)(c) in promocijskih kampanjah iz točke (464)(d), zlasti v generičnih promocijskih dejavnostih, od katerih imajo koristi vsi proizvajalci proizvoda zadevne vrste, se ne sme omenjati nobeno podjetje, blagovna znamka ali poreklo. Promocijske kampanje iz točke (464)(d) ne smejo biti zasnovane za proizvode določenega podjetja oziroma podjetij.
- (466) Vendar se omejitev sklica na poreklo ne uporablja za promocijske dejavnosti in promocijske kampanje iz točke (464)(c) in (d), osredotočene na proizvode, vključene v sheme kakovosti iz točke (282), pod pogojem, da so izpolnjeni naslednji pogoji:
- (a) če se promocijska dejavnost osredotoča na označbe, ki jih priznava Unija, se lahko sklicuje na poreklo proizvodov, pod pogojem, da sklicevanje popolnoma ustreza sklicevanjem, ki jih je registrirala Unija;
 - (b) če se dejavnost nanaša na proizvode, vključene v sheme kakovosti, ki niso sheme za označbe, ki jih priznava Unija, se lahko omeni poreklo proizvodov, če je v sporočilu drugotnega pomena. Pri določanju, ali je sklicevanje na poreklo drugotnega pomena, bo Komisija upoštevala celotno količino besedila in/ali velikost simbola, vključno s slikami, ter splošno predstavitev, ki se sklicuje na poreklo, v primerjavi z besedilom in/ali simbolom, ki se sklicuje na ključni prodajni slogan, tj. del promocije, ki se ne osredotoča na poreklo proizvoda.

Intenzivnost pomoči

- (467) Intenzivnost pomoči za upravičene stroške iz točke (464)(a) do (c) bo znašala do 100 % upravičenih stroškov.
- (468) Intenzivnost pomoči za promocijske kampanje, osredotočene na proizvode, vključene v sheme kakovosti, iz točke (464)(d) v povezavi s točko (455), ne sme preseči 50 % upravičenih stroškov kampanje. Če sektor prispeva vsaj 50 % stroškov, ne glede na obliko prispevka, na primer s posebnimi davki, je lahko intenzivnost pomoči v višini do 100 %⁽⁷⁹⁾.
- (469) Intenzivnost pomoči za generične promocijske kampanje iz točke (464)(d) v povezavi s točko (455) lahko krije do 100 % upravičenih stroškov.

⁽⁷⁹⁾ Sodba v zadevi Francija proti Komisiji (T-139/09, ZOdl. 2012).

Promocija v tretjih državah

(470) Komisija bo proučila državno pomoč za promocijo v tretjih državah in jo štela za združljivo z notranjim trgovom na podlagi člena 107(3)(c) Pogodbe, če bo pomoč v skladu s pogoji, določenimi v Uredbi (ES) št. 3/2008. Vendar Komisija za združljivo ne bo štela državne pomoči za promocijo, ki:

(a) se dodeli določenim podjetjem ali blagovnim znamkam;

(b) lahko ogroža prodajo ali zmanjša ugled proizvodov iz drugih držav članic.

1.3.3 Pomoč za najbolj oddaljene regije in manjše egejske otoke

(471) Komisija bo pomoč za najbolj oddaljene regije in manjše egejske otoke štela za združljivo z notranjim trgovom na podlagi člena 107(3) Pogodbe, če bo v skladu s skupnimi načeli ocenjevanja iz teh smernic in naslednjimi pogoji.

(472) Ta oddelek se uporablja za celotni kmetijski sektor⁽⁸⁰⁾.

(473) Glede najbolj oddaljenih regij se v skladu s členom 23(4) Uredbe (EU) št. 228/2013 členi 107, 108 in 109 Pogodbe ne uporabljajo v zvezi z naslednjimi vrstami pomoči, ki jih države članice dodelijo v skladu z navedeno uredbo:

(a) ukrepi v korist lokalne kmetijske proizvodnje iz poglavja IV navedene uredbe;

(b) pomoči, ki jih Francija dodeli sektorju sladkorja v skladu s členom 23(3) navedene uredbe;

(c) pomoči za programe za zdravje rastlin v skladu s členom 24 navedene uredbe; ter

(d) pomoči, ki jih Španija dodeli za proizvodnjo tobaka na Kanarskih otokih na podlagi člena 28 navedene uredbe.

(474) Razen v navedenih primerih se pravila o državni pomoči za ukrepe v najbolj oddaljenih regijah uporabljajo z naslednjo posebnostjo: člen 23(1) Uredbe (EU) št. 228/2013 določa, da lahko Komisija v sektorjih proizvodnje, predelave in trženja kmetijskih proizvodov iz Priloge I k Pogodbi, za katere se uporabljajo členi 107, 108 in 109 Pogodbe, odobri pomoč za tekoče poslovanje za ublažitev posebnih omejitev kmetijstva v najbolj oddaljenih regijah zaradi njihove oddaljenosti, otoškega značaja in drugih posledic odročnosti.

(475) Glede manjših egejskih otokov se v skladu s členom 17(3) Uredbe (EU) št. 229/2013 členi 107, 108 in 109 Pogodbe ne uporabljajo za plačila na podlagi poglavij III in IV navedene uredbe, ki jih Grčija izvede v skladu z navedeno uredbo.

(476) Razen v navedenih primerih se pravila o državni pomoči za ukrepe za manjše egejske otoke uporabljajo z naslednjo posebnostjo: člen 17(1) Uredbe (EU) št. 229/2013 določa, da lahko Komisija v sektorjih proizvodnje, predelave in trženja kmetijskih proizvodov iz Priloge I k Pogodbi, za katere se uporabljajo členi 107, 108 in 109 Pogodbe, odobri pomoč za tekoče poslovanje z namenom olajšanja posebnih omejitev kmetijstva na manjših egejskih otokih zaradi njihove otoške lege, majhne velikosti, goratega reliefa in podnebja, njihove gospodarske odvisnosti od majhnega števila proizvodov ter njihove oddaljenosti od trgov.

⁽⁸⁰⁾ Opredelevitev kmetijskega sektorja je v točki (35)(2) teh smernic.

Upravičeni stroški

(477) Dodatni stroški prevoza kmetijskih proizvodov, proizvedenih v najbolj oddaljenih regijah in na manjših egejskih otokih, so upravičeni do nadomestila pod naslednjimi pogoji:

- (a) proizvodna dejavnost upravičencev je v najbolj oddaljenih regijah ali na manjših egejskih otokih;
- (b) pomoč je objektivno izmerljiva vnaprej na podlagi fiksnega zneska ali na podlagi razmerja na tono/kilometer ali druge ustrezne (morske) enote;
- (c) dodatni stroški prevoza se izračunajo na podlagi poti, ki jo proizvodi prepotujejo znotraj nacionalnih meja zadevne države članice, s prevoznimi sredstvi, ki pomenijo najmanjši strošek za upravičenca ob upoštevanju zunanjih stroškov za okolje;
- (d) v najbolj oddaljenih regijah lahko upravičeni stroški prevoza vključujejo prevoz kmetijskega proizvoda z mesta proizvodnje do lokacije na najbolj oddaljenih območjih, kjer se nadalje predelajo.

(478) Komisija bo proučila predloge za dodelitev državne pomoči za druge stroške, razen dodatnih stroškov prevoza, ki so namenjeni izpolnjevanju potreb najbolj oddaljenih regij in manjših egejskih otokov za vsak primer posebej na podlagi skupnih načel ocenjevanja in posebnih pravnih določb, ki se uporabljajo za navedene regije, ter po potrebi ob upoštevanju združljivosti zadevnih ukrepov s programi za razvoj podeželja za zadevne regije in njihovega vpliva na konkurenco v zadevnih regijah in drugih delih Unije.

1.3.4 Pomoč za komasacijo kmetijskih zemljišč

(479) Komisija bo pomoč za komasacijo kmetijskih zemljišč štela za združljivo z notranjim trgovom na podlagi člena 107(3)(c) Pogodbe, če bo v skladu s skupnimi načeli ocenjevanja iz teh smernic in naslednjimi pogoji.

Upravičeni stroški

(480) Upravičeni stroški morajo biti omejeni na pravne, upravne in geodetske stroške komasacije.

Intenzivnost pomoči

(481) Intenzivnost pomoči lahko znaša največ 100 % dejansko nastalih stroškov.

1.3.5 Pomoč za reševanje in prestrukturiranje podjetij v težavah

(482) Pomoč za reševanje in prestrukturiranje podjetij v težavah v kmetijskem sektorju bo ocenjena v skladu z veljavnimi smernicami Skupnosti o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje podjetij v težavah, kot so bile spremenjene ali nadomeščene⁽⁸¹⁾.

(483) Vendar se v zvezi s pomočjo za reševanje in prestrukturiranje podjetij, ki so dejavna v primarni kmetijski proizvodnji, uporabljajo naslednje izjeme:

- (a) z odstopanjem od točke 79 smernic Skupnosti o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje podjetij v težavah lahko Komisija iz posamične priglasitve izvzame tudi pomoč za MSP, če zadevni MSP ne izpolnjuje nobenega od meril, določenih v točki 10 smernic Skupnosti o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje podjetij v težavah;

⁽⁸¹⁾ Osnutek smernic o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje podjetij v težavah najdete na spletišču: http://ec.europa.eu/competition/consultations/2013_state_aid_rescue_restructuring/index_en.html

(b) načelo, da se pomoč za reševanje in prestrukturiranje lahko dodeli le enkrat, se uporablja tudi za sektor primarne kmetijske proizvodnje; vendar se namesto obdobja 10 let, določenega v oddelku 3.3 smernic o državnih pomočih za reševanje in prestrukturiranje podjetij v težavah, uporablja petletno obdobje.

1.3.6 Pomoč za raziskave in razvoj v kmetijskem sektorju

(484) Komisija bo pomoč za raziskave in razvoj v kmetijskem sektorju štela za združljivo z notranjim trgovom na podlagi člena 107(3) Pogodbe, če bo v skladu s skupnimi načeli ocenjevanja iz teh smernic in naslednjimi pogoji.

(485) Ta oddelek se uporablja za celotni kmetijski sektor⁽⁸²⁾.

(486) Projekt, ki prejema pomoč, mora biti v interesu vseh podjetij, dejavnih v posameznem zadevnem kmetijskem sektorju ali podsektorju.

(487) Pred datumom začetka projekta, ki prejema pomoč, je treba na spletu objaviti naslednje informacije:

(a) da se bo projekt, ki prejema pomoč, izvedel;

(b) cilji projekta, ki prejema pomoč;

(c) približen datum objave pričakovanih rezultatov projekta, ki prejema pomoč;

(d) spletno mesto, na katerem bodo objavljeni pričakovani rezultati projekta, ki prejema pomoč;

(e) navedba, da bodo rezultati brezplačno na voljo vsem podjetjem, dejavnim v določenem zadevnem kmetijskem sektorju ali podsektorju.

(488) Rezultati projekta, ki prejema pomoč, morajo biti na voljo na spletu od datuma zaključka projekta, ki prejema pomoč, ali od datuma, na katerega se članom katere koli organizacije posreduje katera koli informacija o navedenih rezultatih; upošteva se zgodnejši datum. Rezultati morajo na spletu ostati na voljo vsaj pet let po zaključku projekta, ki prejema pomoč.

(489) Pomoč je treba dodeliti neposredno raziskovalni organizaciji in organizaciji za širjenje znanja. Ukrep ne sme vključevati zagotavljanja pomoči na podlagi cene kmetijskih proizvodov za podjetja, dejavna v kmetijskem sektorju.

Upravičeni stroški

(490) Upravičeni stroški vključujejo naslednje:

(a) stroške osebja v zvezi z raziskovalci, tehniki in drugim podpornim osebjem v obsegu njihove zaposlitve v raziskovalnem projektu;

(b) stroške instrumentov in opreme v obsegu in za obdobje uporabe v projektu. Kadar se ti instrumenti in oprema ne uporabljajo samo za projekt skozi njihovo celotno življenjsko dobo, se štejejo za upravičene samo stroški amortizacije, izračunani na podlagi splošno sprejetih računovodskih načel, ki ustrezajo trajanju projekta;

(c) stroške stavb in zemljišča v obsegu in za obdobje, kot se uporabljajo za projekt. Pri stavbah veljajo za upravičene samo stroški amortizacije, ki ustrezajo obdobju trajanja projekta, kot so izračunani na podlagi splošno sprejetih računovodskih načel. Pri zemljiščih se štejejo za upravičene stroški komercialnega prenosa ali dejanski stroški kapitala;

⁽⁸²⁾ Opredelitev kmetijskega sektorja je v točki (35)(2) teh smernic.

- (d) stroške pogodbenih raziskav, znanja in patentov, ki so bili kupljeni ali je bilo zanje pridobljeno licenčno dovoljenje od zunanjih virov po običajnih tržnih pogojih, ter stroške svetovalnih in drugih ustreznih storitev, uporabljenih izključno za projekt;
- (e) dodatne režijske stroške in druge operativne stroške, vključno s stroški materiala, zalog in podobnih izdelkov, ki so nastali neposredno kot posledica projekta.

Intenzivnost pomoči

- (491) Intenzivnost pomoči lahko znaša največ 100 % upravičenih stroškov.
- (492) Pomoč za reševanje in prestrukturiranje podjetij v težavah v kmetijskem sektorju se oceni v skladu z Okvirom za državno pomoč za raziskave in razvoj ter inovacije⁽⁸³⁾.

Poglavje 2 Pomoč za gozdarski sektor, ki je sofinancirana v okviru EKSRP, dodeljena kot dodatno nacionalno financiranje takih sofinanciranih ukrepov ali kot izključno državna pomoč

- (493) Gozdarski sektor ne spada v področje uporabe člena 42 Pogodbe in Priloge I k Pogodbi. Členi 107, 108 in 109 Pogodbe se uporabljajo za pomoč, ki jo dodelijo države članice za gozdarski sektor. Kljub dejstvu, da proizvodnja naravne plute, neobdelane, zdrobljene, granulirane ali zmlete, odpadne plute (tarifna številka KN 4501) in proizvodnja kostanja (tarifna številka KN 0802 41 00) spadata v okvir Priloge I Pogodbe, pomoč za gozdarske dejavnosti, vezana na navedena drevesa, lahko spada v okvir tega poglavja smernic.
- (494) V skladu s ciljem Unije iz uvodne izjave 20 ter členov 4 in 5 Uredbe (EU) št. 1305/2013 pomoč za trajnostno in podnebju prijazno rabo zemljišč pokriva razvoj gozdnih območij in trajnostno gospodarjenje z gozdovi. Cilj teh smernic je zagotoviti skladnost z Uredbo (EU) št. 1305/2013, z njenimi izvedbenimi in delegiranimi akti ter s splošnimi načeli državne pomoči. Ta načela se nanašajo na upravičene stroške in intenzivnost pomoči na podlagi teh smernic.
- (495) Določbe poglavja 2 teh smernic ne vplivajo na možnost odobritve državne pomoči za gozdarski sektor v skladu s pravili Unije, ki se uporabljajo za vse sektorje ali za trgovino in industrijo, kot je določeno v točki (34) teh smernic. Pomoč za naložbe v varčevanje z energijo in obnovljive vire energije so izvzete iz področja uporabe poglavja 2 dela II teh smernic, saj bi morala biti takšna pomoč v skladu s smernicami o državni pomoči za varstvo okolja in energijo 2014–2020, razen če je izvzeta iz obveznosti priglasitve. Vendar v skladu s členom 5(5)(c), členom 21(1)(e) in členom 26 Uredbe (EU) št. 1305/2013 te smernice pokrivajo naložbe v zvezi z uporabo lesa kot surovine ali vira energije, ki so omejene na vse delovne operacije pred industrijsko predelavo. Te smernice se ne uporabljajo za industrije, povezane z gozdarstvom.
- (496) Na podlagi tega poglavja bo Komisija državno pomoč za gozdarski sektor razglasila za združljivo z notranjim trgovom na podlagi člena 107(3)(c) Pogodbe, če bo pomoč v skladu s skupnimi načeli ocenjevanja iz teh smernic in posebnimi zahtevami iz oddelkov 2.1 do 2.9.

⁽⁸³⁾ UL C 198, 27.6.2014, str. 1.

- (497) Področje uporabe tega poglavja pokriva pomoč za gozdarski sektor, kot je določena v točki (23)(b) teh smernic.
- (498) Lastniška struktura gozdov in gospodarjenje z njimi v Uniji sta raznolika. Členi 22 do 26 in člen 34 Uredbe (EU) št. 1305/2013 določajo posebne omejitve glede potencialnih upravičencev do pomoči za ukrepe, sofinancirane iz EKSRP, v gozdarskem sektorju. Za gozdarske ukrepe, ki so del programa razvoja podeželja, ki je upravičen do podpore EKSRP, se uporabljajo omejitve glede obsega upravičencev do pomoči iz Uredbe (EU) št. 1305/2013, razen za tropske ali subtropske gozdove in za gozdna območja na ozemlju Azorov, Madeire, Kanarskih otokov in manjših egejskih otokov v smislu Uredbe (EU) št. 229/2013 in francoskih čezmorskih departmajev iz oddelkov 2.1.1 do 2.1.5 dela II teh smernic. Zaradi komplementarnosti s politiko EU za razvoj podeželja se omejitve glede potencialnih upravičencev ne uporabljajo niti za gozdarske ukrepe, podobne ukrepom za razvoj podeželja, ki se financirajo izključno iz nacionalnih virov, niti za posebne ukrepe pomoči iz oddelkov 2.8 in 2.9 dela II teh smernic. Vendar pa bi se morale v zvezi z naložbami v gozdarske tehnologije in predelavo ter prevoz in trženje gozdarskih proizvodov ter zagon skupin proizvajalcev iz oddelka 2.1.5 oziroma oddelka 2.7 omejitve glede velikosti upravičencev vedno uporabljati v skladu s členoma 26 in 27 Uredbe (EU) št. 1305/2013.

2.1 Naložbe v razvoj gozdnih območij in izboljšanje sposobnosti gozdov za preživetje

- (499) Komisija bo pomoč za naložbe v razvoj gozdnih območij in izboljšanje sposobnosti gozdov za preživetje štela za združljivo z notranjim trgov na podlagi člena 107(3)(c) Pogodbe, če bo v skladu s skupnimi načeli ocenjevanja iz teh smernic in naslednjimi pogoji.
- (500) Ta oddelek zadeva pomoč za pogozdovanje in ustvarjanje gozdnega območja; ustvarjanje kmetijsko-gozdarskih sistemov; preprečevanje in odpravo škode v gozdovih zaradi gozdnih požarov, naravnih nesreč, slabih vremenskih razmer, katastrofalnih dogodkov, dogodkov, povezanih s podnebnimi spremembami, napadov škodljivih organizmov in izbruhov boleznih; naložbe za povečanje odpornosti in okoljske vrednosti ter blažilne sposobnosti gozdnih ekosistemov in naložbe v gozdarske tehnologije ter predelavo, prevoz in trženje gozdarskih proizvodov.
- (501) Strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2020 z dne 3. maja 2011⁽⁸⁴⁾ spodbuja pripravo načrtov za gospodarjenje z gozdovi za zagotovitev trajnosti gozdarstva, kadar so sredstva Unije na voljo. Kadar Uredba (EU) št. 1305/2013 to zahteva za posebne gozdarske ukrepe, ki so del programa razvoja podeželja, mora biti za gozdarska gospodarstva nad določeno velikostjo, ki jo določijo države članice v svojem programu razvoja podeželja, pogoj za pomoč predložitev ustreznih informacij iz načrta za gospodarjenje z gozdovi ali enakovrednega dokumenta, ki je v skladu s trajnostnim gospodarjenjem z gozdovi, kot je bilo opredeljeno na ministrski konferenci o varovanju gozdov v Evropi leta 1993⁽⁸⁵⁾ (v nadaljnjem besedilu: trajnostno gospodarjenje z gozdovi). Ta zahteva se ne uporablja za pomoč za gozdarstvo iz teh smernic, ki se financira izključno iz nacionalnega proračuna.

⁽⁸⁴⁾ Glej Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Naše življenjsko zavarovanje, naš naravni kapital: strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2020, COM(2011) 244 final.

⁽⁸⁵⁾ Druga ministrska konferenca o zaščiti gozdov v Evropi, 16.–17. junij 1993, Helsinki, Finska, „Resolucija H1 – Splošne smernice za trajnostno upravljanje gozdov v Evropi“.

Upravičeni stroški

(502) Obratna sredstva ne bi smela veljati za upravičen strošek za naložbe v gozdarski sektor. V členu 45 Uredbe (EU) št. 1305/2013 so določeni naslednji skupni upravičeni stroški za naložbe:

- (a) gradnja, nakup, vključno z zakupom, ali izboljšanje nepremičnin, pri čemer je kupljeno zemljišče upravičeno le do 10 % skupnih upravičenih stroškov zadevne dejavnosti; v izjemnih in ustrezno utemeljenih primerih se lahko za dejavnosti v zvezi z varstvom okolja omejitev poveča nad navedeni odstotek;
- (b) nakup ali zakup mehanizacije in opreme do tržne vrednosti blaga;
- (c) splošni stroški na področju odhodkov iz točk (a) in (b), kot so plačila za storitve arhitektov, inženirjev in svetovalcev, plačila za storitve svetovanja v zvezi z okoljsko in ekonomsko trajnostjo, vključno s stroški za študije izvedljivosti; študije izvedljivosti ostanejo upravičen odhodek tudi takrat, ko glede na njihove rezultate niso nastali nobeni odhodki v okviru točk (a) in (b);
- (d) nakup ali razvoj računalniške programske opreme ter nakupi patentov, licenc, avtorskih pravic in blagovnih znamk;
- (e) stroški priprave načrtov za gospodarjenje z gozdovi in drugih enakovrednih dokumentov;
- (f) drugi stroški, povezani z zakupnimi pogodbami, kot so marža zakupodajalca, stroški refinanciranja obresti, režijski stroški in stroški zavarovanja, niso upravičeni stroški.

(503) Poleg tega cilji in narava gozdarskih ukrepov, predvidenih v Uredbi (EU) št. 1305/2013, določajo, katere dejavnosti, vključno z enkratnim posredovanjem, so lahko upravičene do pomoči. Zaradi skladnosti z Uredbo (EU) št. 1305/2013 so upravičeni stroški gozdarskih ukrepov iz teh smernic usklajeni z upravičenimi stroški, ki so za posebne gozdarske ukrepe relevantni v Uredbi (EU) št. 1305/2013.

2.1.1 *Pomoč za pogozdovanje in ustvarjanje gozdnega območja*

(504) Komisija bo pomoč za pogozdovanje in ustvarjanje gozdnega območja štela za združljivo z notranjim trgovom na podlagi člena 107(3)(c) Pogodbe, če bo v skladu s skupnimi načeli ocenjevanja iz teh smernic in naslednjimi pogoji.

Upravičenci do pomoči

(505) Pomoč za stroške vzpostavitve in letne premije se lahko dodeli javnim in zasebnim posestnikom zemljišč ter njihovim združenjem.

(506) Pomoč za pogozdovanje zemljišč v lasti javnih organov ali za hitro rastoča drevesa krije le stroške vzpostavitve. V primeru zemljišč v državni lasti se lahko pomoč dodeli le, če je organ, ki takšno zemljišče upravlja, zasebni organ ali občina.

Upravičeni stroški

(507) Pomoč krije stroške vzpostavitve gozdnih območij in drugih gozdnih površin na kmetijskem in nekmetijskem zemljišču. Pomoč v obliki letne premije na hektar se lahko poleg tega dodeli za kritje stroškov izpada kmetijskega dohodka in vzdrževanja, vključno z zgodnjimi in poznimi čiščenji, za največ dvanajst let.

(508) Pomoč se ne sme dodeliti za sajenje panjevcev s kratko obhodnjo, božičnih dreves ali hitro rastočih dreves za proizvodnjo energije. Posajene rastlinske vrste morajo biti prilagojene okoljskim in podnebnim razmeram na zadevnem območju ter izpolnjevati minimalne okoljske zahteve.

(509) V zvezi z ukrepom pogozdovanja in ustvarjanja gozdnega območja se uporabljajo naslednje minimalne okoljske zahteve:

- (a) vrste za sajenje, območja in uporabljene metode je treba izbrati na način, da se prepreči neprimerno pogozdovanje občutljivih habitatov, na primer šotišč in mokrišč, ter negativne učinke na območja z visoko ekološko vrednostjo, vključno s kmetijskimi območji visoke naravne vrednosti. Na območjih, ki so v skladu z Direktivo Sveta 92/43/EGS⁽⁸⁶⁾ in Direktivo 2009/147/EC Evropskega parlamenta in Sveta⁽⁸⁷⁾ opredeljena kot območja Natura 2000, se lahko dovoli le pogozdovanje, ki je v skladu s cilji upravljanja zadevnih območij in ki ga odobri organ države članice, pristojen za izvajanje programa Natura 2000;
- (b) pri izboru vrst, sort, ekotipov in porekla dreves je treba upoštevati potrebo po odpornosti na podnebne spremembe in naravne nesreče ter pedološke in hidrološke pogoje zadevnega območja ter potencialno invazivnost vrst glede na lokalne razmere, kot jih določijo države članice. Od upravičenca je treba zahtevati, da gozd varuje in skrbi zanj vsaj v obdobju, za katerega je plačana premija za izpad kmetijskega dohodka in vzdrževanje. Navedeno mora po potrebi zajemati negovanje, obrezovanje ali pašo v interesu prihodnjega razvoja gozda in reguliranje kompeticije z zelnato vegetacijo ter preprečevanje kopičenja podrasti, dovzetne za požare. Države članice morajo v zvezi s hitro rastočimi vrstami določiti najkrajši in najdaljši čas pred sečnjo. Najkrajši čas ne sme biti krajši od 8 let, najdaljši pa ne sme presegati 20 let;
- (c) v primerih, kjer se zaradi težavnih okoljskih ali podnebnih razmer, vključno z degradacijo okolja, ne more pričakovati, da bi sajenje trajnih lesnatih vrst pripeljalo do osnovanja gozda, kot je opredeljeno v veljavni nacionalni zakonodaji, lahko država članica upravičencu dovoli, da zagotovi osnovanje druge vegetacije lesnatih rastlin. Upravičenec mora zagotoviti isto raven oskrbe in zaščite, kot se uporablja za gozdove;
- (d) v primeru dejavnosti pogozdovanja, ki povzročijo nastanek gozdov, katerih velikost presega določen prag, ki ga opredelijo države članice, morajo dejavnosti zajemati bodisi:
 - (i) izključno sajenje ekološko prilagojenih vrst in/ali vrst, odpornih na podnebne spremembe, na zadevnem biogeografskem območju, za katere se je v presoji vplivov ugotovilo, da ne ogrožajo biotske raznovrstnosti in ekosistemskih storitev oziroma ne vplivajo negativno na zdravje ljudi; ali
 - (ii) mešanico drevesnih vrst, ki vključuje vsaj 10 % listavcev glede na površino ali vsaj tri vrste ali sorte dreves, katerih najredkejša pokriva vsaj 10 % območja.

(510) Na območjih, na katerih je pogozdovanje oteženo zaradi neugodnih talnih in podnebnih razmer, se lahko pomoč dodeli za sajenje drugih trajnih lesnatih vrst, kot je grmičevje ali grmovje, prilagojeno lokalnim razmeram.

(511) Priglasitev Komisiji bi morala obsegati temeljit opis, ki dokazuje skladnost s pogoji iz točke (509), in utemeljitev morebitnih odstopanj.

Intenzivnost pomoči

(512) Pomoč se lahko dovoli do 100 % upravičenih stroškov.

2.1.2 Pomoč za vzpostavitev kmetijsko-gozdarskih sistemov

(513) Komisija bo pomoč za vzpostavitev kmetijsko-gozdarskih sistemov štela za združljivo z notranjim trgovom na podlagi člena 107(3)(c) Pogodbe, če bo v skladu s skupnimi načeli ocenjevanja iz teh smernic in naslednjimi pogoji.

⁽⁸⁶⁾ Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (UL L 206, 22.7.1992, str. 7) (direktiva o habitatih).

⁽⁸⁷⁾ Direktiva 2009/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o ohranjanju prosto živečih ptic, UL L 20, 26.1.2010, str. 7. (direktiva o pticah).

(514) Pomoč se lahko dodeli za vzpostavitev sistemov rabe zemljišč, kjer na istem zemljišču rastejo drevesa in se izvaja kmetijstvo, kot je opredeljeno v točki (35)(65) teh smernic.

Upravičenci do pomoči

(515) Pomoč se lahko dodeli zasebnim posestnikom zemljišč, občinam in njihovim združenjem.

Upravičeni stroški

(516) Pomoč krije stroške vzpostavitve, pri čemer se lahko dodeli letna premija na hektar za kritje stroškov vzdrževanja za največ pet let.

(517) Države članice morajo določiti najmanjše in največje število dreves na hektar, pri čemer upoštevajo lokalne talne in podnebne ter okoljske pogoje, gozdne vrste in potrebo po zagotavljanju trajnostne rabe zemljišč v kmetijske namene.

Intenzivnost pomoči

(518) Pomoč lahko znaša največ 80 % zneska upravičenih stroškov naložbe za vzpostavitev kmetijsko-gozdarskih sistemov in največ 100 % zneska letne premije.

2.1.3 *Pomoč za preprečevanje in odpravo škode v gozdovih zaradi gozdnih požarov, naravnih nesreč, slabih vremenskih razmer, ki jih je mogoče enačiti z naravnimi nesrečami, drugih slabih vremenskih razmer, škodljivih organizmov na rastlinah in katastrofalnih dogodkov*

(519) Komisija bo pomoč za preprečevanje in odpravo škode v gozdovih zaradi gozdnih požarov, naravnih nesreč, slabih vremenskih razmer, ki jih je mogoče enačiti z naravnimi nesrečami, drugih slabih vremenskih razmer, škodljivih organizmov na rastlinah, katastrofalnih dogodkov in dogodkov, povezanih s podnebnimi spremembami, štela za združljivo z notranjim trgovom na podlagi člena 107(2)(b) ali, glede na okoliščine, člena 107(3)(c) Pogodbe, če bo v skladu s skupnimi načeli ocenjevanja iz teh smernic in naslednjimi pogoji.

Upravičenci do pomoči

(520) Pomoč se lahko dodeli zasebnim in javnim posestnikom gozdov ter drugim zasebnim in javnim organom ter njihovim združenjem.

Upravičeni stroški

(521) Pomoč krije stroške za:

- (a) vzpostavitev zaščitne infrastrukture; v primeru protipožarnih presek se lahko s pomočjo krije tudi prispevek za stroške vzdrževanja; pomoč se ne sme dodeliti za povezane kmetijske dejavnosti na območjih, vključenih v kmetijsko-okoljske in kmetijsko-podnebne obveznosti;
- (b) lokalne dejavnosti majhnega obsega za preprečevanje požarov ali drugih nevarnosti naravnih nesreč, vključno z uporabo pašnih živali;
- (c) vzpostavitev in izboljšanje zmogljivosti za spremljanje gozdnih požarov, škodljivih organizmov in bolezni ter opremo za obveščanje;
- (d) obnovitev potenciala gozdov, ki so bili poškodovani v požarih in naravnih nesrečah, slabih vremenskih razmerah, ki jih je mogoče enačiti z naravnimi nesrečami, drugih slabih vremenskih razmerah, zaradi škodljivih organizmov na rastlinah, katastrofalnih dogodkov in dogodkov, povezanih s podnebnimi spremembami.

(522) Pri obnovitvi potenciala gozdov iz točke (521)(d) morajo za pomoč pristojni javni organi države članice uradno potrditi, da se je zgodil navedeni dogodek in da je bilo zaradi navedenega dogodka ali ukrepov, sprejetih v skladu z Direktivo 2000/29/ES za boj proti širjenju škodljivih organizmov oziroma za njihovo odpravo ali zaježitev, uničenega vsaj 20 % zadevnega potenciala gozdov.

- (523) V primeru pomoči za preprečevanje škode v gozdu zaradi škodljivih organizmov na rastlinah mora biti tveganje pojava škodljivih organizmov na rastlinah podprto z znanstvenimi dokazi in priznано s strani javnih znanstvenih organizacij. Po potrebi je treba k priglasitvi priložiti seznam škodljivih organizmov, ki lahko povzročijo pojav škodljivih organizmov na rastlinah.
- (524) Upravičene operacije morajo biti skladne z načrtom za varstvo gozdov, ki ga oblikujejo države članice. Če ukrep sofinancira EKSRP, mora biti za gozdarska gospodarstva nad določeno velikostjo, ki jo določijo države članice v programu razvoja podeželja, pogoj za pomoč predložitev ustreznih informacij iz načrta za gospodarjenje z gozdovi ali enakovrednega dokumenta, ki je v skladu s trajnostnim gospodarjenjem z gozdovi, kot je bilo opredeljeno na ministrski konferenci o varovanju gozdov v Evropi leta 1993, v katerem so podrobno določeni cilji preprečevanja.
- (525) Le gozdna območja, ki se v skladu z načrtom za varstvo gozdov, kot ga oblikujejo države članice, uvrščajo med območja s srednjo ali veliko požarno ogroženostjo, bi morala biti upravičena do pomoči za preprečevanje požarov.
- (526) Pomoč se ne sme dodeliti za izgubo dohodka zaradi požarov in naravnih nesreč, slabih vremenskih razmer, ki jih je mogoče enačiti z naravnimi nesrečami, drugih slabih vremenskih razmer, škodljivih organizmov na rastlinah, katastrofalnih dogodkov in dogodkov, povezanih s podnebnimi spremembami.

Intenzivnost pomoči

- (527) Pomoč se lahko dodeli v višini do 100 % upravičenih stroškov.
- (528) Pomoč, dodeljena za upravičene stroške iz točke (521)(d), in druga plačila, ki jih prejme upravičenec, vključno s plačili na podlagi drugega nacionalnega ukrepa ali ukrepa Unije ali zavarovalnih polic za iste upravičene stroške, so omejeni na 100 % upravičenih stroškov.

2.1.4 *Pomoč za naložbe v povečanje odpornosti in okoljske vrednosti gozdnih ekosistemov*

- (529) Komisija bo pomoč za naložbe v povečanje odpornosti in okoljske vrednosti gozdnih ekosistemov štela za združljivo z notranjim trgovom na podlagi člena 107(3)(c) Pogodbe, če bo v skladu s skupnimi načeli ocenjevanja iz teh smernic in naslednjimi pogoji.

Upravičenci do pomoči

- (530) Pomoč se lahko dodeli fizičnim osebam, zasebnim in javnim posestnikom gozdov ter drugim zasebnim in javnim organom ter njihovim združenjem.

Upravičeni stroški

- (531) Naložbe bi morale biti namenjene izpolnjevanju obveznosti za doseganje okoljskih ciljev ali za zagotavljanje ekosistemskih storitev in/ali za povečevanje javne uporabnosti gozdov in drugih gozdnih območij na zadevnem območju ali za izboljšanje zmožnosti ekosistemov za blažitev podnebnih sprememb, pri čemer niso izključene dolgoročne gospodarske koristi.

Intenzivnost pomoči

- (532) Pomoč se lahko dodeli v višini do 100 % upravičenih stroškov.

2.1.5 *Pomoč za naložbe v gozdarsko tehnologijo ter predelavo, prevoz in trženje gozdarskih proizvodov*

- (533) Komisija bo pomoč za naložbe v povečanje proizvodnega potenciala gozdov ali v zvezi s predelavo, prevozom in trženjem, s katerimi se poveča vrednost gozdarskih proizvodov, štela za združljivo z notranjim trgovom na podlagi člena 107(3)(c) Pogodbe, če bo v skladu s skupnimi načeli ocenjevanja iz teh smernic in naslednjimi pogoji.

- (534) Države članice morajo zahtevati izpolnjevanje minimalnih standardov za energijsko učinkovitost podprtih naložb v infrastrukturo za izkoriščanje obnovljivih virov energije, ki porabljajo ali proizvajajo energijo, če takšni standardi obstajajo na nacionalni ravni.
- (535) Naložbe v obrate, katerih glavni namen je proizvodnja električne energije iz biomase, niso upravičene do pomoči, razen če se izkoristi najmanjši odstotek toplotne energije, ki ga določijo države članice.
- (536) Pomoč za projekte za energijo iz biomase je omejena na energijo iz biomase, ki izpolnjuje veljavna merila glede trajnosti, določena v zakonodaji Unije, vključno v členu 17(2) do (6) Direktive 2009/28/ES Evropskega parlamenta in Sveta.

Upravičenci do pomoči

- (537) Pomoč se lahko dodeli zasebnim posestnikom gozdov, občinam in njihovim združenjem ter MSP za naložbe. Na območjih Azorov, Madeire, Kanarskih otokov in manjših egejskih otokov v smislu Uredbe (EGS) št. 2019/93 ter francoskih čezmorskih departmajev se lahko pomoč dodeli tudi podjetjem, ki niso MSP.

Upravičeni stroški

- (538) Pomoč se lahko dodeli za naložbe, s katerimi se povečuje proizvodni potencial gozdov ali ki so povezane s predelavo, prevozom in trženjem, s katerimi se poveča vrednost gozdarskih proizvodov.
- (539) Naložbe, povezane z izboljšanjem gospodarske vrednosti gozdov, morajo biti upravičene glede na pričakovano izboljšanje gozdov na enem ali več gospodarstvih ter lahko vključujejo naložbe v za tla in vire prijazne stroje in prakse za sečnjo.
- (540) Naložbe v zvezi z uporabo lesa kot surovine ali vira energije morajo biti omejene na vse delovne operacije pred industrijsko predelavo.

Intenzivnost pomoči

- (541) Intenzivnost pomoči ne sme presežati:

- (a) 75 % zneska upravičenih stroškov v najbolj oddaljenih regijah;
- (b) 75 % zneska upravičenih stroškov na manjših egejskih otokih;
- (c) 50 % zneska upravičenih stroškov v manj razvitih regijah in vseh regijah, v katerih je bil BDP na prebivalca v obdobju od 1. januarja 2007 do 31. decembra 2013 manjši od 75 % povprečja EU-25 za referenčno obdobje, toda katerih BDP na prebivalca presega 75 % povprečnega BDP v EU-27;
- (d) 40 % zneska upravičenih stroškov v drugih regijah.

2.1.6 Pomoč za naložbe v infrastrukturo, povezano z razvojem, modernizacijo ali prilagajanjem gozdarstva

- (542) Komisija bo pomoč za naložbe v infrastrukturo, povezano z razvojem, modernizacijo ali prilagajanjem gozdarstva, štela za združljivo z notranjim trgovom na podlagi člena 107(3)(c) Pogodbe, če bo v skladu s skupnimi načeli ocenjevanja iz teh smernic in naslednjimi pogoji.

Upravičeni stroški

- (543) Pomoč pokriva naložbe v opredmetena in neopredmetena sredstva, ki zadevajo infrastrukturo, povezano z razvojem, modernizacijo ali prilagajanjem gozdov, vključno z dostopom do gozdnih zemljišč, komasacijo in izboljšanjem zemljišč, oskrbo in varčevanjem z energijo in vodo.

Intenzivnost pomoči

- (544) V primeru neproizvodnih naložb, katerih izključni cilj je povečanje okoljske vrednosti gozdov, ter naložb za gozdne ceste, ki so brezplačno odprte za javnost in služijo večnamenskim vidikom gozdov, je intenzivnost pomoči omejena na 100 % upravičenih stroškov.

(545) Za naložbe, ki izboljšujejo kratko- ali dolgoročni gospodarski potencial gozdov, mora biti intenzivnost pomoči omejena na:

- (a) 75 % zneska upravičenih stroškov v najbolj oddaljenih regijah;
- (b) 75 % zneska upravičenih stroškov na manjših egejskih otokih;
- (c) 50 % zneska upravičenih stroškov v manj razvitih regijah in vseh regijah, v katerih je bil BDP na prebivalca v obdobju od 1. januarja 2007 do 31. decembra 2013 manjši od 75 % povprečja EU-25 za referenčno obdobje, toda katerih BDP na prebivalca presega 75 % povprečnega BDP v EU-27;
- (d) 40 % zneska upravičenih stroškov v drugih regijah.

2.2 Pomoč za omejitve v zvezi z gozdnimi območji Natura 2000

(546) Komisija bo pomoč za omejitve v zvezi z gozdnimi območji Natura 2000 štela za združljivo z notranjim trgovom na podlagi člena 107(3)(c) Pogodbe, če bo v skladu s skupnimi načeli ocenjevanja iz teh smernic in naslednjimi pogoji.

Upravičenci do pomoči

(547) Pomoč se lahko dodeli zasebnim posestnikom gozdov in združenjem zasebnih posestnikov gozdov.

Upravičeni stroški

(548) Pomoč v okviru tega ukrepa je treba upravičencem dodeliti letno na hektar gozda za kritje stroškov in izpada dohodka, ki so posledica omejitev na zadevnih območjih v zvezi z izvajanjem direktiv o habitatih in o pticah.

(549) Do pomoči so lahko upravičena naslednja območja:

- (a) gozdna območja Natura 2000, določena na podlagi direktiv o habitatih in o pticah;
- (b) druga razmejena naravovarstvena območja z okoljskimi omejitvami, ki se nanašajo na gozdove, ki prispevajo k izvajanju člena 10 direktive o habitatih, pod pogojem, da če se ukrep sofinancira iz EKSRP kot ukrep za razvoj podeželja, v posameznem programu razvoja podeželja ta območja ne presegajo 5 % območij Natura 2000, ki jih pokriva ozemlje, na katerem se uporablja navedeni program; za ukrepe pomoči, ki se financirajo izključno iz državnih sredstev, se slednja ozemeljska omejitve ne uporabljajo.

Znesek pomoči

(550) Pomoč mora biti omejena na naslednje najvišje zneske: največ 500 EUR na hektar na leto v začetnem obdobju, ki ne presega pet let, nato največ 200 EUR na hektar na leto. Ti najvišji zneski se v ustrezno utemeljenih primerih lahko povečajo ob upoštevanju posebnih okoliščin, ki jih je treba utemeljiti v programih razvoja podeželja ali kako drugače, če se ukrep financira izključno iz nacionalnih sredstev.

2.3 Pomoč za gozdarsko-okoljske in podnebne storitve ter ohranjanje gozdov

(551) Komisija bo pomoč za gozdarsko-okoljske in podnebne storitve ter ohranjanje gozdov štela za združljivo z notranjim trgovom na podlagi člena 107(3)(c) Pogodbe, če bo v skladu s skupnimi načeli ocenjevanja iz teh smernic in naslednjimi pogoji.

(552) Pomoč v skladu s tem ukrepom je treba dodeliti na hektar gozda. Za gozdarska gospodarstva nad določeno velikostjo, ki jo določijo države članice v svojih programih razvoja podeželja, mora biti pomoč pogojena s predložitvijo ustreznih informacij iz načrta za gospodarjenje z gozdovi ali enakovrednega dokumenta, ki je v skladu s trajnostnim gospodarjenjem z gozdovi, kot je bilo opredeljeno na ministrski konferenci o varovanju gozdov v Evropi leta 1993.

- (553) Pomoč krije prostovoljne obveznosti, ki presegajo ustrezne obvezne zahteve, določene v skladu z nacionalnim zakonom o gozdarstvu ali s katero drugo ustrezno nacionalno zakonodajo. V primeru ukrepa za razvoj podeželja, sofinanciranega iz EKSRP, bi morala biti zadevna obvezna zahteva jasno opredeljena in opisana v programu razvoja podeželja. V primeru ukrepov pomoči, financiranih izključno iz nacionalnih sredstev, bi morala biti zadevna obvezna zahteva opredeljena in opisana v priglasitvi državne pomoči Komisiji.
- (554) Obveznosti se morajo prevzeti za obdobje od pet do sedem let. Vendar lahko države članice za določene vrste obveznosti določijo daljše obdobje, če je to potrebno in ustrezno utemeljeno. V primeru ukrepa za razvoj podeželja, sofinanciranega iz EKSRP, bi morale biti obveznosti določene v programu razvoja podeželja. V primeru ukrepov pomoči, financiranih izključno iz nacionalnih sredstev, bi morale biti opredeljene v priglasitvi državne pomoči.
- (555) Kadar je ustrezno, bi bilo treba upoštevati pravila za plačila na površino iz člena 47 Uredbe (EU) št. 1305/2013 in relevantnih določb njenega delegiranega akta.

Upravičenci do pomoči

- (556) Pomoč se lahko dodeli javnim in zasebnim posestnikom gozdov ter drugim zasebnim in javnim organom ter njihovim združenjem. V primeru gozdov v državni lasti se lahko pomoč odobri le, če je organ, ki takšen gozd upravlja, zasebni organ ali občina.
- (557) Javni in zasebni subjekti so upravičeni do pomoči za ohranjanje in spodbujanje genskih gozdnih virov za dejavnosti, ki niso na drug način zajete v ta oddelek.

Upravičeni stroški in načini zagotavljanja pomoči

- (558) S pomočjo se krijejo vsi ali del dodatnih stroškov in izpada dohodka upravičencev zaradi prevzetih obveznosti. Z njimi se lahko po potrebi krijejo tudi transakcijski stroški do največ 20 % premije pomoči, plačane za gozdarsko-okoljske obveznosti.
- (559) V ustrezno utemeljenih primerih se lahko za dejavnosti v zvezi z ohranjanjem okolja pomoč odobri kot pavšalni znesek ali kot enkratno plačilo na enoto za obveznosti v zvezi z odpovedjo komercialni rabi dreves in gozdov, ki se izračuna na podlagi nastalih dodatnih stroškov in izpada dohodka.
- (560) Zagotovi se lahko tudi pomoč za ohranjanje in spodbujanje genskih gozdnih virov za dejavnosti, ki niso vključene v določbe zgornjih točk tega oddelka.
- (561) Dejavnosti za ohranjanje genskih virov v gozdarstvu morajo zajemati naslednje:
- usmerjene ukrepe: ukrepi za spodbujanje ohranjanja in situ in ex situ, karakterizacije, zbiranja in uporabe genskih virov v gozdarstvu, vključno s spletnimi popisi genskih virov, ki so trenutno ohranjeni in situ, vključno z ohranjanjem na gozdarskih gospodarstvih, ter z zbirkami in podatki ex situ;
 - usklajene ukrepe: ukrepi za spodbujanje izmenjave informacij za ohranjanje, karakterizacijo, zbiranje in uporabo genskih virov v gozdarstvu Unije med pristojnimi organizacijami v državah članicah;
 - spremljevalne ukrepe: ukrepi informiranja, razširjanja in svetovanja, ki zajemajo nevladne organizacije in druge relevantne deležnike, tečajji usposabljanja in priprava tehničnih poročil.

Znesek pomoči

- (562) Najvišji znesek pomoči, razen pomoči za dejavnosti ohranjanja genskih virov iz točke (560), mora biti omejen na 200 EUR na hektar na leto. Navedeni znesek se v ustrezno utemeljenih primerih lahko poveča ob upoštevanju posebnih okoliščin, ki jih je treba utemeljiti v programih razvoja podeželja ali na drug način v priglasitvi Komisiji.
- (563) Za ohranjanje genskih gozdnih virov mora biti pomoč omejena na 100 % upravičenih stroškov.

2.4 Pomoč za ukrepe prenosa znanja in informiranja v gozdarskem sektorju

- (564) Komisija bo pomoč za ukrepe prenosa znanja in informiranja v gozdarskem sektorju štela za združljivo z notranjim trgov na podlagi člena 107(3)(c) Pogodbe, če bo v skladu s skupnimi načeli ocenjevanja iz teh smernic in naslednjimi pogoji.
- (565) Pomoč za ukrepe prenosa znanja in informiranja za pomoč osebam, ki so dejavne v gozdarskem sektorju, bi morala biti skladna z veljavnimi pogoji iz oddelka 1.1.10.1 dela II, razen pogojev iz točke (294), najvišjega zneska pomoči iz točke (298) in možnosti plačila pomoči neposredno upravičencu iz točke (296).
- (566) Pomoč lahko krije tudi kratkoročne izmenjave upravnikov gozdov ali obiske gozdov.
- (567) Trajanje in vsebino shem kratkoročne izmenjave upravnikov gozdov in obiskov gozdov je treba v primeru ukrepa, sofinanciranega iz EKSRP, določiti v programih razvoja podeželja, v primeru nacionalno financirane sheme pa v prigrasitvi Komisiji. Takšne sheme in obiski morajo biti osredotočeni zlasti na trajnostne metode in/ali tehnologije gozdarstva, razvoj novih poslovnih priložnosti in novih tehnologij ter izboljšanje odpornosti gozdov.

2.5 Pomoč za storitve svetovanja v gozdarskem sektorju

- (568) Komisija bo pomoč za storitve svetovanja v gozdarskem sektorju štela za združljivo z notranjim trgov na podlagi člena 107(3)(c) Pogodbe, če bo v skladu s skupnimi načeli ocenjevanja iz teh smernic in naslednjimi pogoji.
- (569) Pomoč za storitve svetovanja posestnikom gozdov v gozdarskem sektorju je treba dodeliti v skladu z veljavnimi relevantnimi pogoji iz točke 1.1.10.2 dela II teh smernic ter z naslednjimi dodatnimi določbami v zvezi z gozdarstvom.

Upravičeni stroški

- (570) Pomoč se bo dodelila za pomoč posestnikom gozdov pri uporabi storitev svetovanja za izboljšanje gospodarske in okoljske učinkovitosti ter zmanjšanje negativnega vpliva njihovih kmetijskih gospodarstev, podjetij in/ali naložb na podnebje in povečanje odpornosti njihovih gospodarstev, podjetij in/ali naložb na podnebne spremembe.
- (571) Storitve svetovanja posestnikom gozdov mora zajemati vsaj ustrezne obveznosti v skladu z direktivo o habitatih, direktivo o pticah in okvirno direktivo o vodah. Zajema lahko tudi vprašanja, povezana z gospodarsko in okoljsko učinkovitostjo gozdarskega gospodarstva.

2.6 Pomoč za sodelovanje v gozdarskem sektorju

- (572) Komisija bo pomoč za sodelovanje v gozdarskem sektorju štela za združljivo z notranjim trgov na podlagi člena 107(3)(c) Pogodbe, če bo v skladu s skupnimi načeli ocenjevanja iz teh smernic in naslednjimi pogoji.
- (573) Pomoč za sodelovanje, ki vključuje vsaj dva subjekta v gozdarskem sektorju ali v gozdarskem in kmetijskem sektorju, je treba dodeliti v skladu s pogoji iz oddelka 1.1.11 dela II.
- (574) Za gozdarski sektor se uporabljajo naslednje dodatne določbe.

Upravičeni stroški in intenzivnosti pomoči

- (575) Ne glede na stroške iz oddelka 1.1.11 dela II teh smernic, lahko pomoč za sodelovanje v gozdarskem sektorju zadeva tudi pripravo načrtov za gospodarjenje z gozdovi ali enakovrednih dokumentov.
- (576) Neposredni stroški iz točke (321)(d) in neposredni stroški posebnih projektov, povezanih z izvajanjem načrta za gospodarjenje z gozdovi ali enakovrednih dokumentov, morajo biti omejeni na upravičene stroške in največjo intenzivnost pomoči za naložbe v gozdarskem sektorju, kot je navedeno v delu 2.1 dela II teh smernic o pomoči za naložbe.
- (577) Pomoč za sodelovanje v gozdarskem sektorju je lahko povezana tudi s horizontalnim in vertikalnim sodelovanjem med udeleženci v dobavni verigi pri trajnostni proizvodnji biomase za proizvodnjo energije ter v industrijskih procesih v skladu s poglavjem 3.10 dela II teh smernic.

2.7 Pomoč za zagon za skupine in organizacije proizvajalcev v gozdarskem sektorju

- (578) Komisija bo pomoč za zagon za skupine in organizacije proizvajalcev v gozdarskem sektorju štela za združljivo z notranjim trgovom na podlagi člena 107(3)(c) Pogodbe, če bo v skladu s skupnimi načeli ocenjevanja iz teh smernic in naslednjimi pogoji.
- (579) Do pomoči so lahko upravičene le skupine ali organizacije proizvajalcev, ki jih je na podlagi predloženega poslovnega načrta uradno priznal pristojni organ zadevne države članice. Pomoč je treba dodeliti v skladu z obveznostjo države članice, da preveri, ali so bili v petih letih od dneva priznanja skupine proizvajalcev izpolnjeni cilji poslovnega načrta.
- (580) Dogovori, odločitve in dogovorjene prakse, sprejete v okviru skupine ali organizacije proizvajalcev, morajo biti skladne z zadevnimi določbami konkurenčnega prava in zlasti s členoma 101 in 102 Pogodbe.
- (581) Pomoč se ne sme dodeliti:
- (a) proizvodnim organizacijam, subjektom ali organom, kot so podjetja ali zadruga, katerih cilj je upravljanje enega ali več gozdarskih gospodarstev, pri čemer so navedene organizacije dejansko subjekti v obliki samostojnega proizvajalca;
 - (b) drugim gozdarskim združenjem, ki opravljajo naloge, kakršne so vzajemna pomoč in storitve upravljanja v gozdarstvu, ki so namenjene članom, a se ne ukvarjajo s skupnim prilagajanjem oskrbe trga.

Upravičenci do pomoči

- (582) Pomoč je omejena na skupine in organizacije proizvajalcev, ki so MSP. Komisija ne bo odobrila državne pomoči za stroške iz tega oddelka za velika podjetja.
- (583) Kot alternativa zagotavljanju pomoči skupinam ali organizacijam proizvajalcem se lahko pomoč v višini do istega skupnega zneska dodeli neposredno proizvajalcem, s čimer se nadomestijo njihovi prispevki k stroškom vodenja skupin ali organizacij v prvih petih letih po ustanovitvi skupine.

Upravičeni stroški

- (584) Upravičeni stroški vključujejo stroške najema ustreznih prostorov, nakup pisarniške opreme, vključno s strojno in programsko opremo, stroške upravnega osebja, režijske stroške ter stroške za pravne in upravne postopke. Če se prostori kupijo, morajo biti upravičeni stroški za prostore omejeni na tržno vrednost najemnine.
- (585) Pomoč je treba izplačati v obliki pavšalne pomoči v letnih obrokih za prvih pet let od datuma, na katerega je pristojni organ na podlagi poslovnega načrta uradno priznal skupino ali organizacijo proizvajalcev.
- (586) Države članice morajo zadnji obrok izplačati šele potem, ko preverijo, ali se poslovni načrt pravilno izvaja.

Intenzivnost pomoči

- (587) Intenzivnost pomoči lahko znaša največ 100 % upravičenih stroškov.
- (588) Skupni znesek pomoči mora biti omejen na 500 000 EUR. Pomoč se mora postopno zniževati.

2.8 Druga pomoč za gozdarski sektor z ekološkimi, zaščitnimi in rekreacijskimi cilji

- (589) Komisija bo v skladu s politiko, uvedeno v obdobju od 1. januarja 2007 do 31. decembra 2013, za prispevek k vzdrževanju in izboljševanju gozdov ter za spodbujanje njihove ekološke, zaščitne in rekreacijske funkcije ukrepe državne pomoči, katerih glavni cilj je vzdrževanje, izboljševanje ali obnavljanje ekološke, zaščitne in rekreacijske funkcije gozdov, biotske raznovrstnosti in zdravega gozdnega ekosistema, štela za združljive z notranjim trgovom na podlagi člena 107(3)(c) Pogodbe, če bodo izpolnjeni naslednji pogoji.
- (590) Države članice bi morale dokazati, da ukrepi neposredno prispevajo k vzdrževanju ali obnavljanju ekološke, zaščitne in rekreacijske funkcije gozdov, biotske raznovrstnosti in zdravega gozdnega ekosistema.
- (591) Na podlagi tega oddelka se pomoč ne sme dodeliti za gozdarsko industrijo ali ekonomsko donosno pridobivanje lesa, prevoz lesa ali predelavo lesa ali drugih gozdnih virov v proizvode ali za pridobivanje energije. Pomoč se ne sme dodeliti za posek, katerega glavni namen je ekonomsko donosno pridobivanje lesa, ali za obnovitev, če se posekana drevesa nadomesti z enakovrednimi.

Intenzivnost pomoči

- (592) Pomoč za vse ukrepe, opisane v tem oddelku, se lahko dodeli v višini največ 100 % upravičenih stroškov.

Upravičenci do pomoči

- (593) Pomoč se lahko dodeli podjetjem, dejavnim v gozdarskem sektorju.

2.8.1 Pomoč za posebne ukrepe in intervencije v gozdarstvu, katerih glavni cilj je prispevati k vzdrževanju ali obnovi gozdnega ekosistema in biotske raznovrstnosti ali tradicionalne pokrajine

- (594) Komisija bo pomoč za sajenje, obrezovanje, redčenje in sekanje dreves ter ostale vegetacije v obstoječih gozdovih, odstranitev posekanih dreves in stroške načrtovanja navedenih ukrepov štela za združljivo z notranjim trgovom na podlagi člena 107(3)(c) Pogodbe, če bo v skladu s skupnimi načeli ocenjevanja in skupnimi določbami, ki se uporabljajo za oddelek 2.8 dela II teh smernic, in če bo glavni cilj takšnih ukrepov prispevati k vzdrževanju ali obnovi gozdnega ekosistema in biotske raznovrstnosti ali tradicionalne pokrajine.

2.8.2 Pomoč za vzdrževanje in izboljševanje kakovosti tal ter zagotavljanje uravnotežene in zdrave rasti dreves v gozdarskem sektorju

- (595) Komisija bo pomoč za vzdrževanje in izboljševanje kakovosti tal ter zagotavljanje uravnotežene in zdrave rasti dreves v gozdarskem sektorju štela za združljivo z notranjim trgovom na podlagi člena 107(3)(c) Pogodbe, če bo v skladu s skupnimi načeli ocenjevanja iz teh smernic, skupnimi določbami, ki se uporabljajo za oddelek 2.8 dela II teh smernic, in z naslednjimi pogoji.

- (596) Pomoč se lahko dodeli za vzdrževanje in izboljševanje kakovosti tal v gozdovih ter zagotavljanje uravnotežene in zdrave rasti dreves.
- (597) Ukrepi lahko zajemajo izboljševanje tal z gnojenjem in drugo obdelavo, katere namen je obdržati naravno uravnoteženost tal, zmanjšanje prekomerne gostote vegetacije in zagotavljanje zadostnega zadrževanja vode ter ustreznega odvodnjavanja. Države članice bi morale dokazati, da ukrepi ne zmanjšujejo biotske raznovrstnosti, ne povzročajo izpiranja hranilnih snovi oziroma ne vplivajo negativno na naravne vodne ekosisteme ali vodovarstvena območja.
- (598) Pomoč lahko zajema stroške načrtovanja navedenih ukrepov.

2.8.3 *Obnova in vzdrževanje naravnih poti, elementov in značilnosti krajine ter naravnega habitata za živali v gozdarskem sektorju*

- (599) Komisija bo pomoč za obnovo in vzdrževanje naravnih poti, elementov in značilnosti krajine ter naravnega habitata za živali v gozdarskem sektorju štela za združljivo z notranjim trgovom na podlagi člena 107(3)(c) Pogodbe, če bo v skladu s skupnimi načeli ocenjevanja iz teh smernic, skupnimi določbami, ki se uporabljajo za oddelek 2.8 dela II teh smernic, in z naslednjimi pogoji.
- (600) Pomoč se lahko dodeli za obnovo in vzdrževanje naravnih poti, elementov in značilnosti krajine ter naravnega habitata za živali, vključno s stroški načrtovanja.
- (601) Ukrepi, katerih namen je izvajanje direktive o habitatih in direktive o pticah, so izključeni iz tovrstne pomoči, ker jih je treba izvajati v skladu s pogoji iz oddelka 2.2 dela II teh smernic.

2.8.4 *Pomoč za vzdrževanje cest zaradi preprečevanja gozdnih požarov*

- (602) Komisija bo pomoč za vzdrževanje cest zaradi preprečevanja gozdnih požarov štela za združljivo z notranjim trgovom na podlagi člena 107(3)(c) Pogodbe, če bo v skladu s skupnimi načeli ocenjevanja iz teh smernic, skupnimi določbami, ki se uporabljajo za oddelek 2.8 dela II teh smernic, in z naslednjimi pogoji.
- (603) Pomoč za vzdrževanje cest bi morala biti namenjena preprečevanju gozdnih požarov. Povezava med ciljem pomoči in vzdrževanjem cest bi morala biti prikazana v priglasitvi Komisiji.

2.8.5 *Pomoč za odpravo škode, ki jo v gozdovih povzročijo živali, s katerimi se upravlja skladno z zakonodajo*

- (604) Komisija bo pomoč za odpravo škode, ki jo v gozdovih povzročijo živali, s katerimi se upravlja skladno z zakonodajo, štela za združljivo z notranjim trgovom na podlagi člena 107(3)(c) Pogodbe, če bo v skladu s skupnimi načeli ocenjevanja iz teh smernic, skupnimi določbami, ki se uporabljajo za oddelek 2.8 dela II teh smernic, in z naslednjimi pogoji.
- (605) Za gozdarski sektor živali, s katerimi se upravlja skladno z zakonodajo, vključujejo zaščitene živali, kot so opredeljene v točki (35)(28), in vrste, s katerimi se upravlja skladno z določeno nacionalno zakonodajo, kadar obstaja dokazan interes za ohranjanje populacije navedenih vrst.
- (606) Od upravičencev se v zameno zahteva, da minimalno prispevajo k zmanjšanju tveganja za izkrivljanje konkurence in zagotavljanju spodbud za zmanjšanje tveganja. Navedeni prispevek mora imeti obliko razumnih preventivnih ukrepov (kot so varnostne ograje na mestih, kjer jih je mogoče postaviti), ki so sorazmerni s tveganjem za povzročitev škode s strani živali, s katerimi se upravlja skladno z zakonodajo, na zadevnem gozdnem območju. Če razumni preventivni ukrepi niso mogoči, bi morale države članice v priglasitvi Komisiji dokazati, da sprejetje takšnih preventivnih ukrepov ni mogoče; le tako bo pomoč veljala za združljivo.
- (607) Ugotovljena mora biti neposredna vzročna zveza med nastalo škodo in vedenjem živali.
- (608) Sheme pomoči, povezane z določenim škodnim dogodkom, je treba vzpostaviti v treh letih od nastanka dogodka, ki je povzročil škodo. Pomoč je treba izplačati v štirih letih po navedenem datumu.
- (609) Škodo je treba izračunati na ravni posameznega upravičenca.

Upravičeni stroški

- (610) Upravičeni stroški so stroški za škodo, ki nastane kot neposredna posledica dogodka, ki je povzročil škodo, v skladu z oceno javnega organa, neodvisnega strokovnjaka, ki ga priznava organ, ki dodeli pomoč, ali zavarovalnice.
- (611) Škoda lahko zajema naslednje:
- (a) škodo na živih drevesih. Pomoč se lahko dodeli za nadomestilo za škodo v sestoji in stroške obnove sestoja, ki so ga uničile živali, s katerimi se upravlja skladno z zakonodajo, do tržne vrednosti. Pri izračunu tržne vrednosti povečane izgube se lahko upošteva potencialni prirast uničenega sestoja do običajne starosti poseka;
 - (b) druge stroške, ki nastanejo upravičencu zaradi dogodka, ki je povzročil škodo, kot so stroški ukrepov obdelave, vključno s pripravo tal za ponovno sajenje, in proizvodov, naprav in materiala, potrebnih za izvajanje takšnih dejavnosti;
 - (c) materialno škodo na naslednjih sredstvih: gozdarski opremi, strojih in stavbah. Izračun materialne škode mora temeljiti na stroških popravila ali ekonomski vrednosti, ki jo je prizadeto sredstvo imelo pred dogodkom, ki je povzročil škodo. Ne sme presegati stroškov popravila ali znižanja poštene tržne vrednosti, ki je posledica dogodka, ki je povzročil škodo, tj. razlike med vrednostjo premoženja neposredno pred in neposredno po dogodku, ki je povzročil škodo.
- (612) Od zneska je treba odšteti vse stroške, ki ne nastanejo zaradi dogodka, ki je povzročil škodo, in bi jih upravičenec imel v drugačnih okoliščinah.
- (613) Preventivni ukrepi proti škodi, ki jo v gozdovih povzročijo živali, so lahko upravičeni do pomoči na podlagi oddelka 2.1.4 dela II teh smernic kot zaščita habitatov in ukrepi, povezani z biotsko raznovrstnostjo.
- (614) Pomoč za odpravo škode, ki jo v gozdovih povzročijo živali, s katerimi se upravlja skladno z nacionalno zakonodajo, se lahko dodeli, če so izpolnjeni pogoji iz oddelka 2.1.3.

Intenzivnost pomoči

- (615) Dovoljeno je nadomestilo do 100 % upravičenih stroškov.
- (616) Pomoč in druga prejeta plačila za nadomestilo škode, vključno s plačili na podlagi nacionalnih ukrepov ali ukrepov Unije ali zavarovalnih polic, so omejeni na 100 % upravičenih stroškov.

2.8.6 *Pomoč za pripravo načrtov za gospodarjenje z gozdovi*

- (617) Komisija bo pomoč za pripravo načrtov za gospodarjenje z gozdovi štela za združljivo z notranjim trgovom na podlagi člena 107(3)(c) Pogodbe, če bo v skladu s skupnimi načeli ocenjevanja iz teh smernic, skupnimi določbami, ki se uporabljajo za oddelek 2.8 dela II teh smernic, in z naslednjimi pogoji.
- (618) Ker so na področju politike razvoja podeželja od obdobja 2014–2020 načrti gozdov ali enakovredni dokumenti v okviru več ukrepov predpogoj za upravičenost do pomoči z namenom povečanja doseganja ciljev razvoja podeželja, Komisija ohranja dosedanje politiko, v skladu s katero se lahko pomoč dodeli za pripravo načrtov za gospodarjenje z gozdovi.
- (619) Pomoč mora izpolnjevati pogoje za pomoč za storitve svetovanja v gozdarskem sektorju, kakor so določeni v točkah (288), (289), (299) in (303) do (306) dela II.

2.9 **Pomoč za gozdarski sektor v skladu z ukrepi za pomoč v kmetijstvu**

- (620) Komisija je v preteklosti uvedla politiko, da so za posebne ukrepe pomoči, ki manj izkrivljajo konkurenco, pravila za kmetijski in gozdarski sektor skupna.

- (621) Glede na tendenco po uskladitvi kmetijskih in gozdarskih politik, za katere velja, da pomoč manj izkrivlja konkurenco, bo Komisija pomoč za raziskave in razvoj v gozdarskem sektorju in pomoč za komasacijo gozdnih zemljišč štela za združljivo z notranjim trgovom, če bodo izpolnjeni posebni pogoji iz teh oddelkov.
- (622) Intenzivnost pomoči mora biti omejena na 100 % upravičenih stroškov.
- 2.9.1 *Pomoč za raziskave in razvoj v gozdarskem sektorju*
- (623) Komisija bo pomoč za raziskave in razvoj v gozdarskem sektorju štela za združljivo z notranjim trgovom na podlagi člena 107(3) Pogodbe, če bo v skladu s skupnimi načeli ocenjevanja iz teh smernic, s pogoji iz oddelka 2.9 in naslednjimi pogoji.
- (624) Projekt, ki prejema pomoč, bi morali biti v interesu vseh podjetij, dejavnih v posameznih zadevnih gozdarskih sektorjih ali podsektorjih.
- (625) Pred datumom začetka projekta, ki prejema pomoč, je treba na spletu objaviti naslednje informacije:
- (a) da se bo projekt, ki prejema pomoč, izvedel;
 - (b) cilji projekta, ki prejema pomoč;
 - (c) približen datum objave pričakovanih rezultatov projekta, ki prejema pomoč;
 - (d) spletno mesto, na katerem bodo objavljeni pričakovani rezultati projekta, ki prejema pomoč;
 - (e) navedba, da bodo rezultati projekta, ki prejema pomoč, brezplačno na voljo vsem podjetjem, dejavnim v zadevnem gozdarskem sektorju ali podsektorju.
- (626) Rezultati projekta, ki prejema pomoč, morajo biti na voljo na internetu od datuma zaključka projekta, ki prejema pomoč, ali od datuma, na katerega se članom katere koli organizacije posreduje katera koli informacija o navedenih rezultatih; upošteva se zgodnejši datum. Rezultati morajo na spletu ostati na voljo vsaj pet let po koncu projekta, ki prejema pomoč.
- (627) Pomoč bi bilo treba dodeliti neposredno raziskovalni organizaciji ali organizaciji za širjenje znanja ter ne bi smela vključevati zagotavljanja pomoči na podlagi cene gozdarskih proizvodov podjetjem, dejavnim v gozdarskem sektorju.

Upravičeni stroški

- (628) Pomoč mora biti omejena na naslednje upravičene stroške:
- (a) stroške osebja v zvezi z raziskovalci, tehniki in drugim podpornim osebjem v obsegu njihove zaposlitve v raziskovalnem projektu;
 - (b) stroške instrumentov in opreme v obsegu in za obdobje uporabe v projektu. Kadar se ti instrumenti in oprema ne uporabljajo samo za projekt skozi njihovo celotno življenjsko dobo, se štejejo za upravičene samo stroški amortizacije, izračunani na podlagi splošno sprejetih računovodskih načel, ki ustrezajo trajanju projekta;
 - (c) stroške stavb in zemljišča v obsegu in za obdobje, kot se uporabljajo za projekt. Pri stavbah veljajo za upravičene samo stroški amortizacije, ki ustrezajo obdobju trajanja projekta, kot so izračunani na podlagi splošno sprejetih računovodskih načel. Pri zemljiščih se štejejo za upravičene stroški komercialnega prenosa ali dejanski stroški kapitala;
 - (d) stroške pogodbenih raziskav, znanja in patentov, ki so bili kupljeni ali je bilo zanje pridobljeno licenčno dovoljenje od zunanjih virov po običajnih tržnih pogojih, ter stroške svetovalnih in drugih ustreznih storitev, uporabljenih izključno za projekt;
 - (e) dodatne režijske stroške in druge operativne stroške, vključno s stroški materiala, zalog in podobnih izdelkov, ki so nastali neposredno kot posledica projekta.

2.9.2 Pomoč za komasacijo gozdnih zemljišč

(629) Komisija bo pomoč za komasacijo gozdnih zemljišč štela za združljivo z notranjim trgovom na podlagi člena 107(3)(c) Pogodbe, če bo v skladu s skupnimi načeli ocenjevanja iz teh smernic, s pogoji iz oddelka 2.9 in naslednjimi pogoji.

Upravičeni stroški

(630) Upravičeni stroški morajo biti omejeni na dejansko nastale pravne, upravne in geodetske stroške komasacije.

Poglavje 3 Pomoč na podeželskih območjih, ki je sofinancirana v okviru EKSRRP ali dodeljena kot dodatno nacionalno financiranje k takim sofinanciranim ukrepom

Skupne določbe, ki se uporabljajo za poglavje 3 dela II teh smernic

(631) Pomoč iz poglavja 3 dela II teh smernic bi morala izpolnjevati naslednji skupni pogoj: pomoč je treba dodeliti v okviru programa razvoja podeželja na podlagi Uredbe (EU) št. 1305/2013 in v skladu z njo bodisi kot pomoč, sofinancirano iz EKSRRP, bodisi kot dodatno nacionalno financiranje te pomoči.

(632) Določbe poglavja 3 ne vplivajo na možnost odobritve državne pomoči za podeželska območja v skladu s pravili Unije, ki se uporabljajo za vse sektorje ali za trgovino in industrijo.

(633) V zvezi z naložbami iz oddelkov 3.1, 3.2, 3.6 in 3.10 poglavja 3 dela II teh smernic mora biti pomoč v skladu z naslednjimi splošnimi določbami iz točk od (634) do (639).

(634) Naložbe v varčevanje z energijo in obnovljive vire energije so izvzete iz področja uporabe oddelka 3 dela II teh smernic. Takšna pomoč mora biti v skladu s smernicami o državni pomoči za varstvo okolja in energijo 2014–2020, razen če je izvzeta iz obveznosti priglasitve.

Upravičeni stroški za naložbe, ki spadajo v področje uporabe poglavja 3 dela II teh smernic

(635) Upravičeni stroški za ukrepe pomoči za naložbe, ki spadajo v področje uporabe oddelka 3 dela II teh smernic, morajo biti omejeni na naslednje stroške:

(a) gradnjo, nakup, vključno z zakupom, ali izboljšanje nepremičnin, pri čemer je kupljeno zemljišče upravičeno le do 10 % skupnih upravičenih stroškov zadevne dejavnosti; v izjemnih in ustrezno utemeljenih primerih se lahko za dejavnosti v zvezi z varstvom okolja dovoli višji odstotek;

(b) nakup ali zakup mehanizacije in opreme do tržne vrednosti blaga;

(c) splošne stroške na področju izdatkov iz točke (635)(a) in (b), kot so plačila za storitve arhitektov, inženirjev in svetovalcev, plačila za storitve svetovanja v zvezi z okoljsko in ekonomsko trajnostjo, vključno s stroški za študije izvedljivosti; študije izvedljivosti ostanejo upravičen odhodek tudi takrat, ko glede na njihove rezultate niso nastali nobeni odhodki v okviru točk (635)(a) in (b);

(d) naložbe v naslednja neopredmetena sredstva: nakup ali razvoj računalniške programske opreme ter nakupi patentov, licenc, avtorskih pravic in blagovnih znamk.

(636) Stroški, razen tistih iz točke (635), povezani z zakupnimi pogodbami, kot so marža zakupodajalca, stroški refinanciranja obresti, režijski stroški in stroški zavarovanja, ne bodo veljali za upravičene.

(637) Obratna sredstva na podlagi poglavja 3 dela II niso upravičen strošek.

Intenzivnost pomoči za naložbene ukrepe v skladu s poglavjem 3 dela II teh smernic

(638) Intenzivnost pomoči ne sme presegati:

- (a) v manj razvitih regijah:
- (i) 50 % zneska upravičenih stroškov naložb v regijah, v katerih je BDP na prebivalca manjši od 45 % povprečja EU-27;
 - (ii) 35 % zneska upravičenih stroškov naložb v regijah, v katerih je BDP na prebivalca med 45 % in 60 % povprečja EU-27;
 - (iii) 25 % zneska upravičenih stroškov za naložbe v regijah, v katerih je BDP na prebivalca večji od 60 % povprečja EU-27;
- (b) v najbolj oddaljenih regijah: največje intenzivnosti pomoči iz točke (a) se lahko povečajo bodisi za največ 20 odstotnih točk za najbolj oddaljene regije, katerih BDP na prebivalca je nižji od ali enak 75 % povprečja EU-27, bodisi za največ 10 odstotnih točk za druge najbolj oddaljene regije;
- (c) na območjih „c“:
- (i) 15 % zneska upravičenih stroškov za naložbe na redko poseljenih območjih in območjih NUTS 3 ali delih območij NUTS 3, ki imajo kopensko mejo z državo, ki ni v EGP ali Evropskem združenju za prosto trgovino (EFTA);
 - (ii) 10 % zneska upravičenih stroškov naložb na območjih „c“, ki niso predhodno opredeljena;
 - (iii) na nekdanjih območjih „a“ se lahko intenzivnost pomoči v obdobju od 1. julija 2014 do 31. decembra 2017 poveča za do 5 odstotnih točk;
 - (iv) če območje „c“ meji na območje „a“, se največja dovoljena intenzivnost pomoči na območjih NUTS 3 ali delih območij NUTS 3 znotraj navedenih območij „c“, ki mejijo na območje „a“, lahko poveča, kolikor je treba, da razlika v intenzivnosti pomoči med območjema ne preseže 15 odstotnih točk;
- (d) z izjemo pomoči, dodeljene za velike naložbene projekte, se največje intenzivnosti pomoči, določene v točkah od (a) do (c) zgoraj, lahko za srednje velika podjetja povečajo za največ 10 odstotnih točk, za mikro in mala podjetja pa za največ 20 odstotnih točk;
- (e) na vseh ostalih območjih: 10 % zneska upravičenih stroškov za srednja podjetja in 20 % zneska upravičenih stroškov za mikro in mala podjetja;
- (f) največjo intenzivnost pomoči za velike naložbene projekte je treba zmanjšati do prilagojenega zneska pomoči, kot je opredeljen v točki (35) teh smernic.

(639) Za individualno pomoč za naložbe, dodeljeno v okviru priglašene sheme, še naprej velja obveznost priglasitve v skladu s členom 108(3) Pogodbe, če pomoč iz vseh virov presega prag za priglasitev, kot je določeno v točki (37)(c).

3.1 Pomoč za naložbe, ki zadevajo predelavo kmetijskih proizvodov v nekmetijske proizvode, proizvodnjo bombaža ali naložbe za vzpostavitev in razvoj nekmetijskih dejavnosti

(640) Komisija bo pomoč za naložbe, ki zadevajo predelavo kmetijskih proizvodov v nekmetijske proizvode, proizvodnjo bombaža ali naložbe za vzpostavitev in razvoj nekmetijskih dejavnosti štela za združljivo z notranjim trgovom v smislu člena 107(3)(c) Pogodbe, če bo v skladu s skupnimi načeli ocenjevanja iz teh smernic, skupnimi določbami, ki se uporabljajo za poglavje 3 dela II teh smernic, in z naslednjimi pogoji.

(641) Pomoč v okviru tega ukrepa pokriva naložbe v opredmetena in neopredmetena sredstva.

(642) Ta oddelek se uporablja za pomoč za:

- (a) predelavo kmetijskih proizvodov, če je rezultat proizvodnega procesa nekmetijski proizvod;
- (b) proizvodnjo bombaža, vključno z dejavnostjo odzrnjevanja;
- (c) naložbe v nekmetijske dejavnosti, ki se jih dodeli kmetom ali članom kmečkega gospodinjstva, ki svoje dejavnosti razvejajo v nekmetijske, in mikro ter malim podjetjem in fizičnim osebam na podeželskih območjih.

3.2 Pomoč za osnovne storitve in obnovo vasi na podeželskih območjih

(643) Komisija bo pomoč za osnovne storitve⁽⁸⁸⁾ in obnovo vasi na podeželskih območjih štela za združljivo z notranjim trgov v smislu člena 107(3)(c) in 107(3)(d) Pogodbe, če bo v skladu s skupnimi načeli ocenjevanja iz teh smernic, skupnimi določbami, ki se uporabljajo za poglavje 3 dela II teh smernic, in z naslednjimi pogoji.

(644) Pomoč v okviru tega ukrepa zajema:

- (a) pripravo in posodabljanje načrtov za razvoj občin in vasi na podeželskih območjih in njihovih osnovnih storitev ter načrtov za varstvo in upravljanje območij Natura 2000 in drugih območij visoke naravne vrednosti;
- (b) naložbe za vzpostavitev, izboljšanje ali razširitev vseh vrst male infrastrukture, kot je opredeljena v točki (35)48, razen naložb v obnovljive vire energije ter v varčevanje z energijo in širokopasovno infrastrukturo;
- (c) naložbe za vzpostavitev, izboljšanje ali razširitev lokalnih osnovnih storitev za podeželsko prebivalstvo, vključno z dejavnostmi za prosti čas in kulturnimi dejavnostmi, in z njimi povezano infrastrukturo;
- (d) naložbe v rekreacijsko infrastrukturo za javno uporabo, turistične informacije in malo turistično infrastrukturo;
- (e) študije in naložbe, povezane z ohranjanjem, obnovo in izboljšanjem kulturne in naravne dediščine vasi, podeželskih krajin in območij z veliko naravno vrednostjo, vključno s povezanimi družbeno-gospodarskimi vidiki, ter dejavnosti okoljskega ozaveščanja;
- (f) naložbe, namenjene selitvi dejavnosti in spremembi namembnosti stavb ali drugih objektov in naprav, ki so v podeželskih naseljih ali blizu njih, da se izboljša kakovost življenja ali poveča okoljska učinkovitost naselja.

(645) Naložbe iz tega ukrepa so upravičene do pomoči, če se zadevne dejavnosti izvajajo v skladu z načrti za razvoj občin in vasi na podeželskih območjih in njihovih osnovnih storitev, če takšni načrti obstajajo, pri čemer morajo biti skladne z vsemi ustreznimi lokalnimi razvojnimi strategijami.

(646) Pomoč iz točke (644)(e) bi se morala dodeliti za dediščino, ki so jo pristojni javni organi države članice uradno potrdili za kulturno ali naravno dediščino.

⁽⁸⁸⁾ Členi 107, 108 in 109 Pogodbe se uporabljajo za osnovne storitve na podeželskih območjih, če predstavljajo državno pomoč v smislu člena 107(1) Pogodbe, ob hkratnem upoštevanju tolmačenja državne pomoči, podanega v prihodnjem obvestilu Komisije o pojmu pomoči.

Upravičeni stroški

(647) Upravičeni so naslednji stroški:

- (a) stroški za pripravo in posodabljanje načrtov za razvoj in upravljanje podeželskih območij in njihovih osnovnih storitev ter območij visoke naravne vrednosti;
- (b) stroški naložb za opredmetena in neopredmetena sredstva;
- (c) stroški za pripravo študij, povezanih s kulturno in naravno dediščino, podeželskimi krajinami in območji visoke naravne vrednosti; stroški, povezani z dejavnostmi okoljskega ozaveščanja;
- (d) do pomoči, navedene v točki (644)(e), so lahko upravičeni tudi stroški investicijskih del.

Intenzivnost pomoči

(648) Intenzivnost pomoči za dejavnosti iz točke (644)(a) in (b) ne sme presegati 100 % upravičenih stroškov.

(649) Intenzivnost pomoči za dejavnosti iz točke (644)(c), (d) in (e) ne sme presegati 100 % upravičenih stroškov. Neto prihodke je treba predhodno ali z mehanizmom za vračanje sredstev odšteti od upravičenih stroškov.

(650) Intenzivnost pomoči za dejavnosti iz točke (644)(f) ne sme presegati naslednjih zneskov:

- (a) če selitev dejavnosti ali sprememba namembnosti stavb ali drugih objektov in naprav zajema demontažo, odstranitev in ponovno izgradnjo obstoječih objektov in naprav, 100 % dejanskih nastalih stroškov navedenih dejavnosti;
- (b) v zvezi z odhodki, povezanimi z modernizacijo objektov ali povečanjem proizvodne zmogljivosti, bi se morala uporabiti intenzivnosti pomoči za naložbe iz točke (638), če selitev dejavnosti ali sprememba namembnosti stavb ali drugih objektov in naprav poleg demontaže, odstranitve in ponovne izgradnje obstoječih objektov v skladu s točko (650)(a) povzročita modernizacijo teh objektov ali povečanje proizvodnih zmogljivosti.

(651) Za namene točke (650)(b) se za samo zamenjavo obstoječe stavbe ali objektov in naprav z novo, posodobljeno stavbo ali objekti in napravami brez bistvene spremembe proizvodnje ali uporabljene tehnologije ne bo štelo, da je povezana z modernizacijo.

3.3 Pomoč za zagon podjetja za nekmetijske dejavnosti na podeželju

(652) Komisija bo pomoč za zagon podjetja za nekmetijske dejavnosti na podeželju štela za združljivo z notranjim trgovom v smislu člena 107(3)(c) Pogodbe, če bo v skladu s skupnimi načeli ocenjevanja iz teh smernic, skupnimi določbami, ki se uporabljajo za poglavje 3 dela II teh smernic, in z naslednjimi pogoji.

(653) Pomoč se lahko dodeli kmetom ali članom kmetijskega gospodinjstva za diverzifikacijo v nekmetijske dejavnosti ter mikro in malim podjetjem ter fizičnim osebam na podeželju. Pomoč za vzpostavitev služb za pomoč pri upravljanju kmetij, služb za zagotavljanje nadomeščanja na kmetijah ter služb za kmetijsko in gozdarsko svetovanje, vključno s sistemom kmetijskega svetovanja iz členov 12 do 14 Uredbe (EU) št. 1306/2013, se lahko dodeli tudi srednjim in velikim podjetjem na podeželskih območjih.

(654) Pomoč mora biti pogojena s predložitvijo poslovnega načrta. Izvajanje poslovnega načrta se mora začeti v devetih mesecih od datuma sklepa o odobritvi pomoči.

(655) V poslovnem načrtu je treba opisati vsaj naslednje:

- (a) začetno ekonomsko stanje upravičenca, ki se prijavlja za pomoč;
- (b) mejnike in cilje za razvoj novih dejavnosti upravičenca;
- (c) podrobnosti o ukrepih, potrebnih za razvoj dejavnosti upravičenca, na primer podrobnosti o naložbah, usposabljanju, svetovanju ali drugih dejavnostih.

- (656) Pomoč je treba izplačati v najmanj dveh obrokih v največ petletnem obdobju. Obroki se lahko postopno znižujejo. Izplačilo zadnjega obroka mora biti pogojeno s pravilno izvedbo poslovnega načrta.
- (657) Države članice morajo pri določitvi zneska pomoči upoštevati tudi družbeno-gospodarske razmere programskega območja.

Znesek pomoči

- (658) Znesek pomoči mora biti omejen na 70 000 EUR na podjetje. Države članice morajo določiti znesek pomoči, pri čemer upoštevajo tudi družbeno-gospodarske razmere zadevnega območja.

3.4 Pomoč za kmetijsko-okoljske in kmetijsko-podnebne obveznosti za druge upravljavce zemljišč in podjetja na podeželskih območjih, ki niso dejavna v kmetijskem sektorju

- (659) Komisija bo pomoč za kmetijsko-okoljske in kmetijsko-podnebne obveznosti za druge upravljavce zemljišč in podjetja na podeželskih območjih, ki niso dejavna v kmetijskem sektorju, štela za združljivo z notranjim trgovom na podlagi člena 107(3)(c) Pogodbe, če bo v skladu s skupnimi načeli ocenjevanja iz teh smernic, skupnimi določbami, ki se uporabljajo za poglavje 3 dela II teh smernic, in z naslednjimi pogoji.
- (660) Pomoč je treba dodeliti v skladu z veljavnimi relevantnimi pogoji iz točke 1.1.5.1 dela II teh smernic ter z naslednjimi dodatnimi določbami v zvezi z drugimi upravljavci zemljišč.
- (661) Pomoč za kmetijsko-okoljske in kmetijsko-podnebne obveznosti se lahko odobri skupinam, sestavljenim iz podjetij, dejavnih v kmetijskem sektorju, in drugih upravljavcev zemljišč, ki se prostovoljno obvežejo, da bodo izvajali dejavnosti, ki zajemajo eno ali več kmetijsko-okoljskih ali kmetijsko-podnebnih obveznosti na kmetijskih zemljiščih, ki jih določijo države članice in med drugim vključujejo kmetijske površine, kot so opredeljene v točki (35)(50) teh smernic.
- (662) Pomoč za kmetijsko-okoljske in kmetijsko-podnebne obveznosti se lahko odobri drugim upravljavcem zemljišč ali skupinam drugih upravljavcev zemljišč, če je to ustrezno utemeljeno zaradi doseganja okoljskih ciljev.
- (663) Pomoč podjetjem na podeželskih območjih, ki niso dejavna v kmetijskem sektorju, se lahko zagotovi za ohranjanje in trajnostno uporabo ter razvoj genskih virov v kmetijstvu za dejavnosti, ki niso vključene v določbe iz točk od (208) do (219) oddelka 1.1.5.1 dela II teh smernic.

3.5 Pomoč za omejitve, povezane z območji Natura 2000, za druge upravljavce zemljišč

- (664) Komisija bo pomoč za omejitve, povezane z območji Natura 2000, za druge upravljavce zemljišč štela za združljivo z notranjim trgovom na podlagi člena 107(3)(c) Pogodbe, če bo v skladu s skupnimi načeli ocenjevanja iz teh smernic, skupnimi določbami, ki se uporabljajo za poglavje 3 dela II teh smernic, in z naslednjimi pogoji.
- (665) Pomoč se drugim upravljavcem zemljišč lahko dodeli samo v ustrezno utemeljenih primerih.

Upravičeni stroški

- (666) Pomoč se lahko drugim upravljavcem zemljišč dodeli za kritje dodatnih stroškov in izpada dohodka, ki so posledica omejitev na zadevnih območjih zaradi izvajanja direktive o habitatih in direktive o pticah.
- (667) Do pomoči so upravičeni le ukrepi, izvedeni na naslednjih območjih:

- (a) kmetijskih območjih Natura 2000, določenih na podlagi direktive o habitatih in direktive o pticah;
- (b) drugih razmejenih naravovarstvenih območjih z okoljskimi omejitvami, ki se nanašajo na kmetovanje, ki prispevajo k izvajanju člena 10 direktive o habitatih.

Znesek pomoči

(668) Pomoč mora biti omejena na naslednje zneske: največ 500 EUR na hektar na leto v začetnem obdobju, ki ne presega pet let; nato največ 200 EUR na hektar na leto. Najvišja zneska 500 EUR in 200 EUR se lahko v izjemnih primerih povišata ob upoštevanju posebnih okoliščin, ki jih je treba utemeljiti.

3.6 Pomoč za dejavnosti prenosa znanja in informiranja na podeželskih območjih

(669) Komisija bo pomoč za dejavnosti prenosa znanja in informiranja na podeželskih območjih štela za združljivo z notranjim trgov na podlagi člena 107(3)(c) Pogodbe, če bo v skladu s skupnimi načeli ocenjevanja iz teh smernic, skupnimi določbami, ki se uporabljajo za poglavje 3 dela II teh smernic, in z naslednjimi pogoji.

(670) Pomoč v okviru tega ukrepa zajema dejavnosti poklicnega usposabljanja in pridobivanja strokovnih znanj (vključno z usposabljanji, delavnicami in inštruiranjem) ter predstavitvene dejavnosti in dejavnosti informiranja. Pomoč se lahko dodeli tudi za usposabljanje svetovalcev, povezano s storitvami svetovanja iz oddelkov 1.1.10.2, 2.5 in 3.7 dela II teh smernic.

(671) Pomoč se lahko dodeli osebam, dejavnim v živilskem sektorju, drugim upravljavcem zemljišč, ki niso podjetja, dejavna v kmetijskem sektorju, in MSP na podeželskih območjih. Pomoč za usposabljanje svetovalcev se lahko dodeli tudi velikim podjetjem na podeželskih območjih.

(672) Pomoč se lahko dodeli za naslednje upravičene stroške:

(a) stroške organizacije in izvajanja dejavnosti prenosa znanja ali informiranja;

(b) v primeru predstavitvenih projektov se lahko s pomočjo krijejo tudi ustrezni naložbeni stroški;

(c) stroške potovanja, nastanitve in dnevnic udeležencev.

(673) Pomoč iz točke (672)(a) in (b) ne sme vključevati neposrednih plačil upravičencem. Pomoč je treba izplačati ponudniku usposabljanja ali drugih dejavnosti prenosa znanja in informiranja.

(674) Pomoč mora biti dostopna vsem upravičencem, dejavnim na zadevnem podeželskem območju, in sicer na podlagi objektivno opredeljenih pogojev.

(675) Organi, ki izvajajo dejavnosti prenosa znanja in informiranja, morajo biti ustrezno usposobljeni v obliki osebja, ki je kvalificirano in se redno usposablja za opravljanje te naloge.

Intenzivnost pomoči

(676) Intenzivnost pomoči mora biti omejena na 50 % upravičenih stroškov v primeru velikih podjetij, 60 % v primeru srednje velikih podjetij ter 70 % v primeru mikro in malih podjetij. Pomoč za usposabljanje svetovalcev mora biti omejena na 200 000 EUR na tri leta.

3.7 Pomoč za storitve svetovanja na podeželskih območjih

(677) Komisija bo pomoč za storitve svetovanja na podeželskih območjih štela za združljivo z notranjim trgov na podlagi člena 107(3)(c) Pogodbe, če bo v skladu s skupnimi načeli ocenjevanja iz teh smernic, skupnimi določbami, ki se uporabljajo za poglavje 3 dela II teh smernic, in z naslednjimi pogoji.

(678) Pomoč bi bilo treba dodeliti za pomoč drugim upravljavcem zemljišč in MSP na podeželskih območjih pri uporabi storitev svetovanja za izboljšanje gospodarske in okoljske učinkovitosti ter zmanjšanje negativnega vpliva njihovih podjetij in/ali naložb na podnebje in povečanje odpornosti njihovih podjetij in/ali naložb na podnebne spremembe.

(679) Svetovanje MSP na podeželskih območjih lahko zajema vprašanja, povezana z gospodarsko in okoljsko učinkovitostjo upravičenca.

- (680) Svetovanje drugim upravljavcem zemljišč na podeželskih območjih bi moralo zajemati vsaj enega od elementov, določenih v točki (301) oddelka 1.1.10.2 dela II teh smernic. Zajema lahko tudi druga vprašanja iz točke (302).
- (681) Pomoč ne sme vključevati neposrednih plačil upravičencem. Upravičenec do pomoči mora biti ponudnik storitev svetovanja.
- (682) Ponudnik storitev svetovanja mora pri svetovanju upoštevati obveznosti glede nerazkritja iz člena 13(2) Uredbe (EU) št. 1306/2013.
- (683) Kadar je to utemeljeno in ustrezno, se lahko storitve svetovanja delno opravljajo v skupini ob upoštevanju položaja posameznih uporabnikov storitev svetovanja.

Intenzivnost pomoči

- (684) Pomoč je treba omejiti na 1 500 EUR na svetovanje.

3.8 Pomoč za novo sodelovanje aktivnih kmetov v shemah kakovosti za bombaž in živila

- (685) Komisija bo pomoč za novo sodelovanje aktivnih kmetov v shemah kakovosti za bombaž in živila štela za združljivo z notranjim trgov na podlagi člena 107(3)(c) Pogodbe, če bo v skladu s skupnimi načeli ocenjevanja iz teh smernic, skupnimi določbami, ki se uporabljajo za poglavje 3 dela II teh smernic, in z naslednjimi pogoji.
- (686) Pomoč se nanaša na prvo sodelovanje aktivnih kmetov v eni od naslednjih kategorij shem kakovosti:
- (a) shemah kakovosti za bombaž ali živila, vzpostavljenih z zakonodajo Unije;
 - (b) shemah kakovosti za bombaž ali živila, za katere države članice priznavajo, da so v skladu z naslednjimi merili:
 - (i) posebnost končnega proizvoda, proizvedenega v skladu s takšnimi shemami kakovosti, mora izhajati iz jasnih obveznosti glede zagotovitve:
 - posebnih značilnosti proizvoda ali
 - posebnih načinov kmetovanja ali proizvodnje ali
 - kakovosti končnega proizvoda, ki znatno presega standarde za trženje proizvodov glede varovanja zdravja ljudi, živali ali rastlin, dobrobiti živali ali varstva okolja;
 - (ii) shema mora biti dostopna vsem proizvajalcem;
 - (iii) shema kakovosti mora vključevati zavezujoče specifikacije končnih proizvodov, katerih upoštevanje morajo preveriti javni organi ali neodvisni inšpekcijski organ;
 - (iv) shema kakovosti mora biti pregledna in zagotavljati popolno sledljivost kmetijskih proizvodov;
 - (c) prostovoljnih shemah certificiranja za kmetijske proizvode, za katere države članice priznavajo, da upoštevajo smernice Unije za najboljše prakse za delovanje prostovoljnih shem certificiranja za kmetijske proizvode.

Upravičeni stroški

- (687) Pomoč je treba dodeliti v obliki letnega spodbujevalnega plačila, ki se določi glede na raven stalnih stroškov, ki nastanejo zaradi sodelovanja v shemah kakovosti.
- (688) Pomoč se lahko dodeli za največ pet let.

Znesek pomoči

- (689) Pomoč mora biti omejena na 3 000 EUR letno na upravičenca.

3.9 Pomoč za dejavnosti informiranja in promocijske dejavnosti v zvezi z bombažem in živili, ki jih zajemajo sheme kakovosti

- (690) Komisija bo pomoč za dejavnosti informiranja in promocijske dejavnosti v zvezi z bombažem in živili, ki jih zajemajo sheme kakovosti, štela za združljivo z notranjim trgovom na podlagi člena 107(3)(c) Pogodbe, če bo v skladu s skupnimi načeli ocenjevanja iz teh smernic, skupnimi določbami, ki se uporabljajo za poglavje 3 dela II teh smernic, in z naslednjimi pogoji.

Upravičeni stroški

- (691) Pomoč se lahko dodeli za dejavnosti informiranja in promocijske dejavnosti v zvezi z bombažem in živili, vključenimi v sheme kakovosti, za katere se dodeli pomoč iz oddelka 3.8 dela II teh smernic.
- (692) Pomoč se lahko dodeli skupinam proizvajalcev, ki izvajajo dejavnosti informiranja in promocijske dejavnosti.
- (693) Pomoč mora pokrivati stroške za ukrepe, ki imajo naslednje značilnosti:
- (a) oblikovani so za spodbujanje potrošnikov k nakupu živil ali bombaža, vključenega v shemo kakovosti;
 - (b) usmerjajo pozornost na posebne lastnosti ali prednosti živila ali bombaža, predvsem na kakovost, posebne metode proizvodnje, visoke standarde glede dobrobiti živali in spoštovanje okolja, povezane z zadevno shemo kakovosti.
- (694) Ukrepi iz točke (693) potrošnikov ne smejo spodbujati k nakupu živila ali bombaža zaradi določenega porekla, razen če je vključen v sheme kakovosti, uvedene na podlagi naslova II uredbe (EU) št. 1151/2012.
- (695) Poreklo živila ali bombaža se lahko kljub temu navede, če je navedba porekla podrejena glavnemu sporočilu.
- (696) Dejavnosti informiranja in promocijske dejavnosti, vezane na določena podjetja ali blagovne znamke, niso upravičene do pomoči.
- (697) Upravičene so le dejavnosti informiranja in promocijske dejavnosti, ki se izvajajo na notranjem trgu.

Intenzivnost pomoči

- (698) Intenzivnost pomoči lahko znaša največ 70 % upravičenih stroškov.

3.10 Pomoč za sodelovanje na podeželskih območjih

- (699) Komisija bo pomoč za sodelovanje na podeželskih območjih štela za združljivo z notranjim trgovom na podlagi člena 107(3)(c) Pogodbe, če bo v skladu s skupnimi načeli ocenjevanja iz teh smernic, skupnimi določbami, ki se uporabljajo za poglavje 3 dela II teh smernic, in z naslednjimi pogoji.

- (700) Pomoč bi bilo treba dodeliti za spodbujanje oblik sodelovanja med podjetji, dejavnimi v kmetijskem sektorju, podjetji, ki so dejavna v živilski verigi, in drugimi udeleženci, ki prispevajo k doseganju ciljev in prednostnih nalog politike razvoja podeželja, vključno s skupinami proizvajalcev, zadrugami in medpanožnimi organizacijami, kadar sodelovanje koristi podeželskim območjem.
- (701) Sodelovanje mora zajemati vsaj dva subjekta in lahko zadeva zlasti:
- (a) pristope sodelovanja;
 - (b) vzpostavitev grozdov in mrež;
 - (c) ustanovitev in delovanje operativnih skupin evropskega partnerstva za inovacije na področju kmetijske produktivnosti in trajnosti iz člena 56 Uredbe (EU) št. 1305/2013.
- (702) Pomoč se lahko dodeli za sodelovanje, povezano z naslednjimi dejavnostmi:
- (a) pilotnimi projekti;
 - (b) razvojem novih proizvodov, praks, procesov in tehnologij v živilskem sektorju;
 - (c) sodelovanjem med malimi izvajalci pri organiziranju skupnih delovnih procesov, skupni uporabi objektov in naprav ter virov, pa tudi pri razvoju in/ali trženju turističnih storitev v povezavi s podeželskim turizmom;
 - (d) horizontalnim in vertikalnim sodelovanjem med udeleženci v dobavni verigi za vzpostavitev in razvoj kratkih dobavnih verig in lokalnih trgov;
 - (e) promocijskimi dejavnostmi na lokalni ravni, povezanimi z razvojem kratkih dobavnih verig in lokalnih trgov;
 - (f) skupnimi ukrepi za blažitev podnebnih sprememb ali prilagajanje nanje;
 - (g) skupnimi pristopi k okoljskim projektom in trenutnim okoljskim praksam, vključno z učinkovitim upravljanjem voda, uporabo obnovljivih virov energije in ohranjanjem kmetijske krajine;
 - (h) horizontalnim in vertikalnim sodelovanjem med udeleženci v dobavni verigi pri trajnostnem zagotavljanju biomase za uporabo v postopkih pridelave hrane in proizvodnje energije ter v industrijskih procesih;
 - (i) izvajanjem lokalnih razvojnih strategij, razen tistih, ki so opredeljene v členu 2(19) Uredbe (EU) št. 1303/2013 in zadevajo eno ali več prednostnih nalog Unije za razvoj podeželja, zlasti v okviru skupin javnih in zasebnih partnerjev, razen tistih, ki so opredeljeni v točki (b) člena 32(2) Uredbe (EU) št. 1303/2013;
 - (j) diverzifikacijo kmetijskih dejavnosti v dejavnosti v zvezi z zdravstvenim varstvom, socialnim vključevanjem, kmetijstvom, ki ga podpira skupnost, ter izobraževanjem o okolju in hrani.
- (703) Pomoč za vzpostavljanje grozdov in mrež se lahko dodeli samo novonastalim grozdom in mrežam ter tistim, ki vzpostavijo dejavnost, ki je še niso izvajali.
- (704) Pomoč za pilotne projekte iz točke (702)(a) in za razvoj novih proizvodov, praks, postopkov in tehnologij v živilskem sektorju iz točke (702)(b) se lahko dodeli tudi posameznim udeležencem, če ta možnost obstaja v programu razvoja podeželja. Rezultate pilotnih projektov iz točke (702)(a) in dejavnosti iz točke (702)(b), ki jih izvajajo posamezni subjekti, je treba razširjati.

- (705) Pomoč za vzpostavitev in razvoj kratkih dobavnih verig iz točke (702)(d) in (e) mora pokrivati samo dobavne verige, pri katerih je med kmetom in potrošnikom največ en posrednik.
- (706) Pomoč iz tega oddelka mora biti skladna z ustreznimi določbami konkurenčnega prava, zlasti s členoma 101 in 102 Pogodbe.
- (707) Pomoč mora biti omeja na največ sedem let, razen za kolektivne okoljske ukrepe v ustrezno utemeljenih primerih.

Upravičeni stroški

- (708) Pomoč se lahko dodeli, da se krijejo naslednji upravičeni stroški:
- (a) stroški proučevanja zadevnega območja, študij izvedljivosti in priprave poslovnega načrta ali strategije lokalnega razvoja, razen tiste iz člena 33 Uredbe (EU) št. 1303/2013;
 - (b) stroški animacije zadevnega območja, da se zagotovi izvedljivost skupnega ozemeljskega projekta ali projekta, ki ga bo izvedla operativna skupina evropskega partnerstva za inovacije na področju kmetijske produktivnosti in trajnosti iz člena 56 Uredbe (EU) št. 1305/2013; v primeru grozdov lahko animacija zadeva tudi mrežno povezovanje članov in pridobivanje novih članov;
 - (c) tekoči stroški sodelovanja, na primer plača „koordinatorja“;
 - (d) neposredni stroški posebnih projektov, povezanih z izvajanjem poslovnega načrta, okoljskega načrta, strategije lokalnega razvoja, ki ni strategija lokalnega razvoja iz člena 29 Uredbe (EU) št. 1303/2013, ali drugih dejavnosti, usmerjenih v inovacije, vključno s preskušanjem;
 - (e) stroški promocijskih dejavnosti.
- (709) Neposredni stroški iz točke (708)(d) morajo biti omejeni na upravičene stroške za pomoč za naložbe, kot je navedeno v točkah (635) in (636), ter morajo biti v skladu s posebnimi pogoji iz točke (634).

Intenzivnost pomoči

- (710) Intenzivnost pomoči za upravičene stroške iz točke (708)(a), (b), (c) in (e) ne sme presegati 50 %.
- (711) Intenzivnost pomoči za upravičene stroške iz točke (708)(d) ne sme presegati stroškov, določenih v točki (638) teh smernic, vključno z mehanizmom postopnega zmanjševanja za velike naložbene projekte. Intenzivnost pomoči, ki se uporablja za območje, na katerem se izvaja naložba, se bo uporabljala za vse upravičence, ki sodelujejo v projektu sodelovanja. Če se naložba izvaja na dveh ali več območjih, bo največja dovoljena intenzivnost pomoči za naložbo tista, ki se uporablja na območju, na katerem nastane največji del upravičenih stroškov.
- (712) Prag za priglasitev iz točke (639) se uporablja za pomoč za neposredne stroške, povezane z naložbami iz točke (708)(d).

3.11 Pomoč za ustanovitev vzajemnih skladov

- (713) Komisija bo pomoč za ustanovitev vzajemnih skladov štela za združljivo z notranjim trgovom na podlagi člena 107(3)(c) Pogodbe, če bo v skladu s skupnimi načeli ocenjevanja iz teh smernic, skupnimi določbami, ki se uporabljajo za poglavje 3 dela II teh smernic, in z naslednjimi pogoji.

(714) Zadevni vzajemni sklad mora:

- (a) biti akreditiran s strani pristojnega organa v skladu z nacionalno zakonodajo;
- (b) voditi pregledno politiko glede vplačil v sklad in izplačil iz njega;
- (c) imeti oblikovana jasna pravila za določitev odgovornosti za kakršne koli nastale dolgove;
- (d) plačevati finančne prispevke podjetjem, ki so dejavna v primarni kmetijski proizvodnji, za izgube, nastale zaradi slabih vremenskih razmer, ki jih je mogoče enačiti z naravnimi nesrečami, ter boleznimi živali in škodljivih organizmov na rastlinah, kot so opredeljeni v oddelkih 1.2.1.2 in 1.2.1.3 dela II teh smernic, in/ali izgube zaradi okoljskih nesreč.

(715) Države članice morajo določiti pravila za ustanovitev in upravljanje vzajemnih skladov, zlasti za odobritev izplačil nadomestil, kakor tudi za upravljanje in spremljanje skladnosti s temi pravili. Države članice morajo zagotoviti, da so v ureditvi o skladih določene kazni v primeru malomarnosti podjetja.

Upravičeni stroški

(716) Navedena pomoč se lahko nanaša le na upravne stroške ustanovitve vzajemnega sklada, razporejene na največ tri leta na podlagi postopnega zniževanja. Države članice lahko omejijo stroške, ki so upravičeni do pomoči, z uporabo zgornjih meja na sklad.

(717) Za začetni kapital se pomoč ne sme dodeliti.

Intenzivnost pomoči

(718) Pomoč mora biti omejena na 65 % upravičenih stroškov.

DEL III. POSTOPKOVNA VPRAŠANJA

1. Trajanje shem pomoči in ocenjevanje

(719) Komisija bo ob upoštevanju prakse, uveljavljene v prejšnjih smernicah, z namenom prispevanja k preglednosti in rednim pregledom vseh obstoječih shem pomoči odobrila le sheme pomoči z omejenim trajanjem. Sheme, ki zajemajo ukrepe državne pomoči, za katere se lahko v okviru Uredbe (EU) št. 1305/2013 uporablja tudi sofinanciranje iz EKSRP, bi morale biti omejene na trajanje programskega obdobja 2014–2020. Države članice lahko, če to dovoljuje zakonodaja Unije in v skladu s pogoji, določenimi v njej, nadaljujejo s sprejemanjem novih obveznosti za razvoj podeželja na podlagi Uredbe (EU) št. 1305/2013 in njeno izvedbeno uredbo. Komisija bo zato te smernice uporabljala tudi za navedene nove obveznosti. Druge sheme pomoči se ne bi smele uporabljati več kot sedem let.

(720) Za dodatno omejevanje izkrivljanja konkurence in trgovine lahko Komisija zahteva, da se za določene sheme uporablja krajša časovna omejitev (ponavadi štiri leta ali manj) in da se za njih opravi ocenjevanje iz točke (40). Ocenjevanja se opravijo za sheme, pri katerih je lahko izkrivljanje še posebej veliko, tj. za sheme, ki lahko pomembno omejujejo ali izkrivljajo konkurenco, če se njihovo izvajanje ne pregleda pravočasno.

(721) Glede na cilje ocenjevanja ter da se državam članicam ne naloži nesorazmerno velikega bremena v zvezi z manjšimi zneski pomoči, se ocenjevanje uporablja samo za sheme pomoči z velikim proračunom, ki imajo nove značilnosti, ali če so predvidene pomembne tržne, tehnološke ali regulativne spremembe. Ocenjevanje mora na podlagi skupne metodologije opraviti strokovnjak, neodvisen od organa, ki dodeljuje pomoč, ocenjevanje pa se mora nato objaviti. Države članice morajo skupaj z relevantno shemo pomoči priglasiti osnutek načrta ocenjevanja, ki bo sestavni del ocene sheme s strani Komisije.

- (722) Pri shemah, ki so iz področja uporabe uredbe o skupinskih izjemah izključene samo zaradi svojega velikega proračuna, bo Komisija njihovo skladnost ocenila samo na podlagi načrta ocenjevanja.
- (723) Ocenjevanje se mora Komisiji predložiti pravočasno, da ta lahko oceni morebitno podaljšanje sheme pomoči, v vsakem primeru pa ob prenehanju veljavnosti sheme. Rezultati ocenjevanja se morajo upoštevati pri vsakem morebitnem poznejšem ukrepu pomoči s podobnim ciljem.

2. **Revizijska klavzula**

- (724) Revizijska klavzula bi morala biti določena za dejavnosti, ki se izvajajo na podlagi oddelkov 1.1.5.1, 1.1.5.2, 1.1.8, 2.3 in 3.4 dela II, da se zagotovi njihova prilagoditev v primeru sprememb zadevnih obveznih standardov, zahtev ali obveznosti iz navedenih oddelkov, ki jih morajo obveznosti iz navedenih oddelkov presežati.
- (725) Dejavnosti, ki se izvajajo na podlagi oddelkov 1.1.5.1, 1.1.5.2., 1.1.8, 2.3. in 3.4 dela II ter se nadaljujejo po preteku programskega obdobja 2014–2020 za razvoj podeželja, bi morale vključevati revizijsko klavzulo, da se omogoči njihova prilagoditev pravnemu okviru naslednjega programskega obdobja.
- (726) Če upravičenec ne sprejme ali ne izvaja prilagoditev iz točk (724) in (725), bo obveznost prenehala, znesek pomoči pa bi bilo treba zmanjšati na znesek pomoči, ki ustreza obdobju do prenehanja obveznosti.

3. **Poročanje in spremljanje**

- (727) V skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 659/1999⁽⁸⁹⁾ in Uredbo Komisije (ES) št. 794/2004⁽⁹⁰⁾, kakor sta bili naknadno spremenjeni, morajo države članice Komisiji predložiti letna poročila.
- (728) Letno poročilo mora vsebovati tudi naslednje informacije:
- (a) o boleznih živali in škodljivih organizmih na rastlinah iz oddelka 1.2.1.3;
 - (b) meteorološke podatke o vrsti, časovnem okviru, relativnem obsegu in lokaciji vremenskih razmer, ki jih je mogoče enačiti z naravnimi nesrečami, ali naravne nesreče iz oddelkov 1.2.1.1 oziroma 1.2.1.2.
- (729) Komisija si pridržuje pravico do pridobitve dodatnih informacij o obstoječih shemah pomoči za vsak posamezen primer, če je to potrebno, da izpolni naloge v skladu s členom 108(1) Pogodbe.
- (730) Države članice morajo zagotoviti, da se vodijo podrobne evidence o vseh ukrepih v zvezi z dodelitvijo pomoči. Take evidence morajo vsebovati vse informacije, ki so potrebne, da se ugotovi, ali se upoštevajo vsi pogoji iz teh smernic glede upravičenih stroškov in največjih dovoljenih intenzivnosti pomoči, kadar je to primerno. Te evidence se morajo hraniti 10 let po datumu dodelitve pomoči in se morajo predložiti Komisiji na zahtevo.

4. **Uporaba teh smernic**

- (731) Komisija bo smernice uporabljala od 1. julija 2014.
- (732) Komisija bo te smernice uporabljala za vse priglašene ukrepe pomoči, pri čemer je pozvana, naj o teh ukrepih sprejme odločitev po 1. juliju 2014, tudi če je bila pomoč priglašena pred tem datumom. Vendar bo individualna pomoč, dodeljena v okviru odobrenih shem pomoči in priglašena Komisiji v skladu z obveznostjo individualne priglasitve take pomoči, ocenjena na podlagi smernic, ki se uporabljajo za odobreno shemo, na kateri temelji individualna pomoč.
- (733) Nezakonita pomoč bo ocenjena v skladu s pravili, ki so veljala na dan dodelitve pomoči. Individualna pomoč, dodeljena na podlagi nezakonitih shem pomoči, bo ocenjena na podlagi smernic, ki se uporabljajo za nezakonito shemo pomoči v času odobritve individualne pomoči.

⁽⁸⁹⁾ Uredba Sveta (ES) št. 659/1999 z dne 22. marca 1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 93 Pogodbe ES (UL L 83, 27.3.1999, str. 3).

⁽⁹⁰⁾ Uredba Komisije (ES) št. 794/2004 z dne 21. aprila 2004 o izvajanju Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 93 Pogodbe ES (UL L 140, 30.4.2004, str. 1).

(734) Prejšnje smernice Skupnosti o državni pomoči v kmetijskem in gozdarskem sektorju 2007–2013 se z dnem začetka uporabe teh smernic razveljavijo. Za ukrepe razvoja podeželja, sofinancirane iz EKSRP, lahko države članice, če to dovoljuje zakonodaja Unije in v skladu s pogoji, določenimi v predpisih o razvoju podeželja, nadaljujejo s sprejemanjem novih obveznosti v skladu s prejšnjimi smernicami o državni pomoči v kmetijskem in gozdarskem sektorju 2007–2013, kot je določeno v točki (189)⁽⁹¹⁾ navedenih smernic.

5. **Predlogi ustreznih ukrepov**

(735) V skladu s členom 108(1) Pogodbe Komisija predlaga, da države članice svoje obstoječe sheme pomoči najpozneje do 30. junija 2015 spremenijo tako, da bodo skladne s temi smernicami. Glede tega roka se uporabljajo naslednja odstopanja:

(a) obstoječe sheme pomoči, za katere je Komisija oceno združljivosti na podlagi smernic Skupnosti o državni pomoči v kmetijskem in gozdarskem sektorju 2007–2013 izvedla v skladu z Uredbo (ES) št. 1857/2006, morajo biti najpozneje s 1. januarjem 2015 usklajene s temi smernicami;

(b) obstoječe sheme pomoči za izpolnjevanje standardov v skladu s podpoglavjem IV.E smernic Skupnosti o državni pomoči v kmetijskem in gozdarskem sektorju 2007–2013 in pomoči za nakup gozdnih površin, ki se uporabljajo kot naravovarstvena območja, morajo prenehati do 30. junija 2016;

(c) obstoječe sheme pomoči za oprostitev in znižanja ravni obdavčitve v skladu z Direktivo 2003/96/ES iz podpoglavja IV.E smernic Skupnosti o državni pomoči v kmetijskem in gozdarskem sektorju 2007–2013 morajo biti do 30. junija 2016 usklajene z veljavnimi horizontalnimi pravili smernic o državni pomoči za varstvo okolja in energijo za obdobje 2014–2020, razen če je taka pomoč izvzeta iz obveznosti priglasitve;

(d) obstoječe sheme pomoči za zgodnjo upokožitev morajo prenehati najpozneje do 31. decembra 2018.

(736) Države članice so pozvane, da podajo svoje izrecno brezpogojno soglasje k tem predlaganim ustreznim ukrepom v dveh mesecih od datuma objave teh smernic v Uradnem listu Evropske unije. Če Komisija ne bo prejela nobenega odgovora, bo domnevala, da se zadevna država članica ne strinja s predlaganimi ukrepi.

6. **Prenehanje veljavnosti**

(737) Te smernice se bodo uporabljale do 31. decembra 2020. Komisija se lahko kadar koli odloči za pregled ali spremembo teh smernic, če bi bilo to potrebno zaradi konkurenčne politike ali zaradi upoštevanja drugih politik Unije, kot so preudarki v zvezi s kmetijsko politiko in politiko razvoja podeželja ali politiko zdravja ljudi in živali, varstva rastlin in okolja ter mednarodnih obveznosti ali zaradi katerega koli drugega utemeljenega razloga.

⁽⁹¹⁾ Kot so bile spremenjene 19. novembra 2013, UL C 339, 20.11.2013, str. 1.

